



بسم الله الرحمن الرحيم

# رباضی

ششم دبستان

نیازهای ویژه





وزارت آموزش و پرورش  
سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور

برنامه ریزی محتوا و نظارت بر تأثیر:

معاونت برنامه ریزی آموزشی و توان بخشی، کارشناسی برنامه ریزی آموزشی کودکان و دانش آموزان کم توان ذهنی

نام کتاب: ریاضی ششم دوره ای ابتدایی کد: ۵۶۰۵۱

اداره کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی

مؤلفان: مینا حسنی، مهری آگاهی، رویا روشنی و رقیه محمودی

مدیر هنری: مجید ذاکری یونسی

طراح گرافیک و صفحه آرایی: محمد عباسی

تصویرگر: زهره بیگدلو

طراح جلد: ندا عظیمی

ناشر: شرکت چاپ و نشر کتاب های درسی ایران: تهران - کیلومتر ۱۷ جاده ای مخصوص کرج - خیابان ۶۱

چاپخانه: شرکت افست (سهامی عام)

سال انتشار و نوبت چاپ: سوم ۱۳۹۸

آماده سازی و نظارت بر چاپ و توزیع: اداره کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی

تهران: خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)

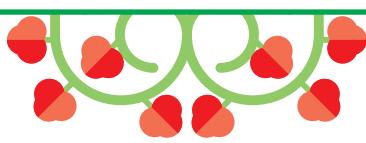
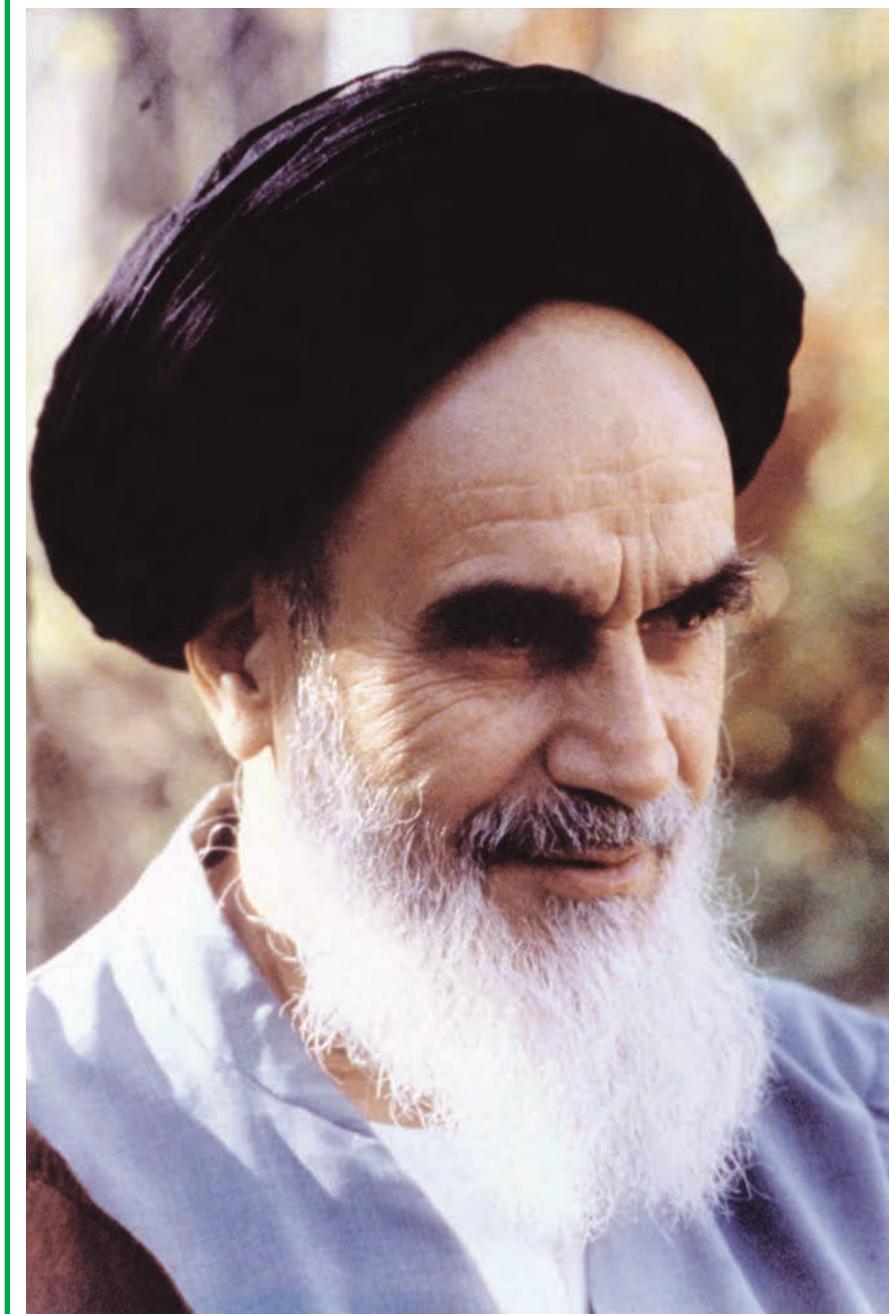
تلفن: ۰۹۲۶۶-۸۸۳۰۹۲۶۶، ۰۵۷۳۵۹-۱۱۶۱-۹، دورنگار: ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹

وبگاه: [www.chap.sch.ir](http://www.chap.sch.ir)

حق چاپ محفوظ است.

شابک ۹۷۸-۹۶۴-۰۵-۲۵۴۴-۹ ISBN ۹۷۸-۹۶۴-۰-۲۵۴۴-۹







## بسمه تعالی

فرآیند تولید برنامه‌ی درسی مجموعه فعالیت‌های نظام مند و طرح ریزی شده‌ای است، که تلاش دارد ابعاد چهارگانه زیر نظام برنامه درسی (طراحی، تدوین، اجرا و ارزشیابی) را در یک بافت منسجم و هماهنگ با غایت و اهداف نظام تعلیم و تربیت رسمی ساماند دهی نماید.

در تدوین محتوای کتب دانش آموزان با نیازهای ویژه که بخشی از فرآیند برنامه‌ریزی درسی است، سعی شده تا ملاحظات ساختهای تربیتی حاکم بر فلسفه تعلیم و تربیت که ناظر بر رشد و توانمندی دانش آموزان برای درک و فهم داشت پایه و عمومی، کسب مهارت‌های دانش افزایی، به کارگیری شیوه تفکر علمی و منطقی، توان تفکر انتقادی، آمادگی جهت بروز خلاقیت و نوآوری و نیز کسب دانش، بینش و تفکر فناورانه برای بهبود کیفیت زندگی است، مورد توجه قرار گیرد. این محتوا با فراهم نمودن فرصت‌های مناسب برنامه درسی ضمن تأکید بر انعطاف در عین ثبات و همه جانبه نگری و توجه به هویت ویژه متریبیان با نیازهای خاص، زمینه‌ساز دست‌یابی دانش آموزان به کسب شایستگی‌های لازم (توانمندی‌ها، مهارت‌ها) می‌باشد.

امید است این محتوا در تحقق اهداف مؤثر باشد و معلمان عزیز و گرامی با بهره‌گیری از این کتاب بتوانند فراگیران را در دستیابی به صلاحیت‌های فردی و اجتماعی یاری نمایند.

این کار بزرگ حاصل همکاری صمیمانه کارشناسان سازمان آموزش و پژوهش کودکان استثنایی و گروه‌های تألیف کتاب‌های درسی می‌باشد، شایسته است از تلاش و مساعی تمامی این عزیزان و همکاران سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت متبع که در مراحل چاپ و آماده‌سازی ما را یاری داده‌اند، تقدیر و تشکر نمایم. در اینجا از همه همکاران و صاحب‌نظران درخواست می‌نمایم، تا نظرات و پیشنهادهای خود را در خصوص این محتوا به این سازمان منعکس نمایند.

دکتر مجید قدمو

معاون وزیر و رئیس سازمان آموزش و پژوهش استثنایی کشور



## فهرست

### فصل (۱)

تمرین و مهارت‌یابی

۳	.....	تقویم
۷	.....	عددنویسی
آموزش و مهارت‌یابی		
۱۳	.....	اعداد لاتین (۱)
۲۰	.....	ضرب عدهای دو رقمی در دسته‌های ده تایی
۲۱	.....	ضرب اعداد دو رقمی در یک رقمی
۲۵	.....	تقسیم (۱)

### فصل (۲)

تمرین و مهارت‌یابی

۳۲	.....	مقایسه اعداد (۱)
۳۷	.....	پول (۱)
آموزش و مهارت‌یابی		
۴۰	.....	تقسیم (۲)
۴۶	.....	تاریخ تولید و انقضا
۵۰	.....	جمع سه رقمی با انتقال
۵۶	.....	طول و عرض مستطیل

### فصل (۳)

تمرین و مهارت‌یابی

۶۰	.....	عددنویسی (۲)
۶۷	.....	ساعت (۱)
آموزش و مهارت‌یابی		
۷۱	.....	اعداد لاتین (۲)
۷۵	.....	اندازه‌گیری با متر
۷۹	.....	تفریق سه رقمی با انتقال
۸۳	.....	تمرین دوره‌ای ۱

## فصل (۴)

تمرین و مهارت‌یابی

۸۸ مقایسه‌ی اعداد (۲)

آموزش و مهارت‌یابی

۹۳ اعداد لاتین (۳)

۹۶ جمع ذهنی

۱۰۰ محاسبه‌ی سن

۱۰۲ تقریق با انتقال سه رقم از سه رقم

## فصل (۵)

تمرین و مهارت‌یابی

۱۰۸ عددنويسي (۳)

آموزش و مهارت‌یابی

۱۱۳ تقسيم (۳)

۱۲۱ پول (۲)

۱۲۵ ضرب عدد در ۱۰۰

۱۲۸ ساعت (۲)

## فصل (۶)

تمرین و مهارت‌یابی

۱۳۴ اعداد زوج و فرد

آموزش و مهارت‌یابی

۱۳۸ کيلوگرم و گرم

۱۴۲ زمان

۱۴۵ جمع ۴ عدد یک رقمی

۱۴۶ محیط مربع و مستطیل

۱۵۳ تمرین دوره‌ای ۲

## فهرست موضوعی

صفحه	فهرست
۲-۶	تقویم
۷-۱۱، ۶۰-۶۶، ۱۰۸-۱۱۲	عددنويسي
۱۲-۱۳، ۷۱-۷۳، ۹۲-۹۴	اعداد لاتین
۱۷-۱۹، ۲۰-۲۴، ۱۳۵-۱۲۷	ضرب
۲۵-۲۸، ۴۰-۴۵، ۱۱۳-۱۲۰	تقسیم
۳۲-۳۵، ۸۸-۹۱	مقایسه اعداد
۳۶-۳۹	پول
۴۶-۴۸	تاریخ تولید و انقضاء
۴۹-۵۴، ۹۵-۹۹، ۱۲۱-۱۲۴، ۱۴۵	جمع
۵۵-۵۶	طول و عرض مستطیل
۱۴۶-۱۵۰	محیط مربع و مستطیل
۶۷-۷۰، ۱۲۸-۱۳۰	ساعت
۷۴-۷۷	اندازه‌گیری (متر و سانتی متر)
۱۳۷-۱۴۱	اندازه‌گیری (کیلوگرم و گرم)
۷۸-۸۰، ۱۰۲-۱۰۳	تفریق
۱۰۰-۱۰۱	محاسبه‌ی سن
۱۳۴-۱۳۶	زوج و فرد
۱۴۲-۱۴۴	زمان
۱۶-۵۴-۷۳-۹۹-۱۴۹-۱۲۰	ساخت مسئله
۶-۵۴-۶۶-۹۹-۱۱۲-۱۲۴-۱۵۰	تقارن



## «ساختار کتاب ریاضی پایه ششم»

### سخنی با همکاران

با توجه به تحول در نظام آموزشی و تدوین ابلاغ سند تحول بنیادین در آموزش و پرورش و استقرار ساختار جدید آموزشی، سازمان آموزش و پرورش استثنایی نیز همگام با سایر بخش‌های وزارت آموزش و پرورش اقدام به برنامه‌ریزی و تمهد مقدمات، از جمله تألیف کتب درسی جدید نموده است. تا بتواند گامی دیگر در جهت برابر سازی فرصت‌های یادگیری و بهبود بخشیدن به محتوا و روش‌های آموزش این گروه از دانش‌آموزان فراهم نماید.

با سپاس از خدای مهریان که به ما امکان داد تا در جهت بهبود و بهسازی روش‌های آموزش ریاضی در دوره ابتدایی و همچنین دست‌یابی به اهداف پیش‌بینی شده‌ی برنامه درس ملی، با توجه به نیازهای دانش‌آموزان به تألیف کتاب جدید ریاضی پایه ششم همت گماریم.

در این کتاب تلاش شده است با روش‌های آموزش جدید، دانش‌آموزان به فکر کرن ترغیب شوند و در یادگیری، نقش فعال ایفا نموده و با فراگیری مهارت‌های مختلف، توانایی ایشان در حل مسئله تقویت شود. دانش‌آموزان با توجه به ویژگی‌ها و تفاوت‌هایی که دارند. می‌توانند در کنار هم و با حس مسئولیت‌پذیری و کمک به یکدیگر، برای رسیدن به یک هدف مشترک همکاری نمایند.

برای تدریس اثربخش کتاب، مراجعه به راهنمای معلم مربوطه الزامی است و برای پیشبرد بهتر فرآیند یاددهی – یادگیری، آگاهی از ساختار کتاب جزء لاینفک آن محسوب می‌شود.

کتاب شامل ۶ فصل و هر فصل شامل ۲ بخش است. بخش اول که با رنگ سبز نشان داده شده، مربوط به موضوعاتی است که دانش‌آموز در سال پیش فراگرفته و اکنون در قالب تمرین و مهارت یابی به کسب تجربه از محیط پیرامون خود می‌پردازد. بخش دوم که به رنگ گل بهی نشان داده شده است، شامل آموزش و مهارت یابی است که با ارائه پیش‌نیازها به آموزش موضوعات جدید می‌پردازد.

- هر درس با توجه به محتوای ارائه شده شامل عنوانین زیر است :

### ۱- تصویر عنوانی

تصویر عنوانی برگرفته از برخی محتواهای جدید هر فصل است. هدف از تصویر عنوانی ارائه محتوای اصلی برخی دروس جدید در هر فصل به صورت مستقیم یا غیرمستقیم است و شامل مفاهیم کلی آن درس‌ها و به منظور ایجاد انگیزه برای ورود دانش‌آموزان به فصل جدید در نظر گرفته شده است که آموزگار قبل از تدریس فصل جدید، توجه دانش‌آموزان را به آن جلب می‌نماید.

### ۲- متن درس

شامل فعالیت‌هایی جهت آموزش مفاهیم و اهداف اصلی درس و تکمیل یادگیری در فضای کلاس درس است. معمولاً هر درس به منظور ایجاد انگیزه با یک داستان و با طرح یک سوال شروع می‌شود. سپس آموزگار با استفاده از ابزار و اشیا ملموس به آموزش موضوع می‌پردازد و با توجه به رویکرد یادگیرنده محور و محتوا محور با تأکید بر درک مفاهیم، زمینه مشارکت دانش‌آموزان را در امر تدریس، با طرح سوالاتی فراهم نموده تا آن‌ها با پاسخ‌های خود، در امر یادگیری سهیم باشند. در هر درس مطالب جدید با رنگ قرمز نمایش داده می‌شود.





### ۳- کار در کلاس

نوعی فعالیت انفرادی در جهت تکمیل یادگیری و رفع اشکالات احتمالی در کلاس که زیر نظر معلم انجام می‌پذیرد.

#### ۴- تمرین و کاربرد

با توجه به سبک‌های مختلف یادگیری دانش‌آموزان، تلاش شده که فعالیت‌های مختلفی در نظر گرفته شود. این فعالیت‌ها از تمرین آغاز و به کاربرد ریاضی در زندگی خاتمه می‌یابد و شامل موارد زیر است:

##### - تمرین

نوعی فعالیت در جهت توسعه و تثبیت یادگیری است که بر کاربرد مفاهیم و موضوعات تأکید دارد. این قسمت می‌تواند هم در کلاس و هم در منزل زیر نظر معلم و اولیا انجام پذیرد.

##### - مسئله حل کنید

این فعالیت به منظور کاربردی نمودن آموزش‌های ریاضی در زندگی روزمره ارائه شده است.

##### - درک و ساخت مسئله

در درک مسئله دانش‌آموز مسئله کامل را از ناقص تشخیص داده و در ساخت مسئله، که گامی فراتر از درک مسئله است دانش‌آموز طی مراحل ارائه شده اقدام به ساخت و تکمیل مسئله می‌نماید.

##### - ریاضی و زندگی

به منظور کاربرد سواد ریاضی دانش‌آموزان در زندگی و ارتباط آموخته‌های ریاضی از کلاس درس با محیط پیرامون خود که شامل: منزل، فروشگاه، خیابان و ... است، در پایان بعضی از درس‌ها تمرین‌هایی ارائه شده است.

##### - تقارن

تقارن در قالب تصاویری ارائه شده که دانش‌آموز بر اساس دستور، اقدام به تکمیل آن می‌نماید.

### ۵- مرور فصل

در پایان هر فصل علاوه بر تمرین‌های تکمیلی و ترکیبی که مورد ارزیابی قرار می‌گیرند، بر مهارت‌هایی مانند: خواندن و نوشتن، جدول و سرگرمی، الگویابی، حدس بزن و ... اشاره شده است که برای تقویت فکری دانش‌آموزان است و نیاز به ارزشیابی ندارد.

**(الف) - فرهنگ نوشتن:** برای تبدیل آموخته‌های ریاضی به زبان ادبیات، طبقه‌بندی و معرف اطلاعات و به منظور ارتقای دانش ریاضی، پیش‌بینی شده است.

**(ب) - فرهنگ خواندن:** به منظور تقویت مهارت خواندن و افزایش درک و فهم تمرین‌ها و مسائل ریاضی، اطلاعاتی ساده در عین حال کاربردی، ارائه شده است.

**(ج) - حدس بزن:** به منظور تقویت فکری دانش‌آموزان و با توجه به موضوع برخی از دروس، فعالیتی با ایجاد یک سؤال در نظر گرفته شده که با ارائه پاسخ‌های گوناگون از سوی دانش‌آموزان، آموزگار اقدام به هدایت دانش‌آموز برای رسیدن به پاسخ صحیح می‌نماید.

**(د) - الگویابی:** به منظور درک روابط عددی، بخشی به عنوان الگویابی طراحی شده که دانش‌آموز با حل آن به کشف روابط اعداد دست یابد.

**(ه) - جدول و سرگرمی:** به منظور ایجاد انگیزه لذت بیشتر دانش‌آموزان در حل مسائل ریاضی، پیش‌بینی شده است.



# فصل اول



۱۳۹۵/۷/۱۰

380 آمار سنتی:

روغن خواری



تقویم‌ها را کامل کنید.

فصل

۱۳۹۵ سال

خوداد

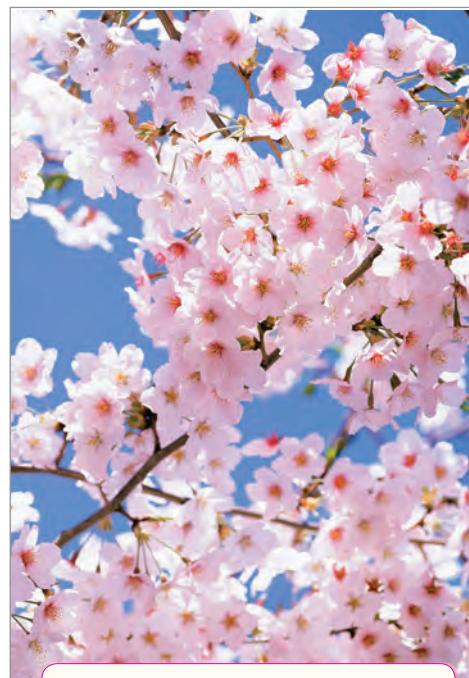
ارڈیوٹ

٥٤	١٨٧	١١	٣٠	٤	٢٣
٥٦	١٩٨	١٢	٣٢	٥	٢٤
٥٧	١٩١	١٥	٣٣	٧	٢٥
٥٨	٢٠٣	٩	٣٤	٧	٢٧
٥٩	٢١٥	١٠	٣٥	٧	٢٨
٦٠	٢٢٧	١١	٣٦	٨	٢٩
٦١	٢٣٩	١٢	٣٧	٨	٣٠
٦٢	٢٤١	١٣	٣٨	٩	٣١
٦٣	٢٤٣	١٤	٣٩	٩	٣٢
٦٤	٢٤٤	١٥	٤٠	١	٣٣
٦٥	٢٤٥	١٦	٤١	١	٣٤
٦٦	٢٤٦	١٧	٤٢	٢	٣٥
٦٧	٢٤٧	١٨	٤٣	٢	٣٦
٦٨	٢٤٨	١٩	٤٤	٢	٣٧
٦٩	٢٤٩	٢٠	٤٥	٢	٣٨
٧٠	٢٥٠	٢١	٤٦	٢	٣٩
٧١	٢٥١	٢٢	٤٧	٢	٤٠
٧٢	٢٥٢	٢٣	٤٨	٢	٤١
٧٣	٢٥٣	٢٤	٤٩	٢	٤٢
٧٤	٢٥٤	٢٥	٥٠	٢	٤٣
٧٥	٢٥٥	٢٦	٥١	٢	٤٤
٧٦	٢٥٦	٢٧	٥٢	٢	٤٥
٧٧	٢٥٧	٢٨	٥٣	٢	٤٦
٧٨	٢٥٨	٢٩	٥٤	٢	٤٧
٧٩	٢٥٩	٣٠	٥٥	٢	٤٨
٨٠	٢٦٠	٣١	٥٦	٢	٤٩
٨١	٢٦١	٣٢	٥٧	٢	٥٠
٨٢	٢٦٢	٣٣	٥٨	٢	٥١
٨٣	٢٦٣	٣٤	٥٩	٢	٥٢
٨٤	٢٦٤	٣٥	٦٠	٢	٥٣
٨٥	٢٦٥	٣٦	٦١	٢	٥٤
٨٦	٢٦٦	٣٧	٦٢	٢	٥٥
٨٧	٢٦٧	٣٨	٦٣	٢	٥٦
٨٨	٢٦٨	٣٩	٦٤	٢	٥٧
٨٩	٢٦٩	٤٠	٦٥	٢	٥٨
٩٠	٢٧٠	٤١	٦٧	٢	٥٩
٩١	٢٧١	٤٢	٦٨	٢	٦٠
٩٢	٢٧٢	٤٣	٦٩	٢	٦١
٩٣	٢٧٣	٤٤	٧٠	٢	٦٢
٩٤	٢٧٤	٤٥	٧١	٢	٦٣
٩٥	٢٧٥	٤٦	٧٢	٢	٦٤
٩٦	٢٧٦	٤٧	٧٣	٢	٦٥
٩٧	٢٧٧	٤٨	٧٤	٢	٦٧
٩٨	٢٧٨	٤٩	٧٥	٢	٦٨
٩٩	٢٧٩	٥٠	٧٦	٢	٦٩
١٠٠	٢٨٠	٥١	٧٧	٢	٧٠
١٠١	٢٨١	٥٢	٧٨	٢	٧١
١٠٢	٢٨٢	٥٣	٧٩	٢	٧٢
١٠٣	٢٨٣	٥٤	٨٠	٢	٧٣
١٠٤	٢٨٤	٥٥	٨١	٢	٧٤
١٠٥	٢٨٥	٥٦	٨٢	٢	٧٥
١٠٦	٢٨٦	٥٧	٨٣	٢	٧٦
١٠٧	٢٨٧	٥٨	٨٤	٢	٧٧
١٠٨	٢٨٨	٥٩	٨٥	٢	٧٨
١٠٩	٢٨٩	٦٠	٨٦	٢	٧٩
١١٠	٢٩٠	٦١	٨٧	٢	٨٠
١١١	٢٩١	٦٢	٨٨	٢	٨١
١١٢	٢٩٢	٦٣	٨٩	٢	٨٢
١١٣	٢٩٣	٦٤	٩٠	٢	٨٣
١١٤	٢٩٤	٦٥	٩١	٢	٨٤
١١٥	٢٩٥	٦٦	٩٢	٢	٨٥
١١٦	٢٩٦	٦٧	٩٣	٢	٨٧
١١٧	٢٩٧	٦٨	٩٤	٢	٨٨
١١٨	٢٩٨	٦٩	٩٥	٢	٨٩
١١٩	٢٩٩	٧٠	٩٦	٢	٩٠
١٢٠	٢٩٠	٧١	٩٧	٢	٩١
١٢١	٢٩١	٧٢	٩٨	٢	٩٢
١٢٢	٢٩٢	٧٣	٩٩	٢	٩٣
١٢٣	٢٩٣	٧٤	١٠٠	٢	٩٤
١٢٤	٢٩٤	٧٥	١٠١	٢	٩٥
١٢٥	٢٩٥	٧٦	١٠٢	٢	٩٧
١٢٦	٢٩٧	٧٧	١٠٣	٢	٩٨
١٢٧	٢٩٨	٧٨	١٠٤	٢	٩٩
١٢٨	٢٩٩	٧٩	١٠٥	٢	١٠٠
١٢٩	٢٩٠	٨٠	١٠٦	٢	١٠١
١٣٠	٢٩١	٨١	١٠٧	٢	١٠٢
١٣١	٢٩٢	٨٢	١٠٨	٢	١٠٣
١٣٢	٢٩٣	٨٣	١٠٩	٢	١٠٤
١٣٣	٢٩٤	٨٤	١١٠	٢	١٠٥
١٣٤	٢٩٥	٨٥	١١١	٢	١٠٦
١٣٥	٢٩٦	٨٦	١١٢	٢	١٠٧
١٣٦	٢٩٧	٨٧	١١٣	٢	١٠٨
١٣٧	٢٩٨	٨٨	١١٤	٢	١٠٩
١٣٨	٢٩٩	٨٩	١١٥	٢	١١٠
١٣٩	٢٩٠	٩٠	١١٦	٢	١١١
١٤٠	٢٩١	٩١	١١٧	٢	١١٢
١٤١	٢٩٢	٩٢	١١٨	٢	١١٣
١٤٢	٢٩٣	٩٣	١١٩	٢	١١٤
١٤٣	٢٩٤	٩٤	١٢٠	٢	١١٥
١٤٤	٢٩٥	٩٥	١٢١	٢	١١٦
١٤٥	٢٩٦	٩٦	١٢٢	٢	١١٧
١٤٦	٢٩٧	٩٧	١٢٣	٢	١١٨
١٤٧	٢٩٨	٩٨	١٢٤	٢	١١٩
١٤٨	٢٩٩	٩٩	١٢٥	٢	١٢٠
١٤٩	٢٩٠	١٠٠	١٢٦	٢	١٢١
١٥٠	٢٩١	١٠١	١٢٧	٢	١٢٢
١٥١	٢٩٢	١٠٢	١٢٨	٢	١٢٣
١٥٢	٢٩٣	١٠٣	١٢٩	٢	١٢٤
١٥٣	٢٩٤	١٠٤	١٣٠	٢	١٢٥
١٥٤	٢٩٥	١٠٥	١٣١	٢	١٢٦
١٥٥	٢٩٦	١٠٦	١٣٢	٢	١٢٧
١٥٦	٢٩٧	١٠٧	١٣٣	٢	١٢٨
١٥٧	٢٩٨	١٠٨	١٣٤	٢	١٢٩
١٥٨	٢٩٩	١٠٩	١٣٥	٢	١٣٠
١٥٩	٢٩٠	١١٠	١٣٦	٢	١٣١
١٦٠	٢٩١	١١١	١٣٧	٢	١٣٢
١٦١	٢٩٢	١١٢	١٣٨	٢	١٣٣
١٦٢	٢٩٣	١١٣	١٣٩	٢	١٣٤
١٦٣	٢٩٤	١١٤	١٣١	٢	١٣٥
١٦٤	٢٩٥	١١٥	١٣٢	٢	١٣٦
١٦٥	٢٩٦	١١٦	١٣٢	٢	١٣٧
١٦٦	٢٩٧	١١٧	١٣٢	٢	١٣٨
١٦٧	٢٩٨	١١٨	١٣٢	٢	١٣٩
١٦٨	٢٩٩	١١٩	١٣٢	٢	١٣١
١٦٩	٢٩٠	١٢٠	١٣٢	٢	١٣٢
١٧٠	٢٩١	١٢١	١٣٢	٢	١٣٣
١٧١	٢٩٢	١٢٢	١٣٢	٢	١٣٤
١٧٢	٢٩٣	١٢٣	١٣٢	٢	١٣٥
١٧٣	٢٩٤	١٢٤	١٣٢	٢	١٣٦
١٧٤	٢٩٥	١٢٥	١٣٢	٢	١٣٧
١٧٥	٢٩٦	١٢٦	١٣٢	٢	١٣٨
١٧٦	٢٩٧	١٢٧	١٣٢	٢	١٣٩
١٧٧	٢٩٨	١٢٨	١٣٢	٢	١٣١
١٧٨	٢٩٩	١٢٩	١٣٢	٢	١٣٢
١٧٩	٢٩٠	١٣٠	١٣٢	٢	١٣٣
١٨٠	٢٩١	١٣١	١٣٢	٢	١٣٤
١٨١	٢٩٢	١٣٢	١٣٢	٢	١٣٥
١٨٢	٢٩٣	١٣٢	١٣٢	٢	١٣٦
١٨٣	٢٩٤	١٣٢	١٣٢	٢	١٣٧
١٨٤	٢٩٥	١٣٢	١٣٢	٢	١٣٨
١٨٥	٢٩٦	١٣٢	١٣٢	٢	١٣٩
١٨٦	٢٩٧	١٣٢	١٣٢	٢	١٣١
١٨٧	٢٩٨	١٣٢	١٣٢	٢	١٣٢
١٨٨	٢٩٩	١٣٢	١٣٢	٢	١٣٣
١٨٩	٢٩٠	١٣٢	١٣٢	٢	١٣٤
١٩٠	٢٩١	١٣٢	١٣٢	٢	١٣٥
١٩١	٢٩٢	١٣٢	١٣٢	٢	١٣٦
١٩٢	٢٩٣	١٣٢	١٣٢	٢	١٣٧
١٩٣	٢٩٤	١٣٢	١٣٢	٢	١٣٨
١٩٤	٢٩٥	١٣٢	١٣٢	٢	١٣٩
١٩٥	٢٩٦	١٣٢	١٣٢	٢	١٣١
١٩٦	٢٩٧	١٣٢	١٣٢	٢	١٣٢
١٩٧	٢٩٨	١٣٢	١٣٢	٢	١٣٣
١٩٨	٢٩٩	١٣٢	١٣٢	٢	١٣٤
١٩٩	٢٩٠	١٣٢	١٣٢	٢	١٣٥
٢٠٠	٢٩١	١٣٢	١٣٢	٢	١٣٦
٢٠١	٢٩٢	١٣٢	١٣٢	٢	١٣٧
٢٠٢	٢٩٣	١٣٢	١٣٢	٢	١٣٨
٢٠٣	٢٩٤	١٣٢	١٣٢	٢	١٣٩
٢٠٤	٢٩٥	١٣٢	١٣٢	٢	١٣١
٢٠٥	٢٩٦	١٣٢	١٣٢	٢	١٣٢
٢٠٦	٢٩٧	١٣٢	١٣٢	٢	١٣٣
٢٠٧	٢٩٨	١٣٢	١٣٢	٢	١٣٤
٢٠٨	٢٩٩	١٣٢	١٣٢	٢	١٣٥
٢٠٩	٢٩٠	١٣٢	١٣٢	٢	١٣٦
٢١٠	٢٩١	١٣٢	١٣٢	٢	١٣٧
٢١١	٢٩٢	١٣٢	١٣٢	٢	١٣٨
٢١٢	٢٩٣	١٣٢	١٣٢	٢	١٣٩
٢١٣	٢٩٤	١٣٢	١٣٢	٢	١٣١
٢١٤	٢٩٥	١٣٢	١٣٢	٢	١٣٢
٢١٥	٢٩٦	١٣٢	١٣٢	٢	١٣٣
٢١٦	٢٩٧	١٣٢	١٣٢	٢	١٣٤
٢١٧	٢٩٨	١٣٢	١٣٢	٢	١٣٥
٢١٨	٢٩٩	١٣٢	١٣٢	٢	١٣٦
٢١٩	٢٩٠	١٣٢	١٣٢	٢	١٣٧
٢٢٠	٢٩١	١٣٢	١٣٢	٢	١٣٨
٢٢١	٢٩٢	١٣٢	١٣٢	٢	١٣٩
٢٢٢	٢٩٣	١٣٢	١٣٢	٢	١٣١
٢٢٣	٢٩٤	١٣٢	١٣٢	٢	١٣٢
٢٢٤	٢٩٥	١٣٢	١٣٢	٢	١٣٣
٢٢٤	٢٩٦	١٣٢	١٣٢	٢	١٣٤
٢٢٥	٢٩٧	١٣٢	١٣٢	٢	١٣٥
٢٢٦	٢٩٨	١٣٢	١٣٢	٢	١٣٦
٢٢٧	٢٩٩	١٣٢	١٣٢	٢	١٣٧
٢٢٨	٢٩٠	١٣٢	١٣٢	٢	١٣٨
٢٢٩	٢٩١	١٣٢	١٣٢	٢	١٣٩
٢٢١٠	٢٩٢	١٣٢	١٣٢	٢	١٣١
٢٢١١	٢٩٣	١٣٢	١٣٢	٢	١٣٢
٢٢١٢	٢٩٤	١٣٢	١٣٢	٢	١٣٣
٢٢١٣	٢٩٥	١٣٢	١٣٢	٢	١٣٤
٢٢١٤	٢٩٦	١٣٢	١٣٢	٢	١٣٥
٢٢١٥	٢٩٧	١٣٢	١٣٢	٢	١٣٦
٢٢١٦	٢٩٨	١٣٢	١٣٢	٢	١٣٧
٢٢١٧	٢٩٩	١٣٢	١٣٢	٢	١٣٨
٢٢١٨	٢٩٠	١٣٢	١٣٢	٢	١٣٩
٢٢١٩	٢٩١	١٣٢	١٣٢	٢	١٣١
٢٢٢٠	٢٩٢	١٣٢	١٣٢	٢	١٣٢
٢٢٢١	٢٩٣	١٣٢	١٣٢	٢	١٣٣
٢٢٢٢	٢٩٤	١٣٢	١٣٢	٢	١٣٤
٢٢٢٣	٢٩٥	١٣٢	١٣٢	٢	١٣٥
٢٢٢٤	٢٩٦	١٣٢	١٣٢	٢	١٣٦
٢٢٢٤	٢٩٧	١٣٢			

فروضی



## ۱۲-شهادت استاد مرتضی مطهری (روز معلم)



۱۳- روز طبیعت (تعطیل)

۹۵ / ..... / ۱۲

۱۳۹۵ / ..... / ۱۲

۱۳ فروردین ۹۵

۱۳۹۵ / ۱۳

..... فصل

سال ۱۳۹۵

آذر

۲۷	۱۷	۲۰	۱۰	۱۳	۳	۷	۲۶		شنبه
۲۸	۱۸	۲۱	۱۱	۱۴	۴	۷	۲۷		یکشنبه
۲۹	۱۹	۲۲	۱۲	۱۵	۵	۸	۲۸		دوشنبه
۳۰	۲۰	۲۳	۱۳	۱۶	۶	۹	۳۰		سه شنبه
۳۱	۲۱	۲۴	۱۴	۱۷	۷	۱	۲۱		چهارشنبه
۱	۲	۲۵	۱۵	۱۸	۸	۲۹	۲۲		پنج شنبه
۲	۳	۲۶	۱۶	۱۹	۹	۲۹	۲۳		جمعه
۳	۴	۲۷	۱۷	۲۰	۱۰	۳۰	۲۴		
۴	۵	۲۸	۱۸	۲۱	۱۱	۴	۲۵		
۵	۶	۲۹	۱۹	۲۲	۱۲	۵	۲۶		
۶	۷	۳۰	۲۰	۲۳	۱۳	۶	۲۷		
۷	۸	۳۱	۲۱	۲۴	۱۴	۷	۲۸		
۸	۹	۱	۱۹	۲	۱۲	۵	۲۵		
۹	۱۰	۲	۱۹	۱	۱۱	۱	۲۴		
۱۰	۱۱	۳	۱۹	۱	۱۰	۱	۲۳		
۱۱	۱۲	۴	۱۹	۱	۹	۱	۲۲		
۱۲	۱۳	۵	۱۹	۱	۸	۱	۲۱		
۱۳	۱۴	۶	۱۹	۱	۷	۱	۲۰		
۱۴	۱۵	۷	۱۹	۱	۶	۱	۱۹		
۱۵	۱۶	۸	۱۹	۱	۵	۱	۱۸		
۱۶	۱۷	۹	۱۹	۱	۴	۱	۱۷		
۱۷	۱۸	۱۰	۱۹	۱	۳	۱	۱۶		
۱۸	۱۹	۱۱	۱۹	۱	۲	۱	۱۵		
۱۹	۲۰	۱۲	۱۹	۱	۱	۱	۱۴		
۲۰	۲۱	۱۳	۱۹	۱	۰	۱	۱۳		
۲۱	۲۲	۱۴	۱۹	۱	۰	۱	۱۲		
۲۲	۲۳	۱۵	۱۹	۱	۰	۱	۱۱		
۲۳	۲۴	۱۶	۱۹	۱	۰	۱	۱۰		
۲۴	۲۵	۱۷	۱۹	۱	۰	۱	۹		
۲۵	۲۶	۱۸	۱۹	۱	۰	۱	۸		
۲۶	۲۷	۱۹	۱۹	۱	۰	۱	۷		
۲۷	۲۸	۲۰	۱۹	۱	۰	۱	۶		
۲۸	۲۹	۲۱	۱۹	۱	۰	۱	۵		
۲۹	۳۰	۲۲	۱۹	۱	۰	۱	۴		
۳۰	۳۱	۲۳	۱۹	۱	۰	۱	۳		
۳۱									

آبان

مهر

شنبه

یکشنبه

دوشنبه

سه شنبه

چهارشنبه

پنج شنبه

جمعه



۱۶- روز دانشجو



۷- روز آتش نشانی و ایمنی

۹۵ / ..... / ۱۶

۹۵ / ..... / ۱۶

۹۵ / ..... / ۷

۹۵ / ..... / ۷



با توجه به تقویم امسال جدول زیر را کامل کنید.

مناسبت	تاریخ	ایام هفته	
<input checked="" type="checkbox"/> دارد <input type="checkbox"/> ندارد	۹۵/۱۰/۲	دوشنبه	۲ دی
<input checked="" type="checkbox"/> دارد <input type="checkbox"/> ندارد	.....	.....	۵ دی
<input checked="" type="checkbox"/> دارد <input type="checkbox"/> ندارد	.....	.....	۵ بهمن
<input checked="" type="checkbox"/> دارد <input type="checkbox"/> ندارد	.....	.....	۵ اسفند

با استفاده از تقویم یک ماه را انتخاب نموده سپس ۲ مناسبت در آن ماه و تاریخ آن ها را بنویسید.

ماه: .....	
تاریخ	مناسبت‌ها
..... / ..... / .....	.....
..... / ..... / .....	.....

دی ماه چندمین ماه سال است؟

یازدهمین

دهمین

نهمین

تاریخ ۹۵/۸/۶ مربوط به کدام ماه است؟

آذر

آبان

مهر

۱۴۶۸۸۸۴۳۳۷۷		محمد اکبری	مشترک گرامی
۱۵۶	کد پستی	فر حزاد سپهر	نشانی
۳۲	کد مامور قرائت	۱۰۹۹۱۲۵۷۶	شماره پرونده
۱۳۹۴/۱۱/۲۴	محدوده قرائت	۲۲۶۳۲۱۰۵۰	شماره اشتراک
۲،۳۵۲	تاریخ صدور قبض	مسکونی	کد و نوع تعریفه
	سریال قبض		
	تاریخ مراجعة بعدی		
مبلغ (ریال)	شرح	قرائت	واحد
۵۲۴۵۱	آب بهاء	فعلی	سکونی
۱۱۳۳	آبونمان آب	قبلی	بر مسکونی
۱۲۲۲	مالیات		
۳۱۵۵۲	تبصره		
۴۲۰۰	سهم آبفای روستایی		
۴۰۸	مانده قبلی:		
۹۰۹۶۶	جمع صورتحساب دوره:		
		لغ به حروف	
		نود هزار و نهصد و شصت و شش	
مبلغ قابل پرداخت	مهلت پرداخت	شناسه پرداخت	شناسه قبض
۹۰۹۶۶	۱۳۹۵/۷/۵	.....۱۹۴۴۱۲۶۵	۱۰۹۹۱۲۵۷۰۳۱۹

مدت مصرف آب در این قبض از ماه ..... تا ..... است.



قبض آب، برق و گاز خانه‌ی خود را به کلاس آورده، تاریخ مهلت پرداخت هر قبض را به طور کامل بنویسید.

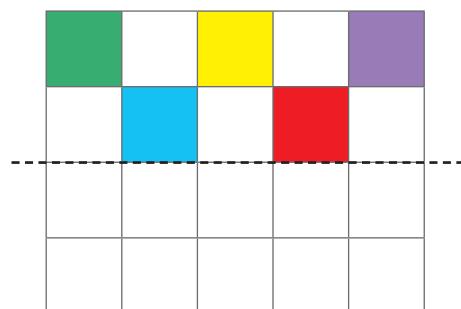
قبض آب : .....

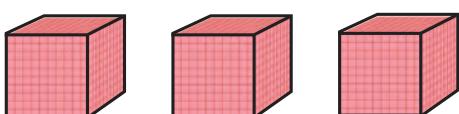
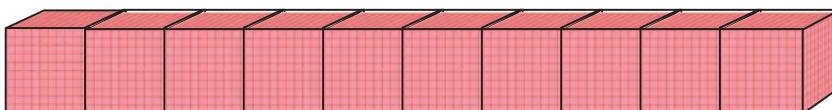
قبض برق : .....

قبض گاز : .....



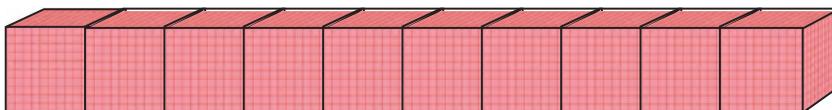
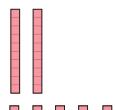
با توجه به خط تقارن نیمه‌ی دیگر شکل را کامل کنید.



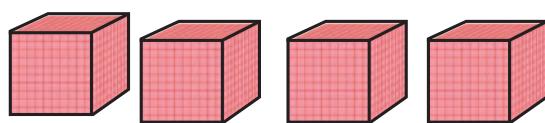
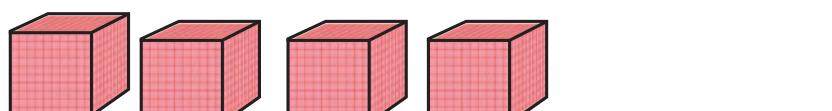


هزارها						
یکان	دهگان	صدگان	یکان	دهگان	صدگان	یکان
	۲	۳	۵	۲	۵	

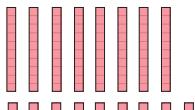
به رقم: .....۲۳۵۲۵.....



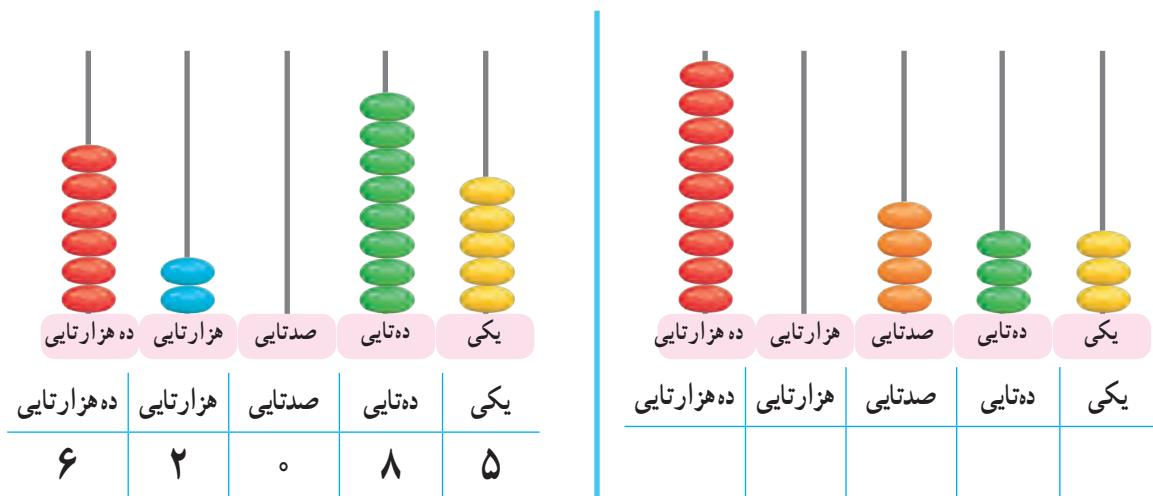
هزارها						
یکان	دهگان	صدگان	یکان	دهگان	صدگان	یکان



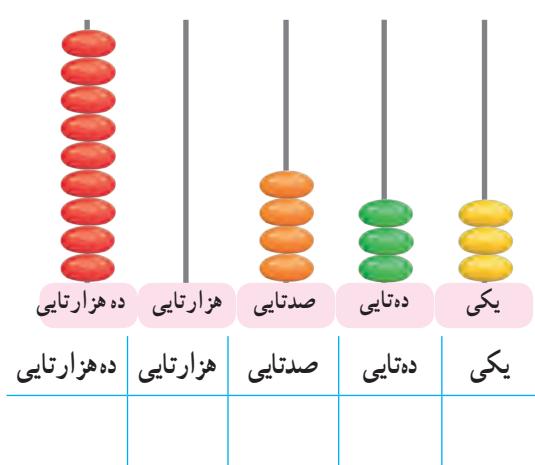
به رقم: .....



مانند نمونه عدد هر چرتکه را در جدول ارزش مکانی بنویسید و عدد را از جدول خارج کنید.



به رقم : ..... ۶۲۰۸۵ .....



به رقم : ..... : .....

با توجه به عدد هر جدول جاهای خالی را کامل کنید.

هزارها					
یکان	دهگان	صدگان	یکان	دهگان	صدگان
۰	۷	۹	۱	۴	

صدگان : ..... صدگان

دهگان هزار : ..... دهگان هزار

یکان : ..... یکان

هزارها					
یکان	دهگان	صدگان	یکان	دهگان	صدگان
۰	۰	۵	۳	۸	

دهگان هزار : ..... دهگان هزار

یکان هزار : ..... یکان هزار

دهگان : ..... دهگان

## تمرین

عدد هر جدول را به رقم و حروف بنویسید.

هزارها					
صدگان	دهگان	یکان	صدگان	دهگان	یکان
۵	۶	۷	۴	۹	

به رقم :

..... به حروف :

هزارها					
صدگان	دهگان	یکان	صدگان	دهگان	یکان
۹	۳	۰	۱	۸	

به رقم :

..... به حروف :

هزارها		
دهگان	یکان	
۲	۳	۳۷۵

..... به رقم :

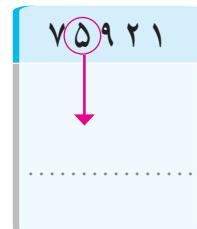
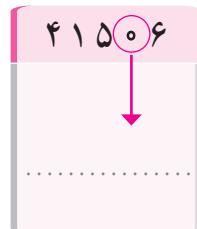
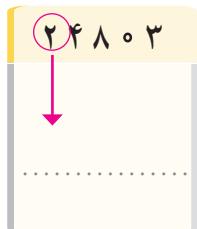
..... به حروف :

هزارها		
دهگان	یکان	
۸	۰	۴۶۲

..... به رقم :

..... به حروف :

ارزش مکانی رقم‌های خواسته شده را بنویسید.



علی و محیا عدد هفتاد و سه هزار و پانزده را به رقم نوشتند.

۷۳۰۱۵

علی

۷۳۱۵۰

محیا

کدام یک درست نوشته است؟

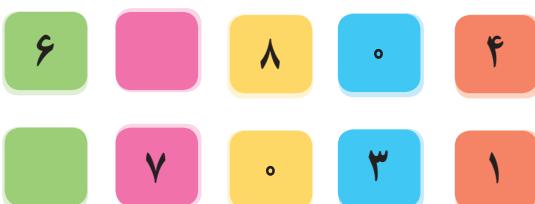
اشتباه نفر دیگر را توضیح دهید.

یک عدد پنج رقمی بنویسید که عده‌های ۲، ۰، ۸ در آن باشد.

عدد خود را به حروف بنویسید.

در هر عدد، رقم نوشته نشده را به دلخواه بنویسید و مرتبه‌ی آن را مشخص کنید.

..... : مرتبه



..... : مرتبه

قیمت گوشت، ماهی و جمع کل صورت حساب را به حروف بنویسید.

تاریخ : ۹۵/۷/۱۰	صورت حساب
قیمت	جنس
۲۵۷۸۰ تومان	گوشت
۱۷۵۰۰ تومان	ماهی
۴۳۲۸۰ تومان	جمع کل

..... قیمت گوشت :  
..... قیمت ماهی :  
..... جمع کل :

جمع پول‌های زیر را به حروف بنویسید.



ریال .....

به محیط پیرامون خود نگاه کنید. ۳ عدد چهار یا پنج رقمی پیدا کنید و بنویسید.

.....

.....

.....

این اعداد را در کجا دیده‌اید؟

## مرور اعداد لاتین



۱- اعداد لاتین را به فارسی بنویسید.



۳۹ ..... ۵۰



۲- با توجه به عدد لاتین داده شده، دور عدد فارسی آن خط بکشید.



۳- مبلغ این پول را بنویسید.



..... تومان

۴- اعداد لاتین روی هر یک از اجنباس را به فارسی بنویسید.



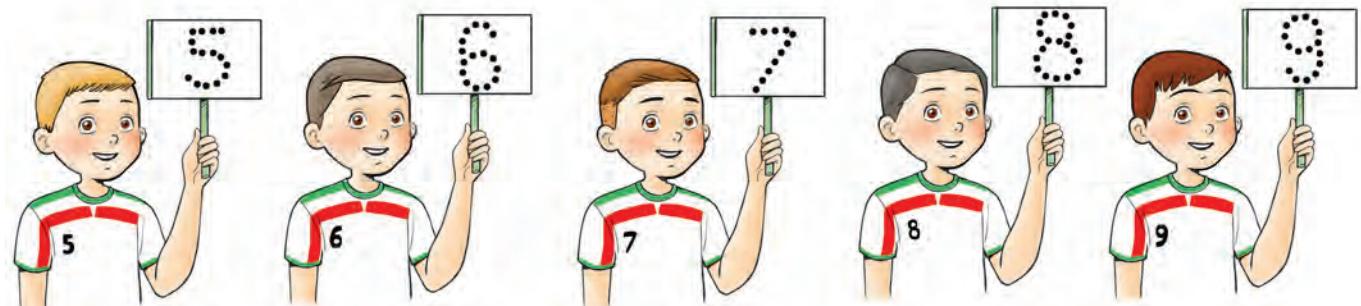
## اعداد لاتین (۱)



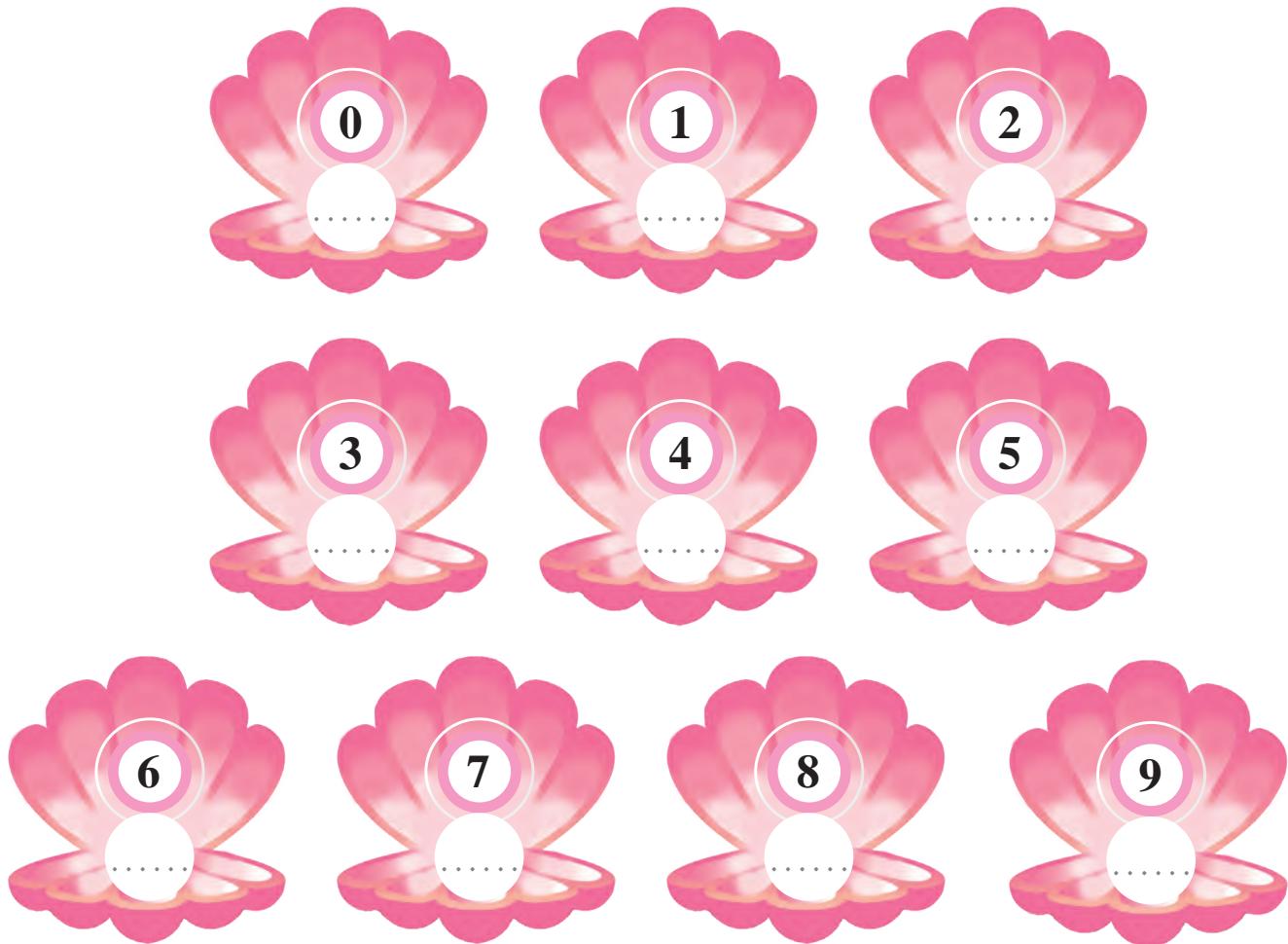
به شماره هر یک از بازیکنان توجه کنید.



— با توجه به شماره هر بازیکن نقطه‌چین‌ها را کامل کنید.



– اعداد لاتین را بخوانید و بنویسید.



– اعداد لاتین را به ترتیب بنویسید.

0 - 1 - 2 - 3 - 4 - 5 - 6 - 7 - 8 - 9

– با توجه به صفحه کیبورد، جاهای خالی را با اعداد لاتین کامل کنید.



– اعداد روی خط کش را کامل کنید.



– با استفاده از خط کش طول هر شکل را اندازه گرفته و به لاتین بنویسید.



یک ساعت دیواری درست کرده و آن را به کلاس بیاورید.



\* صورت مسئله‌های زیر را بخوانید و مانند نمونه مشخص کنید کدام یک کامل است و کدام یک کامل نیست.

۱- مدرسه‌ی امید ۲۵° دانشآموز دارد.

مدرسه امید و مدرسه‌ی البرز روی هم چند دانشآموز دارند؟

کامل نیست

کامل است

۲- علی ۹۵° تومان پول داشت. برادرش هم به او پول داد. حالا علی چقدر پول دارد؟

کامل نیست

کامل است

۳- در یک کیسه ۱۵° گردو و بادام است. اگر ۴۵ تای آن بadam باشد چند گردو در این کیسه است؟

کامل نیست

کامل است

۴- هر مسلمانی در هر روز ۵ نوبت نماز می‌خواند. در ۳ روز چند نوبت نماز می‌خواند؟

کامل نیست

کامل است

\* هدف تشخیص یک مسئله با اطلاعات کامل است.

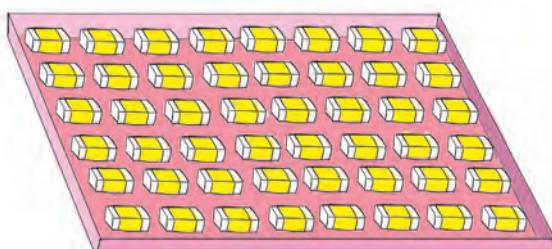


## مروار ضرب

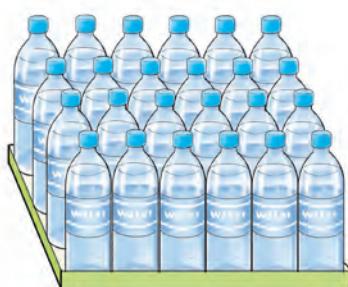


با استفاده از ضرب به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.

۱- این جعبه چند پرتقال دارد؟



۲- این جعبه چند پاک کن دارد؟



۳- این جعبه چند بطری آب دارد؟



۴- این جعبه چند شکلات دارد؟

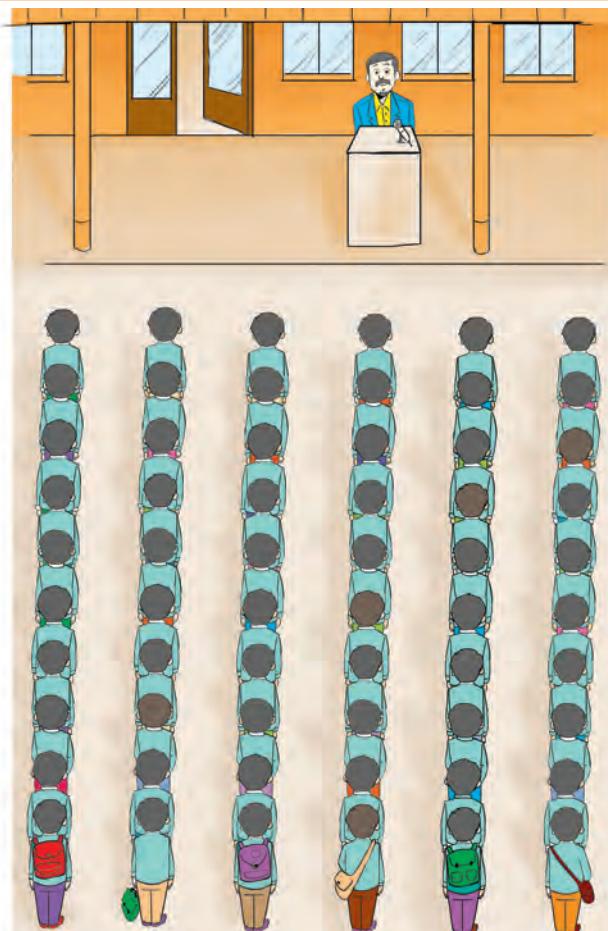


۵- این شانه تخمه مرغ چند تخم مرغ دارد؟

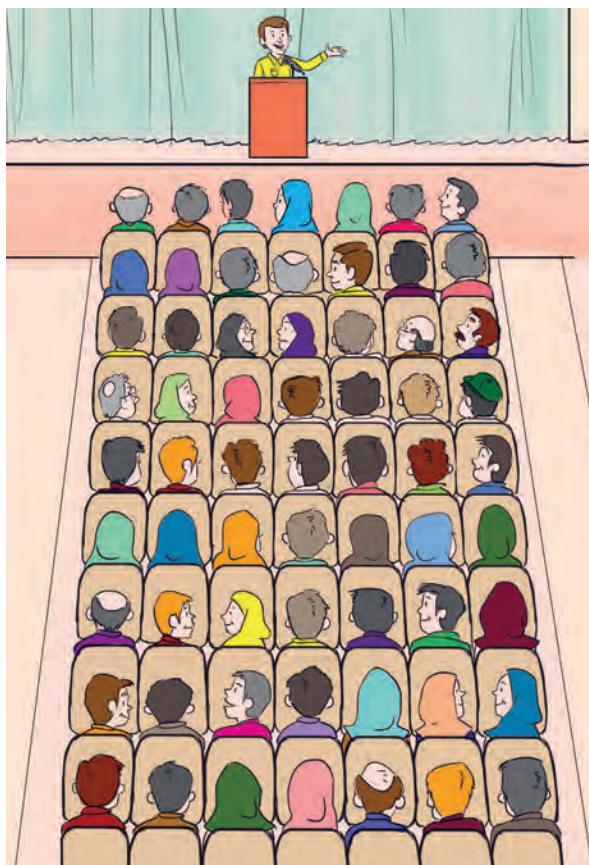
## مروع ضرب

با استفاده از ضرب به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.

۱- تعداد دانشآموزان در صف مدرسه چند نفرند؟

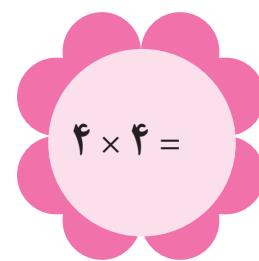
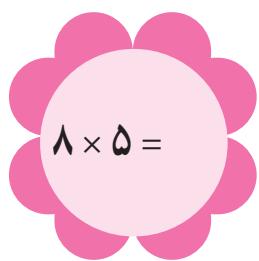
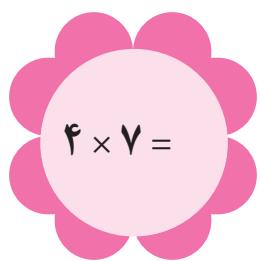
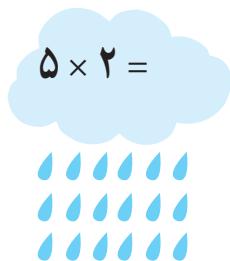


۲- تعداد شرکت‌کنندگان در سالن اجتماعات چندتاست؟



## مرور ضرب

ضربهای زیر را انجام دهید.



$6 \times 3 =$	$1 \times 9 =$	$0 \times 0 =$
$3 \times 6 =$	$9 \times 1 =$	$0 \times 0 =$
$9 \times 10 =$	$7 \times 10 =$	$10 \times 1 =$
$6 \times \dots = 60$	$8 \times \dots = 80$	$\dots \times 7 = 70$

– یک کشاورز محصول ذرت خود را در کیسه‌های  $1^{\circ}$  کیلوگرمی جمع آوری کرده است. اگر تعداد کیسه‌ها  $8$  عدد باشد. محصول امسال کشاورز چند کیلوگرم است؟



..... / ..... / .....

..... : .....

## ضرب عددهای دو رقمی در دسته های ۵۰ تایی

آموزگار از مریم خواست تا تعداد برقسب های روی میز را حساب کند.

مریم گفت: ۳ برگه که روی هر برگه ۲۰ ستاره وجود دارد.

$$\text{سپس این ضرب را نوشت } ۳ \times ۲۰ = ۶۰$$

و گفت: ۶۰ ستاره داریم.



$$\dots \times \dots = \dots$$



$$\dots \times \dots = \dots$$



$$\dots \times \dots = \dots$$



$$\dots \times \dots = \dots$$



آقای امیری برای مغازه خود ۷ بسته ۵۰ تایی خودکار خرید او چند خودکار خریده است؟

هر توپ پارچه ۳۰ متر است. ۹ توپ پارچه چند متر است؟

## ضرب عددهای دو رقمی در یک رقمی



آموزگار به پریسا گفت: در یک بسته ۲۴ بطری شیر است.



در ۲ بسته چند بطری شیر وجود دارد؟

برای به دست آوردن پاسخ، آموزگار ضرب عدد ۲۴ در ۲ را در جدول نوشت و توضیح داد در ضرب اعداد دو رقمی در یک رقمی، ابتدا عدد دو رقمی را بالا و عدد یک رقمی را در زیر آن می‌نویسیم و حالا ابتدا ۲ را در ۴ یکی ضرب می‌کنیم که می‌شود  $\Delta$  و سپس ۲ را در ۲ دهتایی ضرب می‌کنیم که می‌شود  $\Delta$ . پس در ۲ بسته ۴۸ بطری شیر وجود دارد.

$$\begin{array}{r}
 & \text{یکی} & \text{دهتایی} \\
 \hline
 2 & | & 4 \\
 \times & | & 2 \\
 \hline
 & \text{۴} & \text{۸}
 \end{array}
 \qquad
 \begin{array}{r}
 & 24 \\
 \times & 2 \\
 \hline
 & \dots\dots
 \end{array}$$



ضربهای زیر را انجام دهید.



$$\begin{array}{r}
 & \text{یکی} & \text{دهتایی} \\
 \hline
 1 & | & 2 \\
 \times & | & 3 \\
 \hline
 & \dots & \dots
 \end{array}
 \qquad
 \begin{array}{r}
 & 12 \\
 \times & 3 \\
 \hline
 & \dots\dots
 \end{array}$$

## تمرین

مانند نمونه حاصل هر ضرب را به دست آورید.

$$\begin{array}{|c|c|} \hline \text{یکی} & \text{ده تایی} \\ \hline 1 & 1 \\ \times & 6 \\ \hline 6 & 6 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 11 \\ \times 6 \\ \hline 66 \end{array}$$

$$\begin{array}{|c|c|} \hline \text{یکی} & \text{ده تایی} \\ \hline 4 & 3 \\ \times & 2 \\ \hline \dots & \dots \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 43 \\ \times 2 \\ \hline \dots \end{array}$$

$$\begin{array}{|c|c|} \hline \text{یکی} & \text{ده تایی} \\ \hline 4 & 0 \\ \times & 2 \\ \hline \dots & \dots \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \dots \\ \times \dots \\ \hline \dots \end{array}$$

$$\begin{array}{|c|c|} \hline \text{یکی} & \text{ده تایی} \\ \hline 3 & 3 \\ \times & 3 \\ \hline \dots & \dots \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \dots \\ \times \dots \\ \hline \dots \end{array}$$

ضربهای زیر را انجام دهید. سپس با ماشین حساب کنترل کنید که پاسخ‌ها درست است یا خیر؟

$$\begin{array}{r} 12 \\ \times 4 \\ \hline \dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 32 \\ \times 3 \\ \hline \dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 41 \\ \times 6 \\ \hline \dots \end{array}$$

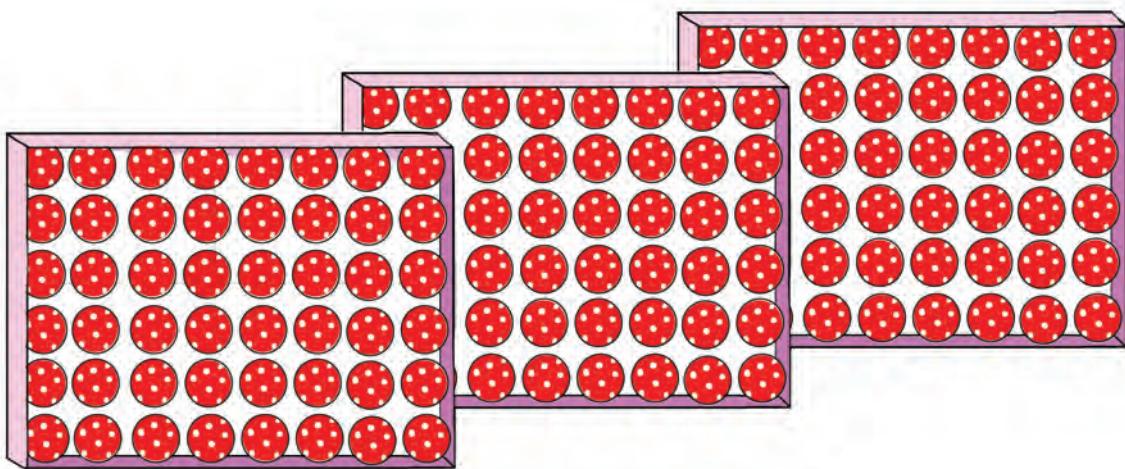
$$\begin{array}{r} 80 \\ \times 5 \\ \hline \dots \end{array}$$

## مسئله حل کنید

۱— مدرسه‌ی مریم ۳ کلاس پنجم دارد. هر کلاس ۲۳ دانش‌آموز دارد. مدرسه‌ی مریم چند دانش‌آموز کلاس پنجمی دارد؟

۲— در هر کارتون ۴۰ جعبه‌ی دستمال کاغذی است. در ۸ کارتون چند دستمال کاغذی وجود دارد؟

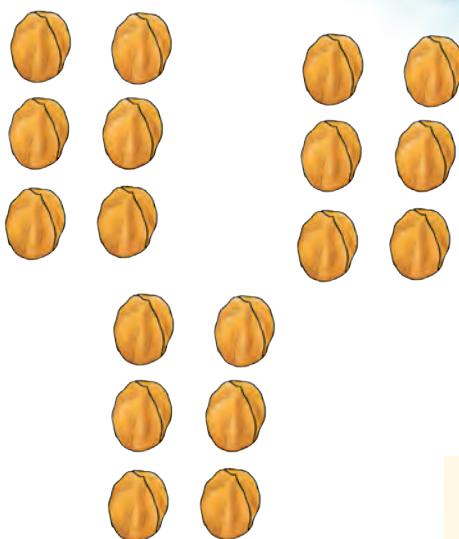
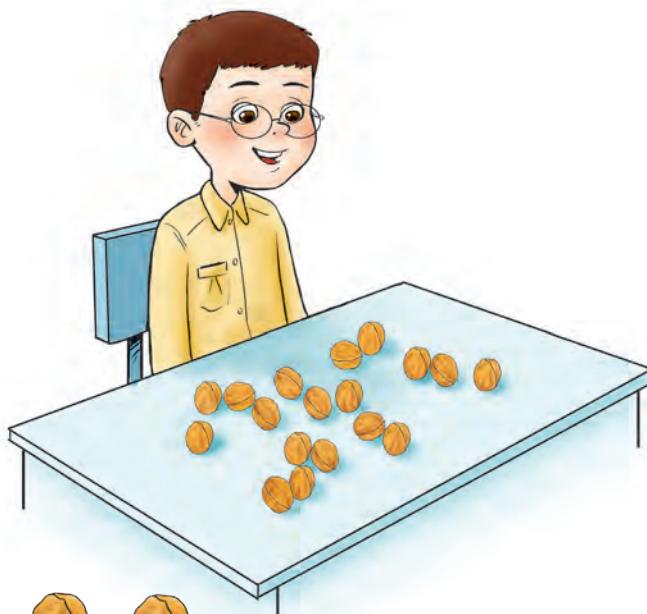
پدر ناصر یک مغازه اسباب بازی فروشی دارد. ناصر می‌خواهد تعداد اسباب بازی‌های مغازه را به‌دست بیاورد. شما هم به ناصر کمک کنید که تعداد هر کدام از اسباب بازی‌ها را به‌دست بیاورد.



جدول ضرب زیر را کامل کنید.

<b>×</b>	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹
۱									
۲									
۳									
۴									
۵									
۶									
۷									
۸									
۹									

باید جدول ضرب را حفظ باشیم و به خاطر داشته باشیم، چون همیشه به آن احتیاج داریم.



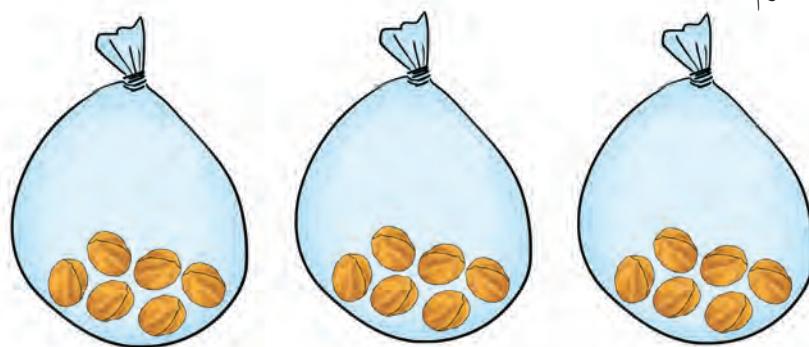
محسن ۱۸ گردو داشت. او می خواست که گردوها را به دسته های ۶ تایی قسمت کند، تا بینند به چند کیسه نیاز دارد.

محسن ابتدا با گردوها دسته های ۶ تایی درست کرد و گفت:  
با ۱۸ گردو ۳ دسته درست کردم.

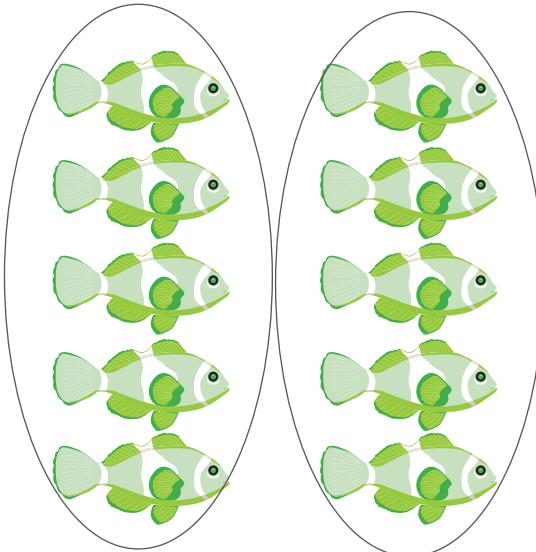
يعنى :

**۱۸ گردو به ۳ دسته های ۶ تایی تقسیم می شود.**

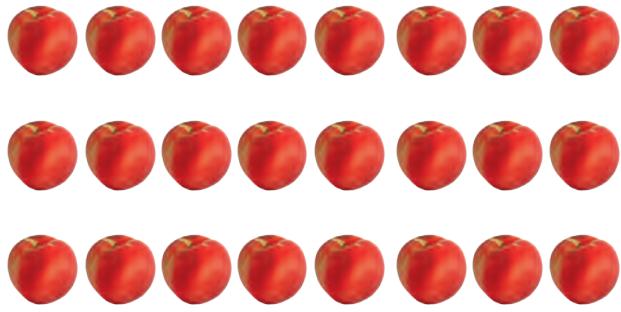
پس : به ۳ کیسه نیاز دارم.



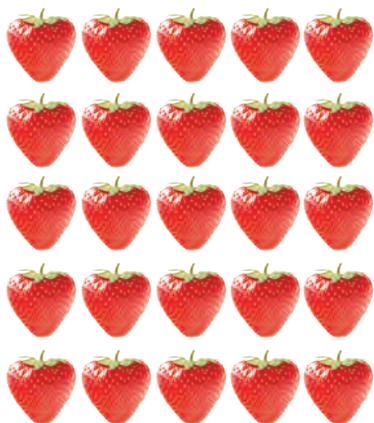
مانند نمونه دسته‌بندی کنید و در جاهای خالی عدد مناسب بگذارید.



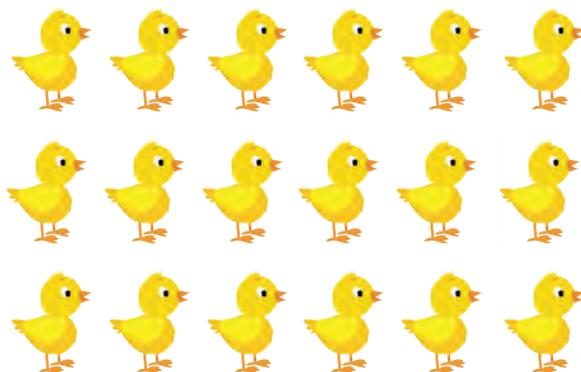
۱۰ به ۲ دسته‌ی ۵ تایی تقسیم می‌شود.



۲۴ به ..... دسته‌ی ۸ تایی تقسیم می‌شود.



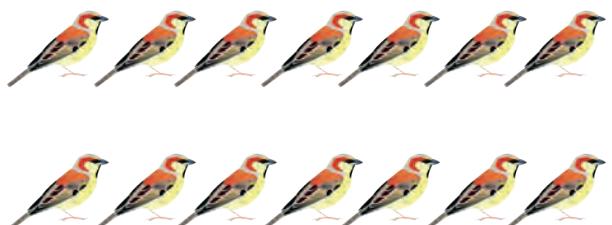
۲۵ به ..... دسته‌ی ۵ تایی تقسیم می‌شود.



۱۸ به ..... دسته‌ی ۳ تایی تقسیم می‌شود.



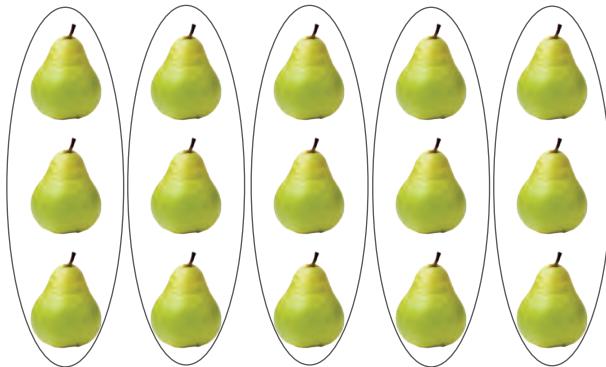
۱۵ به ..... دسته‌ی ۳ تایی تقسیم می‌شود.



۱۴ به ..... دسته‌ی ۲ تایی تقسیم می‌شود.

## تمرین

تعداد هر شکل را بشمارید، مانند نمونه دسته‌بندی کرده و در جاهای خالی عدد مناسب بگذارید.



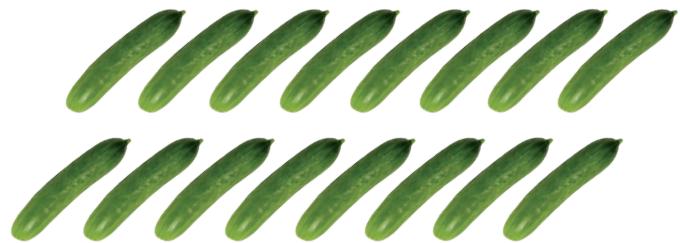
۱۵ گلابی به ۵ دسته ۳ تایی تقسیم می‌شود.



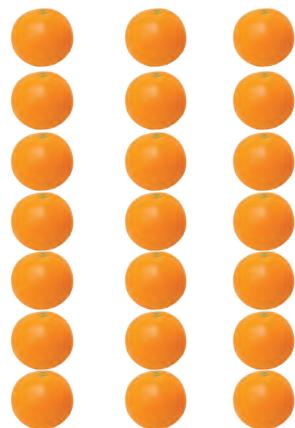
سیب به ..... دسته ۴ تایی تقسیم می‌شود.



گردو به ..... دسته ۵ تایی تقسیم می‌شود.



خیار به ..... دسته ۸ تایی تقسیم می‌شود.

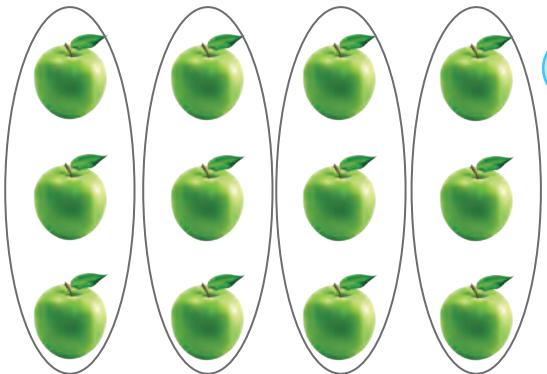


پرتقال به ..... دسته 7 تایی تقسیم می‌شود.

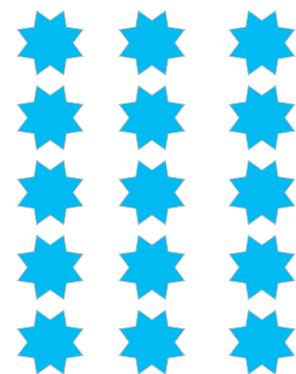


موز به ..... دسته 6 تایی تقسیم می‌شود.

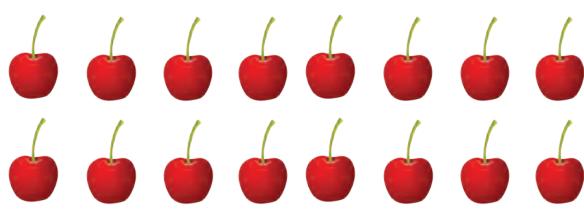
ابتدا تعداد هر شکل را بشمارید و با توجه به عدد کنار هر شکل مانند نمونه آن را دسته‌بندی و جاهای خالی را کامل کنید.



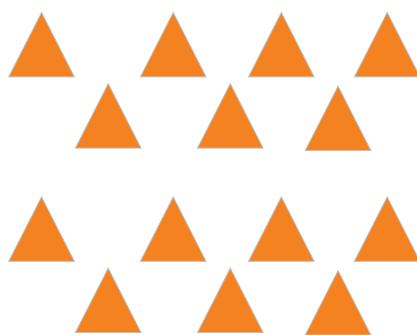
۱۲ به ۴ دسته‌ی ۳ تایی تقسیم می‌شود.



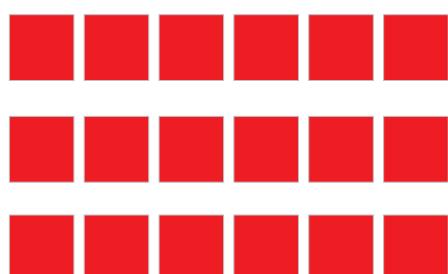
به ..... دسته‌ی ..... تایی تقسیم می‌شود.



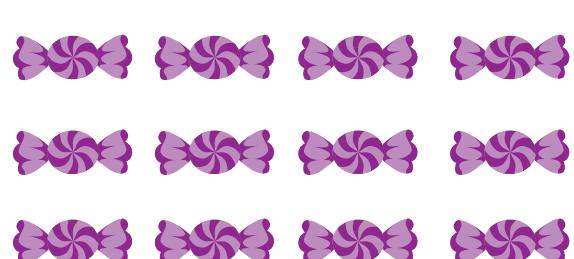
به ..... دسته‌ی ..... تایی تقسیم می‌شود.



به ..... دسته‌ی ..... تایی تقسیم می‌شود.



به ..... دسته‌ی ..... تایی تقسیم می‌شود.



به ..... دسته‌ی ..... تایی تقسیم می‌شود.



## مرور فصل



۲۰۰۰۰، ۴۰۰۰۰، ۶۰۰۰۰، .....

توضیح دهید بین اعداد بالا چه رابطه‌ای وجود دارد؟

حالا شما عدد بعد را بنویسید :



۱- از روی تقویم تاریخ ولادت امام رضا (ع) را بنویسید.

۲- جمعیت شهر گلپایگان حدود ۵۴,۷۶۲ نفر است.  
این عدد را بخوانید و در جدول ارزش مکانی بنویسید و به سوال‌های زیر پاسخ دهید.

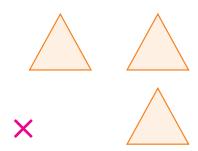
هزار					
صدگان	دهگان	یکان	صدگان	دهگان	یکان

- چه رقمی در کوچک‌ترین مرتبه قرار دارد؟ .....
- رقم ۷ در چه مرتبه‌ای است؟ .....
- چه رقمی در بزرگ‌ترین مرتبه قرار گرفته است؟ .....

۳- اعداد لاتین ۰ تا ۹ را روی محور زیر بنویسید.

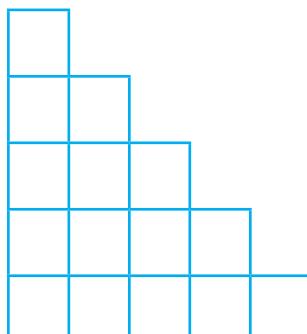
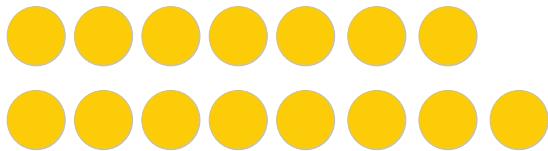
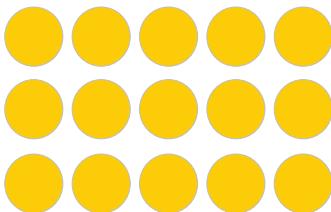


۴- از جعبه‌ی اعداد، عددهای داخل مثلث را انتخاب کنید و در جاهای خالی قرار دهید و ضرب را انجام دهید.





– کدام شکل ۱۵ دکمه را به ۳ دسته‌ی مساوی تقسیم کرده است؟ علامت بزنید.



– حاصل ضرب  $1 \times 1$

– شماره ماه دی

– حاصل جمع دو عدد ۵۰ و ۵۰

– اسکناس ۵۰۰ تومانی

– کوچک‌ترین عدد ۵ رقمی

اگر به جدول حل شده نگاه کنید متوجه ارزش صفر در هر ردیف می‌شوید.



خانم حمیدی برای جشن نامزدی دخترش ۷۰ نفر مهمان دعوت کرده است. او به قنادی رفت و سفارش شیرینی خامه‌ای داد. آقای قناد ۳ جعبه شیرینی خامه‌ای به خانم حمیدی داد. خانم حمیدی شیرینی‌های یکی از جعبه‌ها را شمرد. در آن جعبه ۲۵ تا شیرینی بود.

به نظر شما این تعداد شیرینی برای مهمان‌ها کافی است؟

## فصل ۲

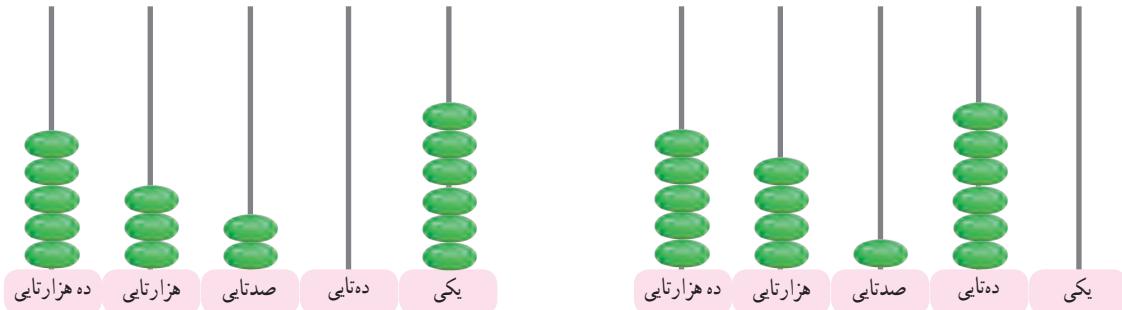


هنگام خرید به تاریخ تولید و انقضای کالاها توجه کنیم.

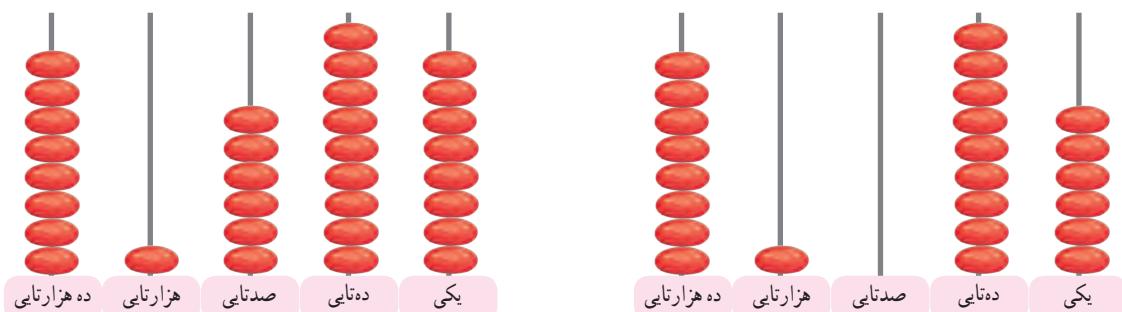
## مقایسه اعداد (۱)



علامت مناسب ( $=>$ ) بگذارید.



...۵۳۲۰۶... ○ ...۵۴۱۶۰...



هزارها	
۲۶	۰۰۷

هزارها	
۲۶	۷۰۰

هزارها	
۷۴	۵۹۲

هزارها	
۷۵	۴۲۹

اعداد را مقایسه کنید و علامت مناسب ( $>$  =  $<$ ) بگذارید.



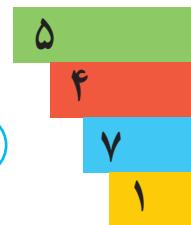
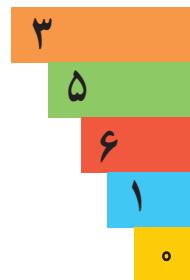
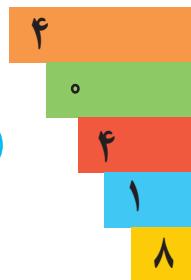
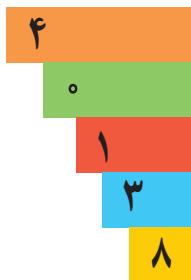
- پول قبضه‌های زیر را مقایسه کنید و علامت مناسب را بنویسید.

رستوران پارسیان	
تعداد	نام غذا
۵ تا	چلو قورمه سبزی
مبلغ قابل برداخت : ۲۷۵۰ تومان	

رستوران پارسیان	
تعداد	نام غذا
۴ تا	چلو کباب
مبلغ قابل برداخت : ۳۲۵۰ تومان	

اعداد را مقایسه کنید و علامت مناسب ( $=$   $<$   $>$ ) بگذارید.



$$93927 \quad \bigcirc \quad 47081$$

$$8561 \quad \bigcirc \quad 84930$$

$$12802 \quad \bigcirc \quad 12802$$

$$66751 \quad \bigcirc \quad 66851$$



مقدار پول‌های هر ردیف را بنویسید و علامت ( $=$   $<$   $>$ ) بگذارید.



..... ریال .....



..... ریال .....



**مسئله  
حل کنید**



۱- یک کارخانه در ماه دی  $۶۲۰۰۰$  بسته و در ماه بهمن  $۶۷۰۰۰$  بسته پودر ماشین لباسشویی تولید کرده است.

تولید این کارخانه در کدام ماه کمتر بوده است؟



۲- در یک کامیون  $۲۶۵۷$  کیلوگرم گندم و در کامیون دیگر  $۳۲۱۵$  کیلوگرم برنج است. کدام کامیون بار سنگین‌تری را می‌برد؟



با آموزگار خود به اتاق بهداشت بروید و با استفاده از ترازو خود را وزن کنید.  
وزن شما ..... کیلوگرم است.

حالا از یکی از دوستان خود بخواهید که روی ترازو بایستد.

وزن او ..... کیلوگرم است.

چه کسی وزن کمتری دارد؟ .....

ارزش کدام پول بیشتر است؟

○ ۲۵۰۰ ریال

○ ۱۵۰۰۰ ریال



جاهای خالی را کامل کنید.



..... تومان .....



..... تومان .....



..... تومان .....



..... تومان .....



..... تومان .....



۲۵۰۰۰ تومان



جاهای خالی را کامل کنید.



..... تومان



..... تومان

## تمرین

– مقدار پولی که برای خرید هر جنس لازم است را جدا کنید.



– امیر ۶۵۰ تومان دارد. آیا او می‌تواند این ماشین حساب را بخرد؟



– لیلا یک اسکناس ۵۰۰۰ تومانی و یک اسکناس ۱۰۰۰ تومانی دارد.  
آیا او با این مقدار پول می‌تواند این جنس را بخرد؟

با پول‌هایی که آموزگار در اختیار شما می‌گذارد، مقادیر زیر را جدا کنید.

۶۰۰۰ تومان

۲۵۰۰ تومان،

۴۰۰۰ تومان،

۷۰۰۰ تومان،



مسئله  
حل کنید



- ۱- علی برای خرید این بسته شکلات یک اسکناس ۵۰۰۰ تومانی و یک اسکناس ۲۰۰۰ تومانی پرداخت کرده است.  
اوچه قدر پول به فروشنده داده است؟

- ۲- پدر هادی یک اسکناس ۱۰۰۰ تومانی و یک اسکناس ۲۰۰۰ تومانی به او داده است. هادی چند تومان پول دارد؟

ریاضی و  
زندگی

با یک اسکناس ۵۰۰۰ تومانی و یک اسکناس ۱۰۰۰ تومانی چه چیزهایی می‌توانید بخرید؟ بنویسید.



..... / ..... / .....

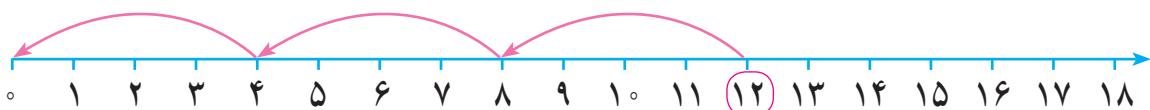


..... : .....

آموزگار می خواست ۱۲ گردو را به دسته های ۴ تایی تقسیم کند.



آموزگار گفت: ۱۲ گردو ۳ دسته های ۴ تایی شد. سپس تقسیم را روی محور نشان داد.



و عبارت تقسیم آن را نوشت:

$$12 \div 4 = 3$$

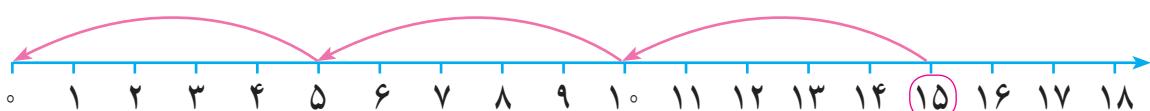
آموزگار گفت: این  $\div$  علامت تقسیم است.

و آن را به این صورت خواند ۱۲ **تقسیم** بر ۴، می شود ۳

این بار آموزگار از علی خواست ۱۵ عدد گردو را به دسته های ۵ تایی تقسیم کند و روی محور نشان دهد و عبارت آن را بنویسد.  
علی گردوها را دسته بندی کرد.



او تقسیم را روی محور نشان داد و عبارت تقسیم را نوشت.



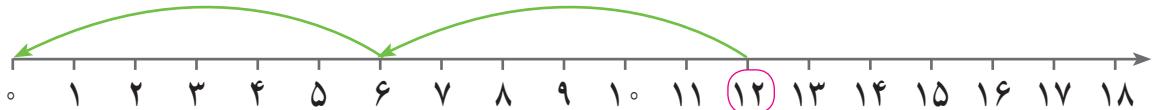
$$15 \div 5 = 3$$



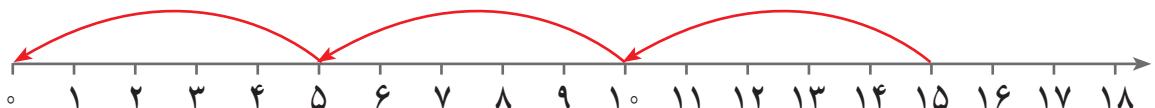
مانند نمونه برای هر محور یک تقسیم بنویسید.



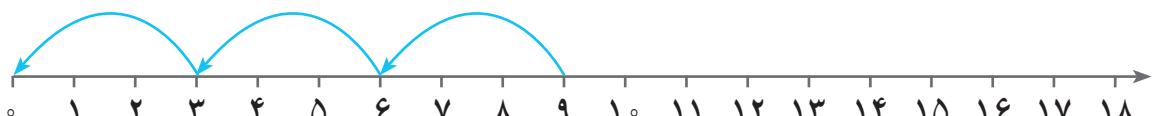
$$8 \div 2 = 4$$



$$12 \div \dots = \dots$$



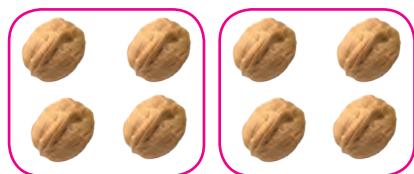
$$\dots \div \dots = \dots$$



$$\dots \div \dots = \dots$$

مانند نمونه تعداد گردوها را بشمارید، به تعداد عدد داده شده، گردوها را دسته‌بندی کنید و تقسیم آن را بنویسید.

۴



$$8 \div 4 = 2$$

۲



$$10 \div 2 = \dots\dots$$

۵



$$10 \div \dots\dots = \dots\dots$$

۳



$$\dots\dots \div \dots\dots = \dots\dots$$

۶



$$\dots\dots \div \dots\dots = \dots\dots$$

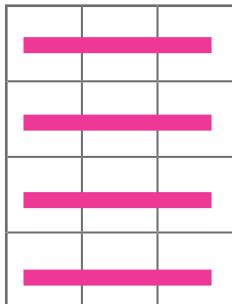
۴



$$\dots\dots \div \dots\dots = \dots\dots$$

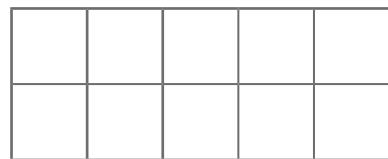
## تمرين

تعداد مربع‌ها را بشماريد و مانند نمونه بنويسيد. آنگاه با توجه به عدد داده شده، هر شکل را دسته‌بندی کنيد، و تقسيم آن را بنويسيد.



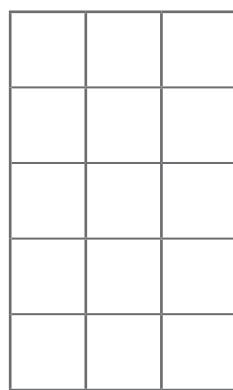
$$12 \div 3 = 4$$

۳

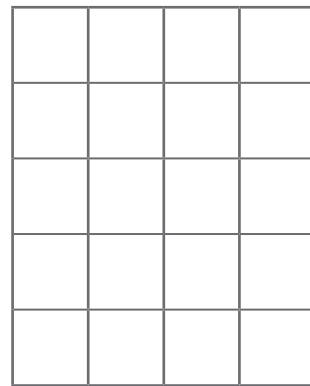


۲

$$\dots \div \dots = \dots$$



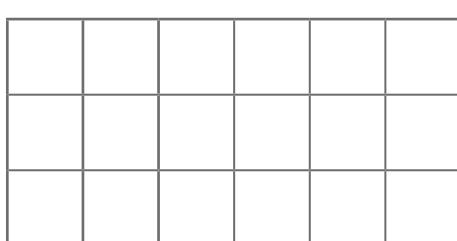
۵



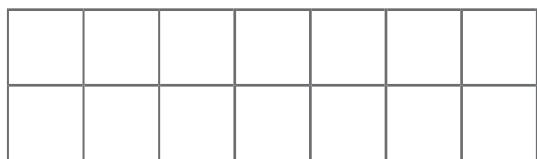
۶

$$\dots \div \dots = \dots$$

$$\dots \div \dots = \dots$$



۶

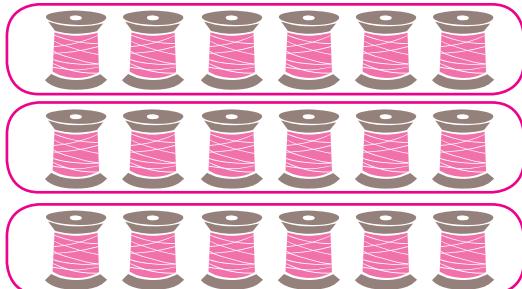


۷

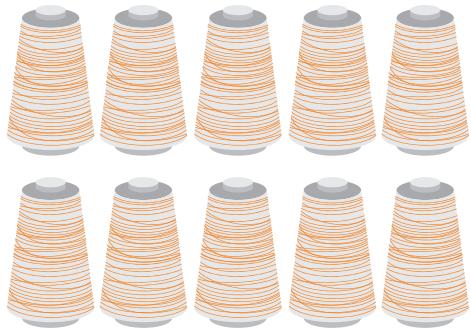
$$\dots \div \dots = \dots$$

$$\dots \div \dots = \dots$$

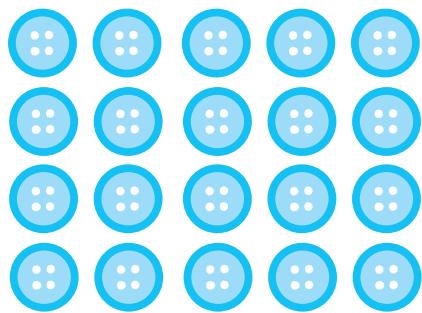
شکل ها را بشمارید، مانند نمونه دسته بندی کنید و تقسیم آن را بنویسید.



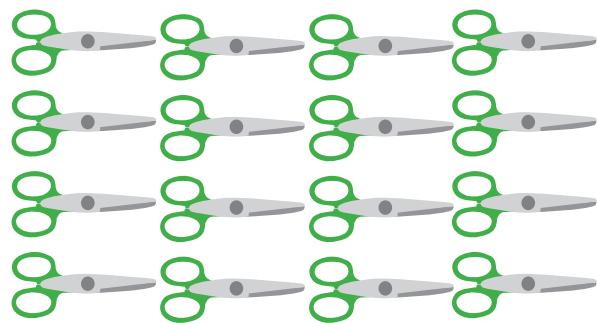
$$18 \div 6 = 3$$



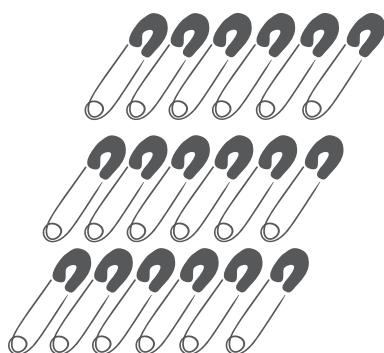
$$10 \div 2 = \dots$$



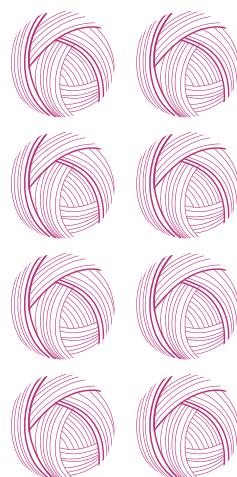
$$\dots \div \dots = \dots$$



$$\dots \div \dots = \dots$$

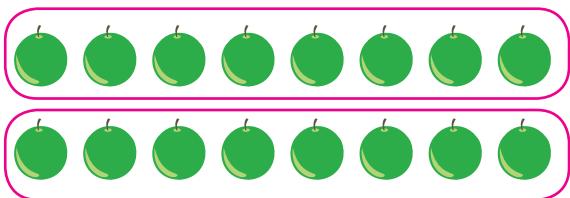


$$\dots \div \dots = \dots$$

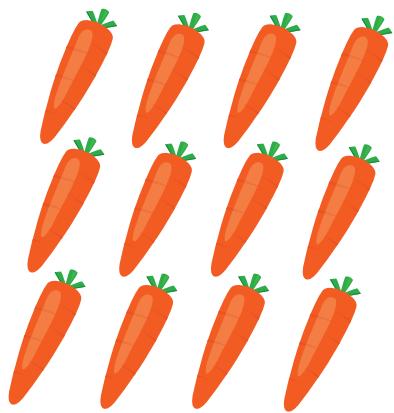


$$\dots \div \dots = \dots$$

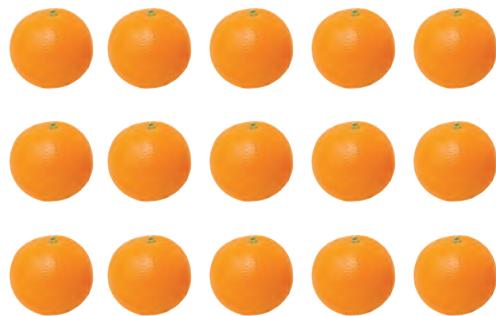
مانند نمونه شکل‌های زیر را دسته‌بندی کنید و برای هر شکل یک تقسیم بنویسید.



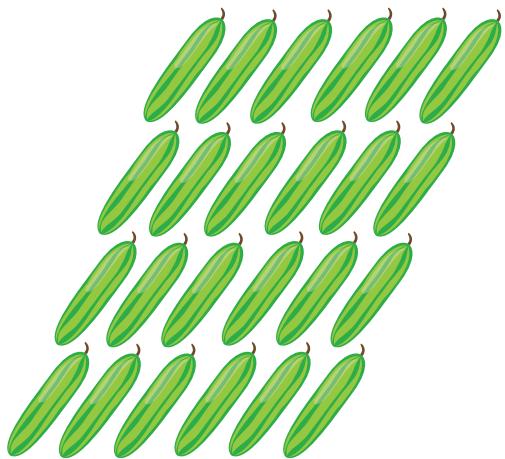
$$16 \div 8 = 2$$



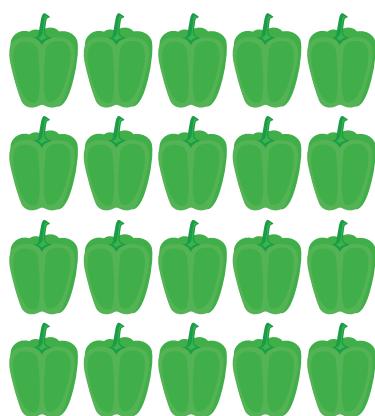
$$12 \div \dots = \dots$$



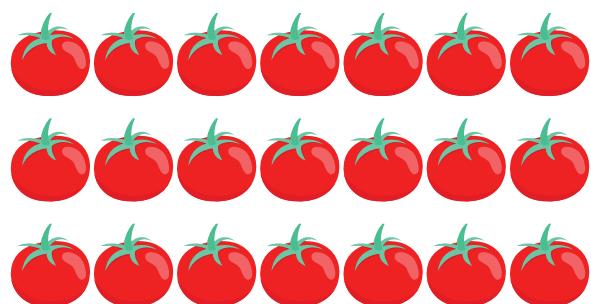
$$\dots \div \dots = \dots$$



$$\dots \div \dots = \dots$$



$$\dots \div \dots = \dots$$



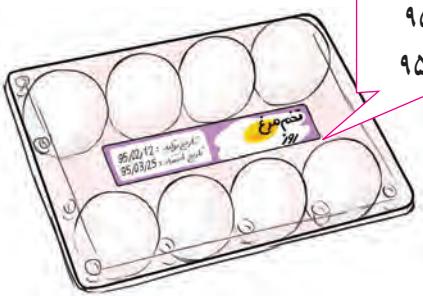
$$\dots \div \dots = \dots$$

## تاریخ تولید و انقضاء



آموزگار از دانش آموزان خواست تا به تاریخ روی هریک از اجنباس توجه کنند. سپس تاریخ روی پاکت شیر را نشان داد و گفت: این شیر یک تاریخ **تولید** و یک تاریخ **صرف** یا **انقضاء** دارد.

تاریخ **صرف** یعنی ما تا پایان روز نوشته شده می‌توانیم از آن استفاده کنیم.

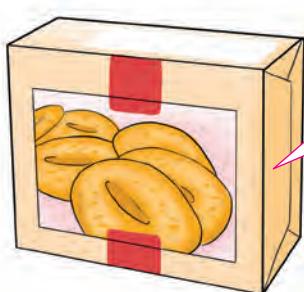


کامل کنید



..... تاریخ تولید: .....

..... تاریخ مصرف: .....



..... تاریخ تولید: .....

..... تاریخ انقضاء: .....

**تمرين**



..... تاریخ تولید :

..... تاریخ انقضاض :



..... تاریخ تولید :

..... تاریخ انقضاض :



..... تاریخ تولید :

..... تاریخ انقضاض :



..... تاریخ تولید :

..... تاریخ انقضاض :

به فروشگاه تردیک منزل خود رفته و تاریخ تولید و تاریخ انقضایه (مصرف) هریک از کالاهای زیر را بنویسید.



نام کالا	تاریخ تولید	تاریخ انقضایه (مصرف)
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....



آیا می‌توانید از این پنیر استفاده کنید؟ چرا؟



## مروم جمع

۱- حاصل جمع‌های زیر را به دست آورید.

$$\begin{array}{r} ۵۵۴ \\ + ۱۴۱ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۴۶۷ \\ + ۲۶۰ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۳۵۶ \\ + ۲۹ \\ \hline \end{array}$$

۲- اعداد را زیر هم نوشته و با هم جمع کنید. درستی پاسخ‌ها را با ماشین حساب امتحان کنید.

۵۶۱ و ۲۷۵

۳۰۴ و ۴۱۸

۷۷ و ۱۱۹



۱- یک فروشگاه ۱۵۶ جعبه کفش زنانه و ۱۸۳ جعبه کفش مردانه دارد. این فروشگاه چند جعبه کفش دارد؟



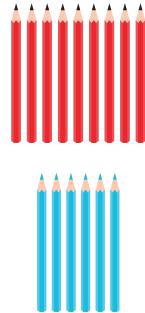
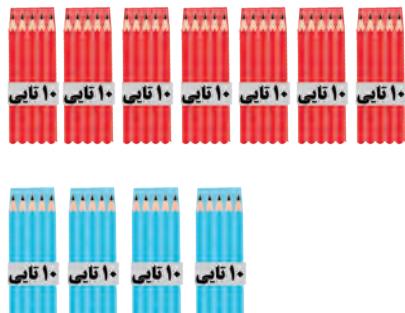
۲- قیمت جنس‌های زیر را حساب کنید.

..... تومان

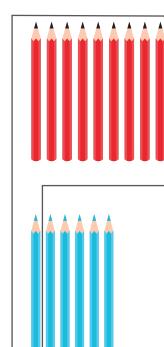
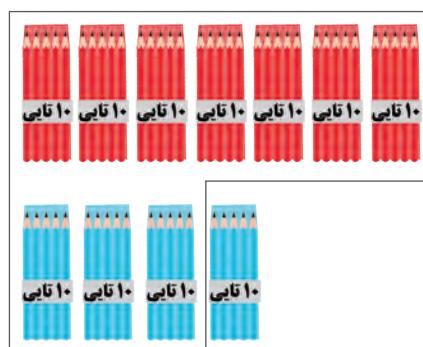
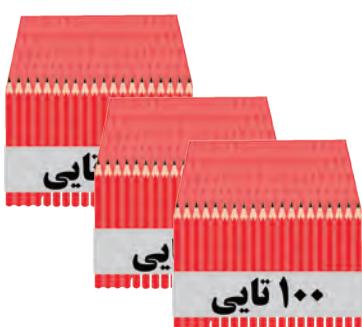
## جمع اعداد سه رقمی با انتقال



آموزگار از پارسا خواست تا تعداد همه مدادهای قرمز و آبی را بگوید.



پارسا جمع مدادها را روی شکل این گونه نشان داد. او با مدادهای یکی، یک بسته ده تایی و با مدادهای ده تایی هم یک بسته صد تایی ساخت. وبا توجه به شکل گفت: مجموع مدادها ۴۲۵ می شود.



یکی	ده تایی	صد تایی
۱	۷	۹
+	۴	۶
۴	۲	۵

سپس تعداد مدادهای قرمز و آبی را در جدول گذاشت و آن ها را جمع کرد.

$$\begin{array}{r}
 11 \\
 379 \\
 + 46 \\
 \hline
 425
 \end{array}$$

پارسا جمع مدادها را بدون جدول هم این گونه انجام داد.  
و گفت: مجموع مدادها ۴۲۵ می شود.



مانند نمونه حاصل جمع های زیر را به دست آورید.

یکی	ده تایی	صد تایی	یکی
۱	۱		
۲	۵	۸	
+	۷	۶	
۳	۳	۴	

یکی	ده تایی	یکی
۴	۶	۳
+	۴	۹
.....	.....	.....

یکی	ده تایی	صد تایی	یکی
۲	۸	۹	
+ ۱	۳	۵	
.....	.....	.....	

$$\begin{array}{r} 289 \\ + 135 \\ \hline \end{array}$$

یکی	ده تایی	صد تایی	یکی
۷	۶	۶	
+	۵	۸	
.....	.....	.....	

$$\begin{array}{r} 766 \\ + 58 \\ \hline \end{array}$$

یکی	ده تایی	صد تایی	یکی
۳	۷	۴	
+	۳	۶	
.....	.....	.....	

$$\begin{array}{r} ..... \\ + ..... \\ \hline ..... \end{array}$$

یکی	ده تایی	صد تایی	یکی
۴	۷	۵	
+ ۲	۸	۵	
.....	.....	.....	

$$\begin{array}{r} ..... \\ + ..... \\ \hline ..... \end{array}$$



## تمرين

– حاصل جمع ها را به دست آورید.

$$\begin{array}{r} 132 \\ + 98 \\ \hline \dots\dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 729 \\ + 187 \\ \hline \dots\dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 289 \\ + 135 \\ \hline \dots\dots \end{array}$$

– اعداد را زیر هم نوشته و حاصل را به دست آورید.

٤١٥ و ٨٦

٦٤٢ و ١٩٩

٥٦٥ و ٧٩٦

با ماشین حساب درست بودن حاصل جمع ها را امتحان کنید.



**مسئله  
حل کنید**

۱- در یک کارخانه تولید لامپ کارگرها روز اول ۱۳۵ لامپ و روز دوم ۲۸۶ لامپ را بسته‌بندی کردند. تعداد لامپ‌های بسته‌بندی شده چقدر است؟

**ریاضی و  
زندگی**

بهرام برای صبحانه اش کره و پنیر خریده است. او چقدر باید به فروشنده بپردازد؟



اکبر آقا معمار است به او کمک کنید تا مصرف دو روز کاشی‌های خود را به دست آورد.

زمان	تعداد مواد مصرف شده
روز اول	۲۸۴ کاشی
روز دوم	۲۵۶ کاشی

اعداد را در جای مناسب خود قرار دهید و مسئله بسازید.

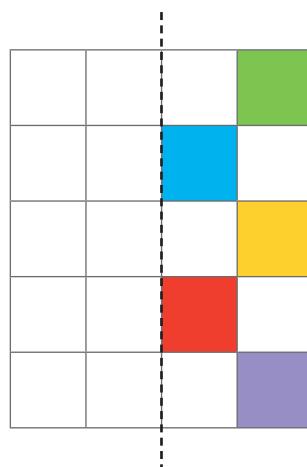
۱- نازنین  تومان پول داشت. حالا نازنین چند تومان پول دارد؟

$$٦٠٠ + ٣٥٠ =$$

۲- اگر در هر کيسه  کيلوگرم پياز چند کيلوگرم است؟

$$٤ \times ١٠ =$$

– با توجه به خط تقارن نيمه‌ی ديگر شکل را كامل کنيد.





## مرور اشکال هندسی

با توجه به هر شکل جدول آن را کامل کنید.



نام شکل :

نام شکل :

نام شکل :

تعداد پاره خط :

تعداد پاره خط :

تعداد پاره خط :

تعداد ضلع :

تعداد ضلع :

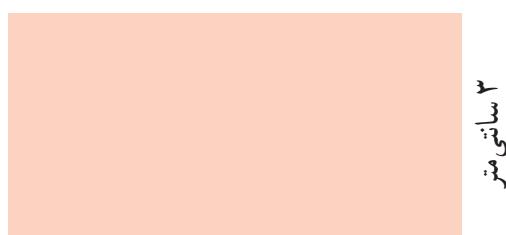
تعداد ضلع :

در این مربع :



اندازه‌ی هر یک از ضلع‌های دیگر چند سانتی‌متر است؟

چرا؟



۶ سانتی‌متر

در این مستطیل :

اندازه‌ی ضلع‌های نوشته شده را بنویسید.

با توجه به اندازه‌هایی که نوشته شد چه نتیجه‌ای می‌گیرید؟

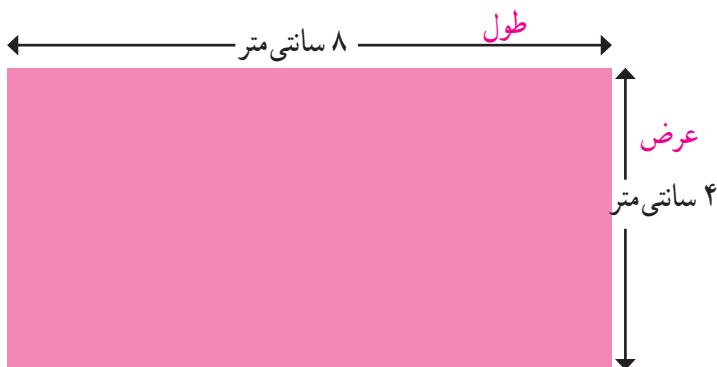
در هر شکل ضلع‌ها را اندازه گرفته و بنویسید.





طول و عرض مستطيل

آموزگار در روی تابلو یک مستطیل کشید. و به رضا گفت: به این مستطیل نگاه کنید.



به ضلع بلندتر مستطیل طول و به ضلع کوتاهتر عرض می‌گویند.

یعنی طول این مستطیل ..... سانتی متر و عرض آن ..... سانتی متر است. سپس از رضا خواست طول و عرض نوشته شده مستطیل را بنویسد.

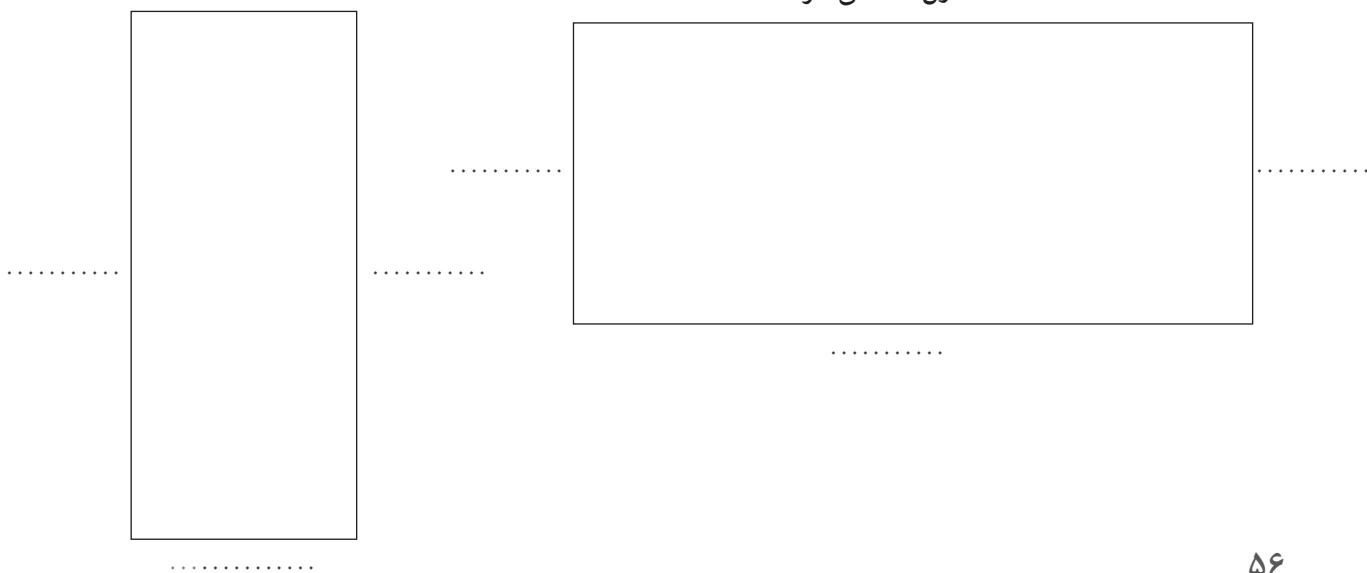
آموزگار گفت:

هر مستطیل دارای دو طول و دو عرض می‌باشد.



مانند نمونه طول و عرض مستطیل‌های زیر را با خط کش اندازه گرفته و بنویسید.

طول ۹ سانتی متر





## مرور فصل



### آمار سرشماری جمعیت شهرهای ایران سال ۹۰

تعداد جمعیت به نفر	نام شهر
۳۷۳۱۵	دماوند
۴۸۷۳۶	بندر ترکمن
۷۹۱۶۱	شوش
۷۰۰۵۳	خمین
۴۵۳۳۸	تنکابن

رضا در اینترنت جستجو کرد و آمار جمعیت شهرهای زیر را پیدا کرد.

رضا با خود فکر کرد شهر ..... برمجعیت‌ترین و شهر ..... کم جمعیت‌ترین شهرها در این جدول است.



### ۱- مینو



پول داشت.



علی هم پول داشت.

دیروز آن‌ها از فروشگاه خرید کردند.

این صورت حساب خرید یکی از آن‌ها است.

به نظر شما این صورت حساب چه کسی است؟

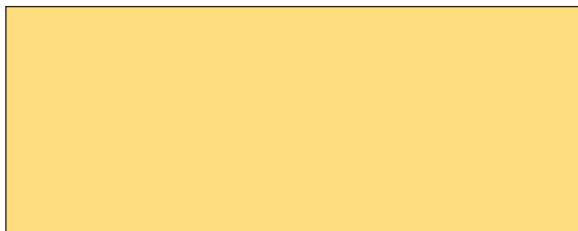
صورت حساب ۹۵/۹/۱۷	
۴۰۰۰۰ ریال	بیسکویت
۱۷۰۰۰ ریال	شیر
۶۷۰۰۰ ریال	

۲- برای شکل زیر یک تقسیم بنویسید.


## مروز فصل

۳- در یک فروشگاه ۳۷۶ شیشه مربای هویج و ۸۹ شیشهی مربای آبلالو وجود دارد. تعداد شیشههای مربای این فروشگاه چقدر است؟

۴- تاریخ تولید و انقضای قوطی رب گوجه فرنگی و ماکارونی را که در خانه دارید بخوانید و بنویسید.



در شکل زیر کدام یک از اضلاع طول است؟ چرا؟



کامل کنید.



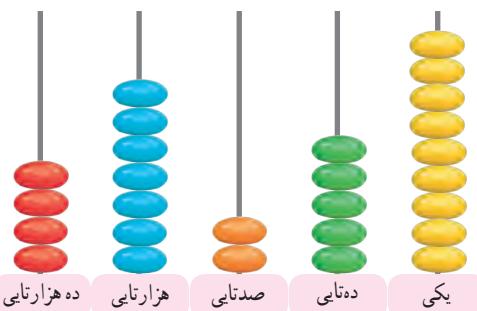
سارا سرما خورده بود. مادرش او را تزد پزشک برد. پزشک برای او دارو نوشت. داروهای سارا ۱۵ عدد قرص و یک آمپول بود. بروی بسته قرص نوشته شده بود: روزی ۳ عدد.  
سارا باید این قرص‌ها را چند روز بخورد تا حالش خوب شود؟ .....



برای تهیهٔ پرده باید طول و عرض پنجره‌ها را اندازه‌گیری کنیم.

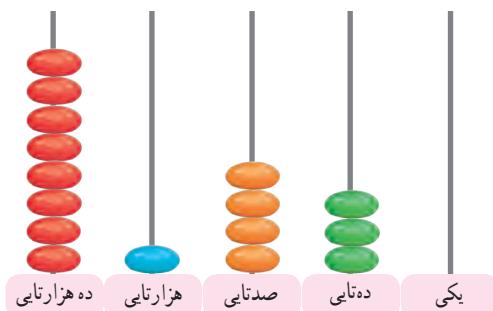


عدد هر چرتکه را در جدول ارزش مکانی بنویسید و آن را از جدول خارج کنید.



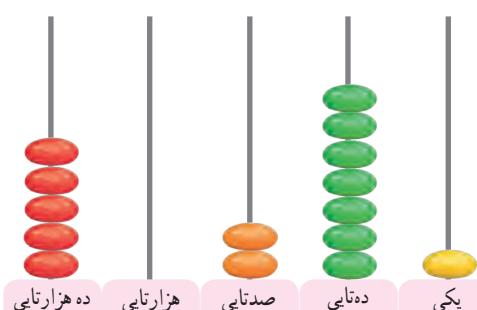
یکی	ده تایی	صد تایی	هزار تایی	ده هزار تایی

..... به رقم :



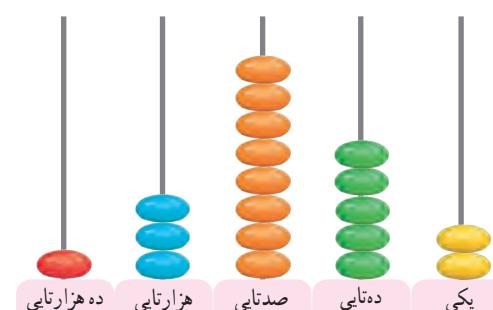
یکی	ده تایی	صد تایی	هزار تایی	ده هزار تایی

..... به رقم :



یکی	ده تایی	صد تایی	هزار تایی	ده هزار تایی

..... به رقم :



یکی	ده تایی	صد تایی	هزار تایی	ده هزار تایی

..... به رقم :

..... به حروف :

..... به حروف :

جاهای خالی را کامل کنید.

هزارها					
صدگان	دهگان	یکان	صدگان	دهگان	یکان
۳	۵	۴	۲	۶	

..... دهگان

..... دهگان هزار

..... یکان

..... به رقم :

..... به حروف :

هزارها					
صدگان	دهگان	یکان	صدگان	دهگان	یکان
۸	۰	۹	۱	۷	

..... دهگان

..... یکان هزار

..... صدگان

..... به رقم :

..... به حروف :

عدد هر جدول را بخوانید و به رقم و حروف بنویسید.

هزارها	
۲۷	۵۴۰

..... به رقم :

..... به حروف :

---

هزارها	
۴۶	۱۹۳

..... به رقم :

..... به حروف :

هر عدد را در جدول قرار داده و به حروف بنویسید.

هزارها	

..... ۱۲۰۴۶ ..... به رقم :

..... به حروف :

---

هزارها	

..... ۴۱۸۳۷ ..... به رقم :

..... به حروف :

مانند نمونه، هر عدد را در جدول قرار دهید و به رقم بنویسید.

هزارها	
۴۷	۲۵۱

چهل و هفت هزار و دویست و پنجاه و یک

۴۷۲۵۱

---

هزارها	

بیست و شش هزار و دویست

هزارها	

نود و هشت هزار و چهارصد و سیزده

هزارها	

شصت و سه هزار و هفتاد و پنج



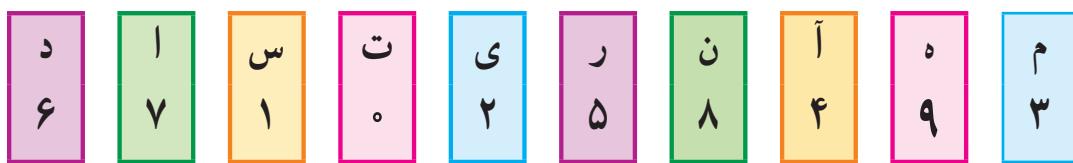
ارزش مکانی رقم‌های خواسته شده را بنویسید.

۳	۲	۶	۹	۵
.....				

۸	۶	۷	۱	۲
.....				

۶	۵	۴	۱	۰
.....				

مانند نمونه به جای هر حرف، عدد داده شده را پیدا کنید و به حروف بنویسید.



ستاره

۹ ۵ ۷ ۰ ۱

به حروف : نود و پنج هزار و هفتصد و یک

ماه

.....

به حروف :

دریا

.....

به حروف :

آسمان

.....

به حروف :

با رقم‌های ۹، ۵، ۶، ۱ و ۰ دو عدد ۵ رقمی بسازید :

.....

.....

کامل کنید.



جدول ۹  
سرگرمی

۱- بزرگ‌ترین عدد ۳ رقمی

۲- یک عدد سه رقمی بنویس که دهگان آن ۹ باشد.

۳- بعد از ۴۸۹ چه عددی است؟

۴- به ۸۰۰۰ تا، ۱۰۰۰۰ تای دیگر اضافه کنید.

۵- ۱۹۰۰۰ ریال چند تومان می‌شود؟



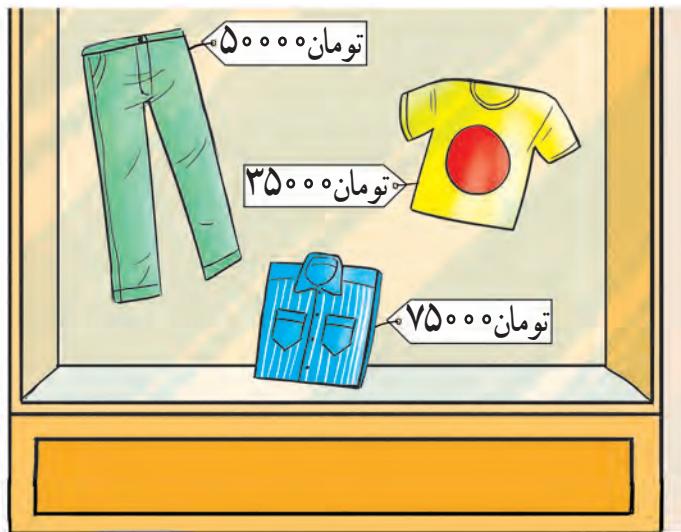
رمز جدول ما بزرگ‌ترین عدد پنج رقمی است. آن را در جدول پیدا کنید و رنگ بزنید.

۱- از فیش‌های خرید خانواده یک مورد را انتخاب کرده و قیمت آن را در جدول قرار دهید و به حروف بنویسید.

هزارها	

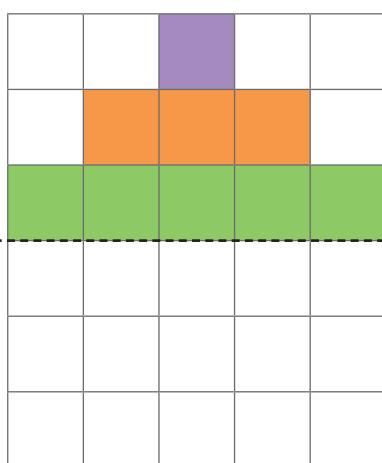
به حروف :

۲- از ویترین مغازه‌ی رو به رو یک لباس را به سلیقه‌ی خود انتخاب کنید و قیمت آن را در جدول قرار داده و به حروف بنویسید.



هزارها	

به حروف :



با توجه به خط تقارن نیمه‌ی دیگر شکل را کامل کنید.



..... / .....

..... :

## ساعت (۱)



زمانی را که هر ساعت نشان می‌دهد را بنویسید.



..... : .....

ساعت ..... و ..... دقیقه است.



..... : .....

ساعت ..... و ..... دقیقه است.



..... : .....

ساعت ..... و ..... دقیقه است.



..... : .....

ساعت ..... و ..... دقیقه است.

زمانی را که هریک از ساعت‌های زیر نشان می‌دهد با استفاده از «ربع» و «نیم» بنویسید.



ساعت ..... است.



ساعت ..... است.

## تمرین

– با توجه به زمان هر ساعت جمله‌ها را کامل کنید.



نرگس به همراه خانواده‌اش ساعت ..... از منزل خارج شدند.



آن‌ها ساعت ..... به نمایشگاه کتاب رسیدند.



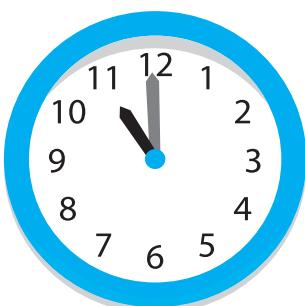
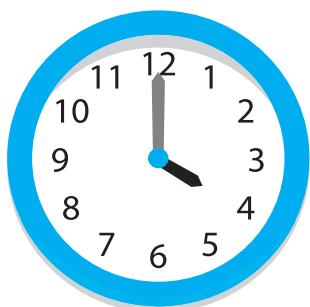
بعد از خرید کتاب ساعت ..... از ایستگاه نقاشی دیدن کردند.



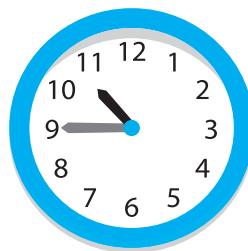
آن‌ها ساعت ..... برای صرف ناهار به رستوران رفتند.



مانند نمونه، زمانی را که برای انجام هر فعالیت مناسب است علامت بزنید.



زمانی را که هر یک از ساعت های زیر نشان می دهد بنویسید.



زمان ورود به باشگاه : .....

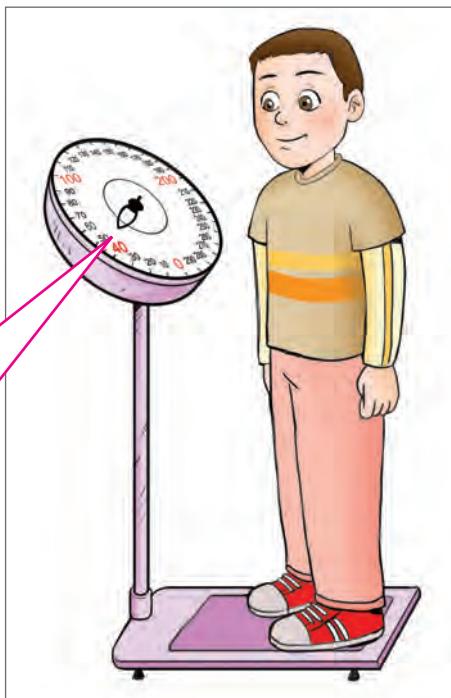
زمان ورزش کردن : .....

زمان خروج از باشگاه : .....

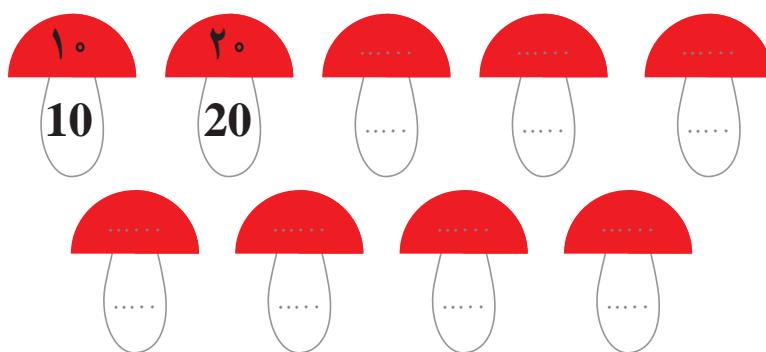


– فعالیت های یک روز تعطیل خود را از صبح تا ظهر با زمان آن بنویسید. (۳ فعالیت)

..... / ..... / .....	تاریخ	.....	روز
فعالیت		ساعت	



به عددهای نوشته شده روی ترازو توجه کنید.



اعداد زیر را بخوانید و به لاتین بنویسید.



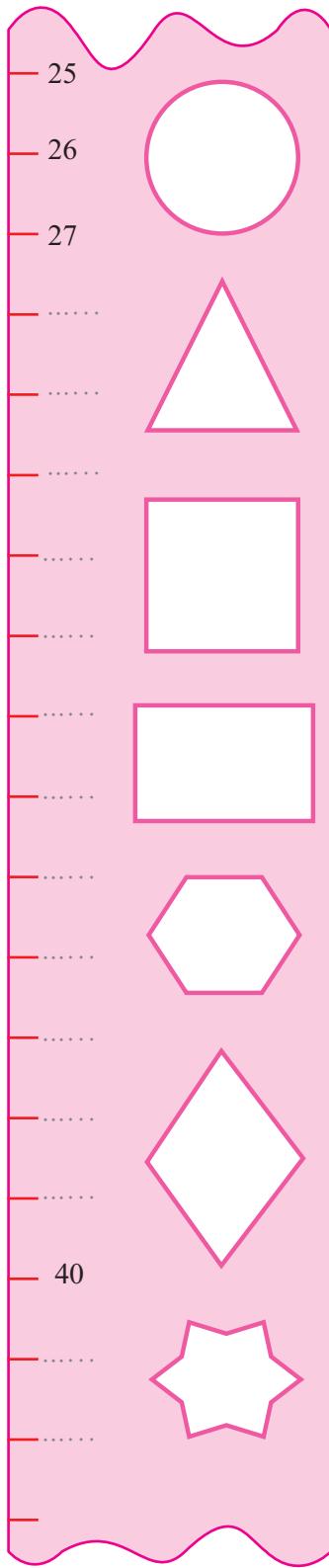
مانند نمونه از 10 تا 20 را به لاتین بنویسید.

10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
10										

از 25 تا 35 را به لاتین بنویسید.

25.....

## تمرین



اعداد روی خط کش را کامل کنید.

اندازه‌ی طول کتاب ریاضی خود را به لاتین بنویسید.

حاصل جمع  $5 + 90$  را به لاتین بنویسید.

تعداد صفحه‌های کتاب دینی خود را به لاتین بنویسید.

سن خود را به لاتین بنویسید.

حاصل تفریق  $80 - 30$  را به لاتین بنویسید.

اعداد هر ردیف را بخوانید و مانند نمونه جدول را کامل کنید.

8	هشت
25	پیست و پنج
76	
	چهار
98	
	سی



شماره‌ی کفش و شلوار خود و اعضای خانواده‌ی خود را به لاتین در جدول زیر بنویسید.

شماره شلوار	شماره کفش	نام
		.....
		.....
		.....
		.....
		.....



– با گذاشتن شماره، مسئله‌های بهم ریخته را مرتب کنید.

او چند مداد به دوستانش داده است.

اگر در هر جعبه ۶ مداد باشد.

صبا به ۵ تا از دوستانش یک جعبه مداد داد.

کتاب داستانی ۱۷۳ صفحه دارد.

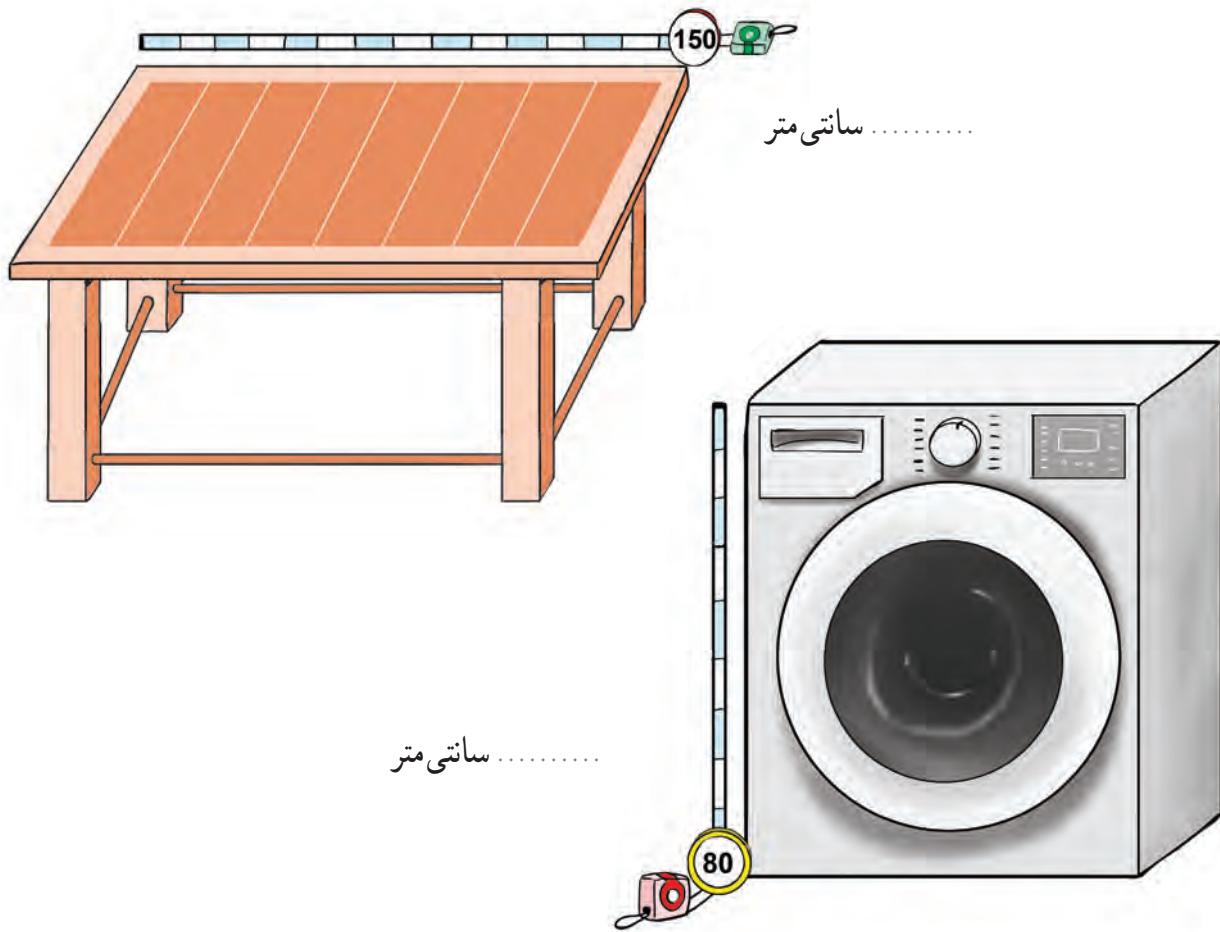
چند صفحه از کتاب را نخوانده است؟

محمد در این هفته ۶۵ صفحه آن را خوانده است.



۱- یک متر چند سانتی متر است؟

۲- اندازه‌ی طول اشیاء داده شده را بنویسید.



۳- با استفاده از متر عرض تخته‌ی کلاس، عرض کمد کلاس و طول نیمکت خود را بنویسید.

۴- به نظر شما کدام یک از اندازه‌های زیر به طول یک پارچ نزدیک‌تر است؟

- ۴۰ سانتی متر       ۲۰ سانتی متر

## اندازه‌گیری با متر

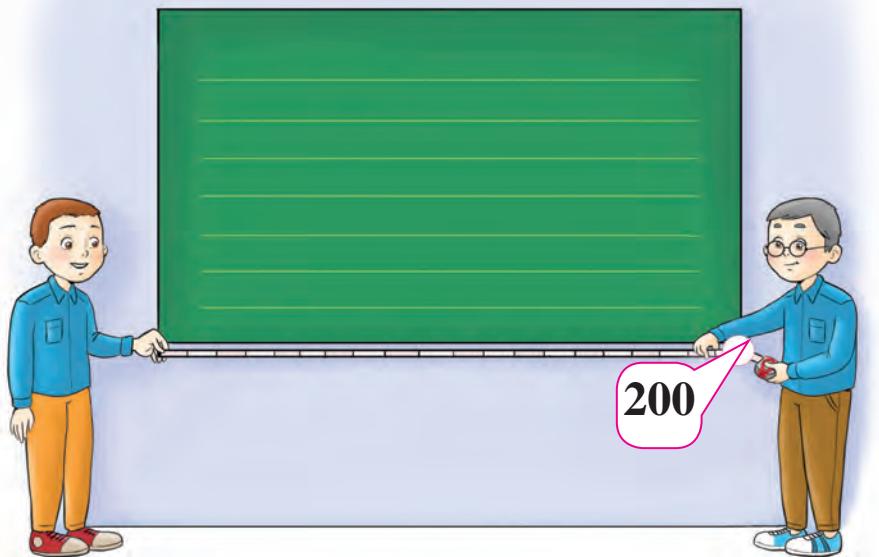


آموزگار از کیانوش و حمید خواست که با استفاده از متر فلزی طول تخته‌ی کلاس را اندازه بگیرند.  
حمید سر متر را که عدد صفر است را در ابتدای تخته قرار داد و کیانوش متر را تا انتهای تخته کشید و عدد متر را خواند و گفت: ۲۰۰ سانتی متر

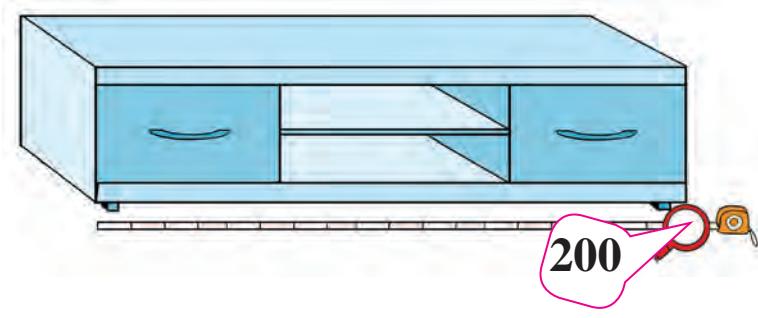
آموزگار گفت:

۲۰۰ سانتی متر یعنی ۲ متر

پس ۲ متر برابر با ۲۰۰ سانتی متر است.



— جاهای خالی را کامل کنید.



طول میز تلویزیون ..... سانتی متر است.



طول قالیچه ..... سانتی متر است.

۱ متر ..... سانتی متر است.

۲۰۰ سانتی متر ..... متر است.

## تمرین

با استفاده از متر فلزی اندازه‌گیری کنید و اندازه‌ها را بنویسید.



– طول در کلاس ..... سانتی‌متر است.

– عرض میز معلم ..... سانتی‌متر است.

– طول پنجره‌ی کلاس ..... سانتی‌متر است.

– عرض نیمکت ..... سانتی‌متر است.

## ریاضی و زندگی

به محیط خانه‌ی خود دقت کنید و با استفاده از متر طول یا عرض چند وسیله‌ی خانه‌ی خود را اندازه‌گیری کرده و اندازه‌ی آن را بنویسید.

اندازه	نام وسایل
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....

مثالاً فالیچه‌ی اتاق



160



– با توجه به تصویر اندازه‌ی مناسب را علامت بزنید.

قد ۱۶۰ سانتی متر

قد ۱۲۰ سانتی متر



– طول واقعی دروازه‌های زمین فوتبال کدام است؟

طول ۱۲۰ سانتی متر

طول ۲۵۰ سانتی متر



– طول یک سجاده نماز حدوداً چقدر است؟

۱ متر

۲ متر

– مناسب‌ترین واحد برای اندازه‌گیری طول پرده کدام است؟

سانتی متر

متر



..... / ..... / .....



..... : .....

تفريقي هاي زير را انجام دهيد.

$$\begin{array}{r} 82 \\ - 59 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 361 \\ - 125 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 790 \\ - 548 \\ \hline \end{array}$$

عبارة هر تفريقي را نوشته و حاصل آن را به دست آوريد.

۲۸،۵۲

۶۷۰،۳۵۶

۱۲۹،۴۸۴

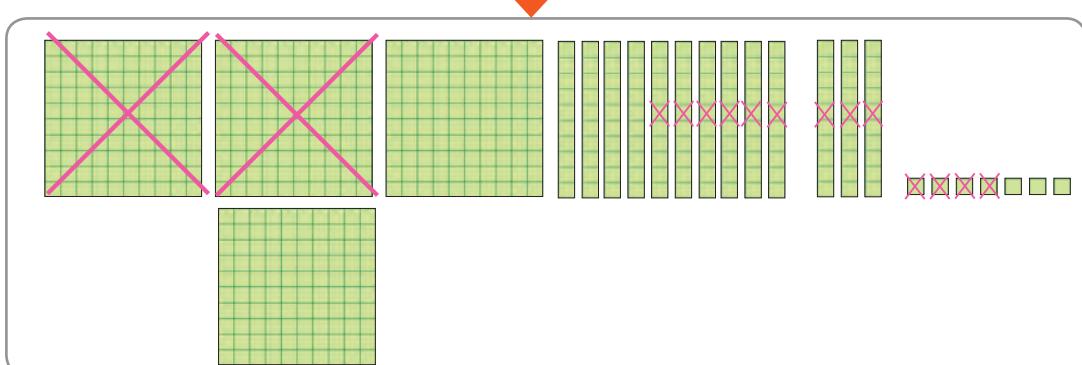
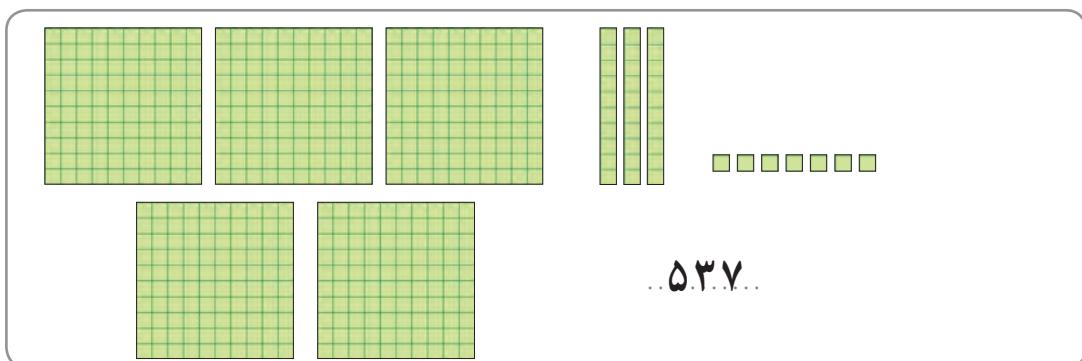
درستي تفريقي هاي بالا را با ماشين حساب امتحان کنيد.



۱- اکبر آقا در کارگاه سفالگری خود ۷۲ کوزه ساخته است. ۳۹ عدد آن را رنگ کرده است. چند کوزه هنوز رنگ نشده است؟

۲- مجتمع آموزشی انقلاب اسلامی ۵۴۱ دانشآموز دارد. اگر ۱۲۹ دانشآموز در دوره‌ی دبيرستان باشند. چند دانشآموز در دوره‌ی ابتدائي درس می‌خوانند؟

## تفریق سه رقمی با انتقال

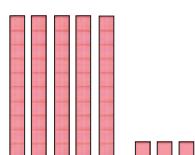
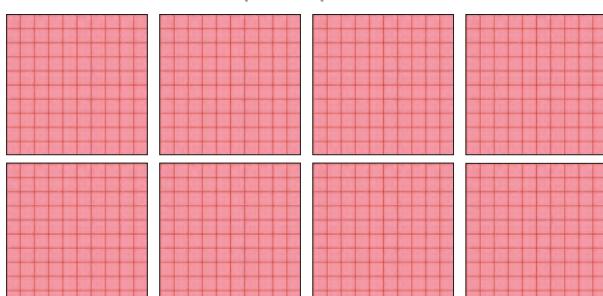


$$\begin{array}{r}
 \text{یکی} & \text{ده تایی} & \text{صد تایی} \\
 4 & 12 & \\
 \hline
 5 & 2 & 7 \\
 - 2 & 9 & 4 \\
 \hline
 2 & 4 & 3
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 4 \ 12 \\
 527 \\
 - 294 \\
 \hline
 243
 \end{array}$$



تفریق‌های زیر را انجام دهید.



$$\begin{array}{r}
 \text{یکی} & \text{ده تایی} & \text{صد تایی} \\
 5 & 9 & 1 \\
 \hline
 8 & 5 & 3 \\
 - 4 & 9 & 1 \\
 \hline
 \dots & \dots & \dots
 \end{array}$$


**تمرین**

تفریق های زیر را انجام دهید.

یکی	ده تایی	صد تایی
۴	۱	۹
-۳	۷	۶
.....	.....	.....

$$\begin{array}{r}
 675 \\
 -394 \\
 \hline
 ..... \\
 \end{array}
 \quad
 \begin{array}{r}
 534 \\
 -280 \\
 \hline
 ..... \\
 \end{array}$$


**۳۰۷،۱۶۲**

**۵۹۰،۷۸۱**

درستی تفریق های بالا را با ماشین حساب امتحان کنید.


**مسئله  
حل کنید**

۱- مدرسه‌ی سروش برای دانش آموزان خود  $42^{\circ}$  روپوش به یک تولیدی سفارش داده است.  $27^{\circ}$  روپوش آماده است. چند روپوش دیگر باید دوخته شود؟

۲- امید با  $90^{\circ}$  تومان پولش این مداد را خرید. امید چقدر باید از فروشنده پس بگیرد؟





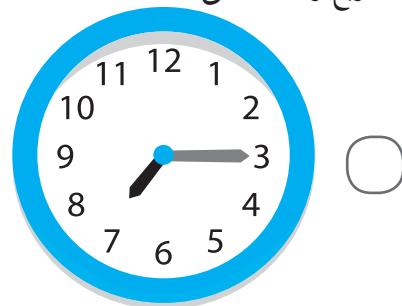
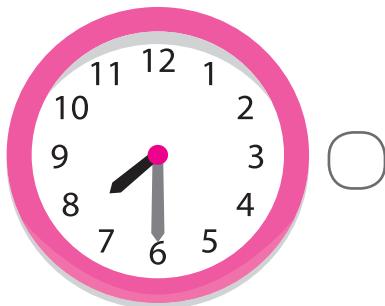
## مرور فصل

برای اندازه‌گیری هر وسیله‌ای از متر استفاده می‌کنیم. اول ..... را در ابتدای وسیله یا شکلی که می‌خواهیم ..... اندازه بگیریم می‌گذاریم و سپس .....



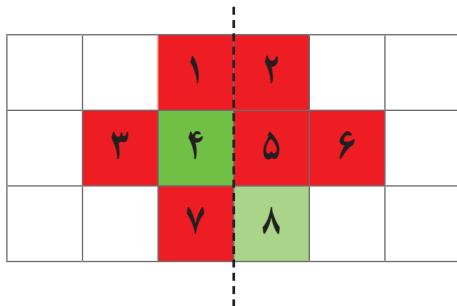
۱- با استفاده از متر دور کمر خود را اندازه بگیرید و عدد آن را به لاتین بنویسید.

۲- بار این کامیون سیب زمینی و پیاز است.  
اگر از ۹۳۶ کیلوگرم بار این ماشین ۲۷۴ کیلوگرم پیاز باشد.  
این ماشین چند کیلوگرم بار سیب زمینی دارد؟



کدام ساعت ربع را نشان می‌دهد؟

## مروز فصل



آیا این شکل متقارن است؟

علی می گوید : خیر

اگر جای خانه های ۴ و ۷ را جایه جا کنیم، شکل متقارن می شود.  
به نظر شما با جایه جایی کدام خانه های دیگر، شکل متقارن می شود؟



۱۲	:	۲	=	
÷	---	÷	---	÷
۳	÷	۱	=	۳
=	---	=	---	=
	÷	۲	=	

کامل کنید.



همه کشورهای دنیا از اعداد لاتین استفاده می کنند. شما در وسایلی مانند:

صفحه کلید رایانه، گوشی تلفن و تلفن همراه، کترل تلویزیون و ..... اعداد لاتین را مشاهده می کنید.

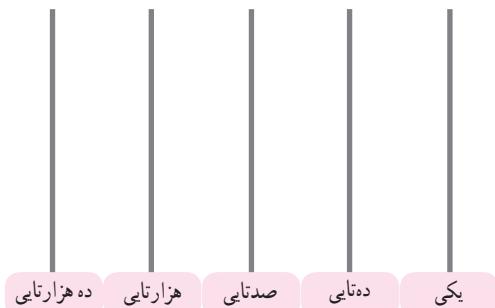




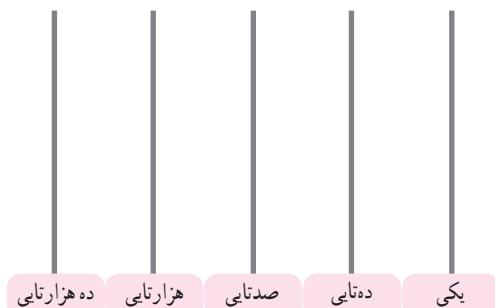
## تمرین‌های دوره‌ای (۱)



– مهران بلیط مسافرت خود را اینترنتی تهیه کرده است.  
او در چه ماهی به مسافرت می‌رود؟



– با کشیدن مهره در میله‌ها یک عدد پنج رقمی بسازید.  
الف) عدد ساخته شده را به رقم و حروف بنویسید:  
به رقم : .....  
به حروف : .....  
ب) رقم یکان هزار این عدد چیست؟ .....



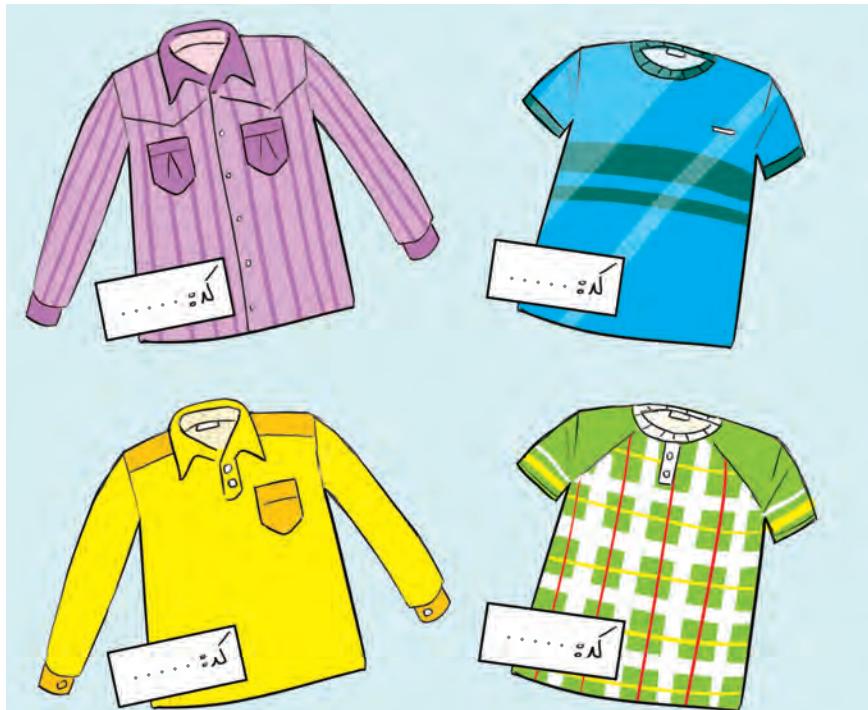
ج) حالا مهره‌های میله ده تایی و ده هزار تایی را در این چرتکه جابه‌جا کنید.  
چه عددی درست می‌شود؟ .....

د) حالا این دو عدد را با هم مقایسه کنید.



## تمرین‌های دوره‌ای (۱)

— با توجه به کدهای داده شده، کد هر لباس را به لاتین بنویسید.



کد پیراهن آبی : ۶۴

کد پیراهن چهارخانه سبز : ۷۲

کد پیراهن راه راه بنفسش : ۸۵

کد پیراهن زرد : ۹۳



— تاریخ انقضاض این بستنی کدام است؟

پاسخ صحیح را علامت بزنید.

ج) ۹۴/۱۱/۷

ب) ۹۴/۷/۱۱

الف) ۹۴/۱۰/۷

## تمرین‌های دوره‌ای (۱)

قبض خرید

مداد	٨٥٨ تومان
کاغذ رنگی	٢٢٥ تومان

- به قبض خرید صبا دقت کنید.

او چقدر پول باید به فروشنده پیردازد؟

حالا با ماشین حساب درستی پاسخ خود را امتحان کنید.

– درستی ضرب‌های زیر را با ماشین حساب بررسی کنید و پاسخ صحیح را علامت بزنید.

$$\begin{array}{r} ۲۳۲ \\ \times \quad \quad \quad ۴ \\ \hline ۱۲۸ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 82 \\ \times 3 \\ \hline 186 \end{array}$$

و ۰



اگر شما یک سکه ۲۰ تومانی در کنار این اسکناس بگذارید یوں شما چقدر می‌شود؟

اگر اسکناس یا سکه‌ی ۵۰۰ تومانی در کنار این اسکناس بگذارید، پول شما چقدر می‌شود؟

## تمرین‌های دوره‌ای (۱)

– اندازه‌گیری کنید

طول میز تلویزیون منزل خود را بنویسید.

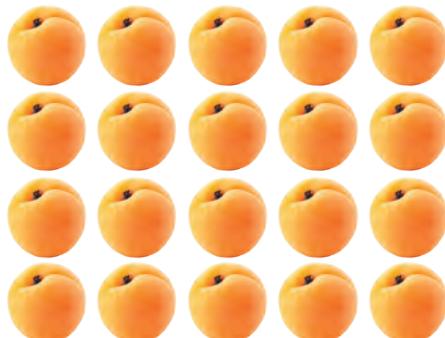
طول قد خواهر یا برادر خود را به وسیله‌ی متر فلزی اندازه‌گرفته و بنویسید.

– اگر بخواهیم برای این دو عدد ۲۷۱، ۶۲۵ تفربیق بنویسیم. کدام تفربیق درست نوشته شده است؟ آن را حل کنید.

$$\begin{array}{r} 271 \\ - 625 \\ \hline \dots\dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 625 \\ - 271 \\ \hline \dots\dots \end{array}$$

– شکل زیر را دسته‌بندی کنید و برای آن یک تقسیم بنویسید.



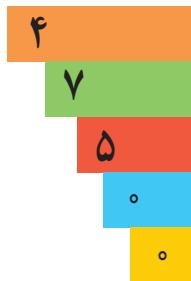
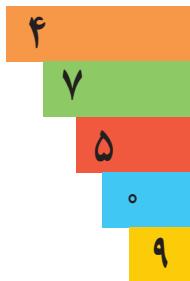
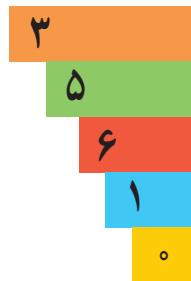
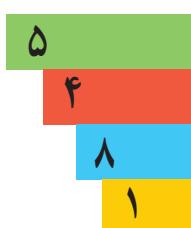
## فصل ۱۵



برای محاسبه‌ی سن هر شخص باید سال تولد او را بدانیم.



اعداد زیر را مقایسه کنید و علامت مناسب بگذارید.



۷۳۹۷۶



۷۹۳۷۶

۱۶۰۰۹



۱۶۰۰۸

۵۰۴۹



۴۵۰۹۸

۳۲۴۶۲



۳۲۴۶۲

با توجه به قیمت هر کالا علامت مناسب بگذارید.



۷۵۰۰ ریال



۷۹۰۰ ریال



۲۵۵۰ ریال



۲۸۵۵ ریال



## تمرین

علامت مناسب ( $<$ ) بگذارید.



..... ریال .....



..... ۸۵۷۵ تومان



..... ۹۵۷۵ تومان



مبلغ جمع فیش‌های زیر را با هم مقایسه کنید و علامت مناسب بنویسید.

خشک شویی بهار	
مشتری : خانم رضایی	
قیمت	لباس
۱۸ هزار تومان	مانتو شلوار
۱۲ هزار تومان	کت و دامن
۳۰ هزار تومان	جمع

خشک شویی بهار	
مشتری : خانم اکبری	
قیمت	لباس
۲۲ هزار تومان	کت و شلوار
۱۳ هزار تومان	کاپشن
۲۵ هزار تومان	جمع

با توجه به وزن هر جنس علامت مناسب بگذارد.



اعداد را از کوچک به بزرگ مرتب کنید.

۵۴۰۰۰ - ۵۲۰۰۰ - ۵۳۰۰۰

عددها را در جای خالی بنویسید.

۶۹۳۷۰ ، ۵۴۷۲۰

..... < .....



۱- جمعیت روستای علی آباد  $1237^{\circ}$  و جمعیت روستای احمد آباد  $957^{\circ}$  نفر است. جمعیت کدام روستا کمتر است؟

۲- قیمت یک تراش رو میزی  $285^{\circ}$  تومان و قیمت یک جامدادی  $255^{\circ}$  تومان است. قیمت کدام یک بیشتر است؟



۱- جاهاي خالي را كامل کرده و مقاييسه کنيد.

وزن يك قوطى خيارشور ..... گرم

وزن يك شيشه ترشی ..... گرم

کدام بسته سنگين تر است؟



۲- قيمت يك کيلو پسته ..... تومان

قيمت يك کيلو بادام ..... تومان

کدام ارزان تر است؟

سوپر برو تئين مهدى	
قيمت کيلويي	جنس
۳۵۰۰۰ تومان	گوشت گوسفندى
۳۸۰۰۰ تومان	گوشت گوساله
۱۵۰۰۰ تومان	ماهى
۲۵۰۰۰ تومان	چگر گوسفندى
۸۵۰۰ تومان	مرغ
۶۵۰۰ تومان	بال مرغ

۳- قيمت يك کيلو گوشت گوسفندى ..... تومان

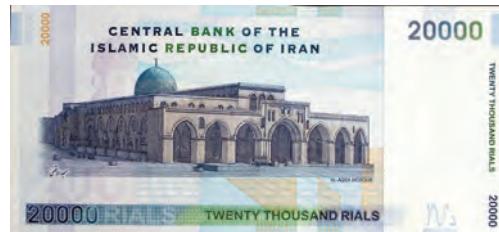
و قيمت يك کيلو مرغ ..... تومان است.

کدام يك گران تر است؟

## اعداد لاتین (۳)



آموزگار از نیکو خواست تا مبلغ هر پول را بنویسد.



۵۰۰۰۰ ریال

۲۰۰۰۰ ریال

نیکو نوشته:



– اعداد زیر را روی ماشین حساب نشان دهید و بخوانید.

۸۱۴۵

۲۴۱۹۰

۳۷۷۶

عددایی را که هر ماشین حساب نشان می‌دهد را به فارسی بنویسید.



تمرین

مانند نمونه جاهای خالی را کامل کنید.

**1342/3/15**

۱۳۴۲/۳/۱۵

**1389/2/12**

..../..../....

**1394/7/1**

..../..../....

**1357/11/22**

..../..../....

قیمت هر کدام از اجنباس را به فارسی بنویسید.

**9580** ریال



**85500** ریال

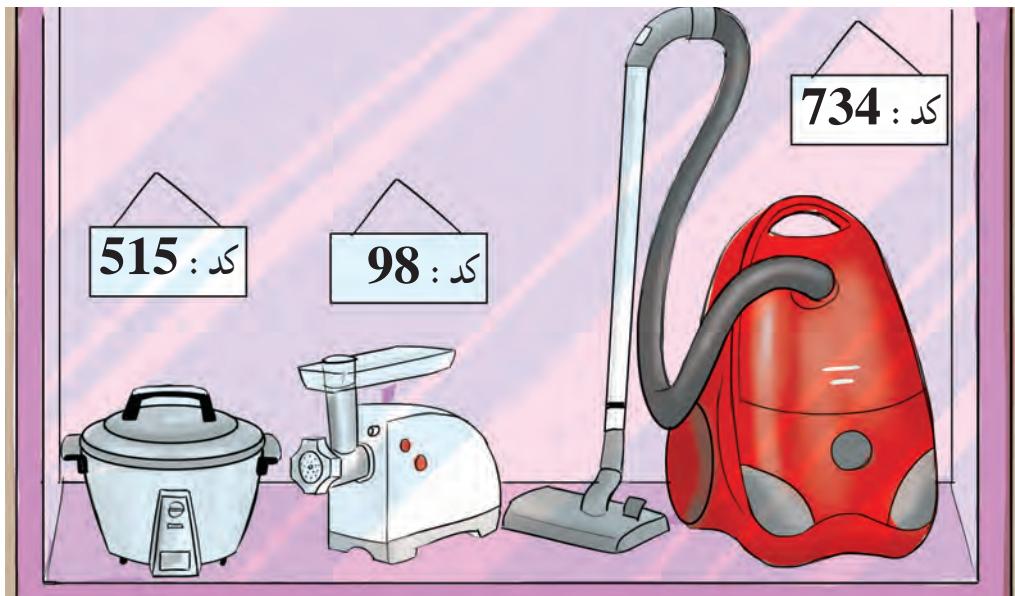


**7950** ریال



**12850** ریال

کد هر یک از کالاهای زیر را بخوانید و به فارسی بنویسید.



مانند نمونه اعداد را به فارسی بخوانید و به حروف بنویسید.

87	هشتاد و هفت
239	
514	
962	
73	

اعداد زیر را بخوانید و به لاتین بنویسید.

٧٦٣٦

٤٤٥٧

٩٥٢٣١

.....

.....

.....



جمع‌های زیر را به صورت ذهنی انجام دهید.

$۳+۴=$

$۵+۱=$

$۳۰+۴۰=$

$۶۰+۳۰=$

$۳۰۰+۴۰۰=$

$۵۰۰+۲۰۰=$

$۲۰+۴۰=$

$۴۰۰+۲۰۰=$

$۳۰+۵۰=$

$۸۰۰+۱۰۰=$

$۷۰+۱۰=$

$۳۰۰+۳۰۰=$

مبلغ پول‌های زیر را حساب کنید.



..... تومان



..... تومان



آموزگار از پیمان خواست تا جمع کل این قبض را با ماشین به دست آورد.

قبض خرید	
٣٠٠٠	تومان گوجه فرنگی
٢٠٠٠	تومان خیار
جمع کل :	

پیمان گفت : ۵۰۰۰ می شود.

آموزگار جمع را روی تابلوی کلاس نوشت و توضیح داد،

همان طور که قبل‌اً هم یکی‌ها را بایکی‌ها، دهتایی‌ها را با دهتایی‌ها و ... جمع می‌کردیم.

$$\begin{array}{r}
 3000 \\
 + 2000 \\
 \hline
 5000
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 3\text{هزار} \\
 2\text{هزار} \\
 + \\
 \hline
 5\text{هزار}
 \end{array}$$

پس ۳ هزار و ۲ هزار می‌شود : ۵ هزار



جمع‌های زیر را انجام دهید.

$$\begin{array}{r}
 2000 \\
 + 2000 \\
 \hline
 \dots\dots\dots
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 4000 \\
 + 1000 \\
 \hline
 \dots\dots\dots
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 5000 \\
 + 2000 \\
 \hline
 \dots\dots\dots
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 3000 \\
 + 2000 \\
 \hline
 \dots\dots\dots
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 4\text{هزار} \\
 2\text{هزار} \\
 + \\
 \hline
 \dots\dots\dots = \dots\dots\dots
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 6\text{هزار} \\
 3\text{هزار} \\
 + \\
 \hline
 \dots\dots\dots = \dots\dots\dots
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 7\text{هزار} \\
 2\text{هزار} \\
 + \\
 \hline
 \dots\dots\dots = \dots\dots\dots
 \end{array}$$

$$5000 + 2000 = \dots\dots\dots$$

$$4000 + 2000 = \dots\dots\dots$$

$$3000 + 3000 = \dots\dots\dots$$

## تمرین

کدام عدد زیر، هزار تا بیشتر از پنج هزار است؟

هفت هزار

شش هزار

هشت هزار

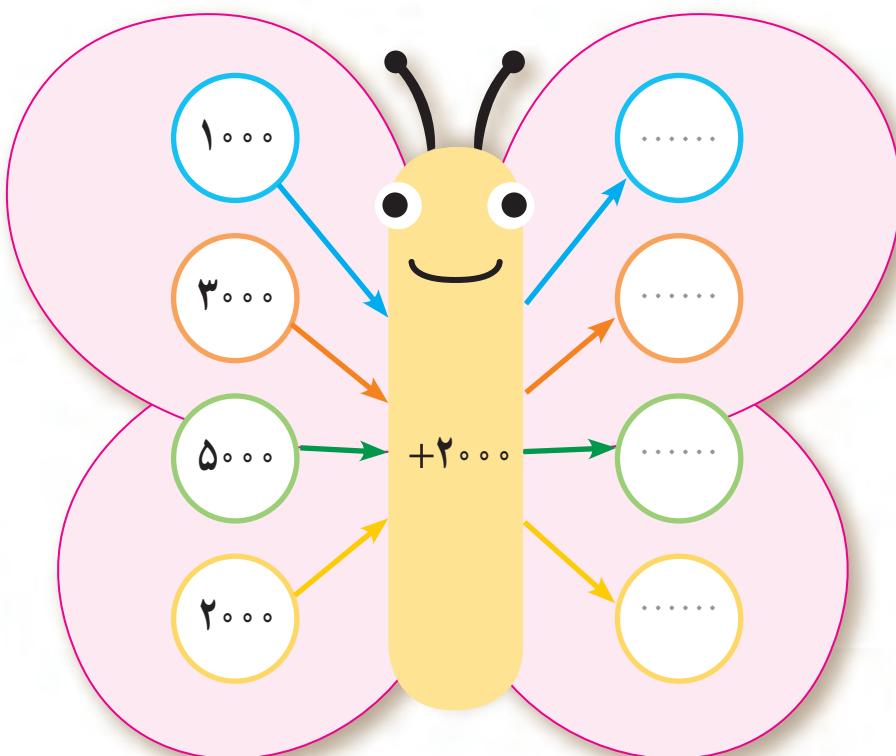


مقدار پول‌های هر ردیف را بنویسید.

تومان .....



تومان .....



جمع کنید.

قیمت هر دو جنس را به صورت ذهنی بنویسید.



مسئله  
حل کنید

۱- کارخانه‌ای ۳۰۰۰ قوطی کمپوت گلابی و ۴۰۰۰ قوطی کمپوت گیلاس تولید کرده است. تولید کمپوت‌های این کارخانه چقدر است؟.....

۲- هادی یک اسکناس ۵۰۰۰ تومانی داشت پدرش هم یک اسکناس ۲۰۰۰ تومانی به او داد علی چقدر پول دارد؟.....

۳- لاله یک جفت جوراب به قیمت ۷۰۰۰ تومان و یک گیره‌ی سر به قیمت ۲۰۰۰ تومان خریده است. لاله چه قدر خرج کرده است؟.....

ریاضی و  
زندگی

تعدادی اسکناس‌های (۵۰۰۰ تومانی، ۲۰۰۰ تومانی، ۱۰۰۰ تومانی) را در اختیار دانشآموزان قرار داده و از آن‌ها بخواهید که جمع هر دو اسکناس را ذهنی بگویند.



مسئله‌های زیر را کامل کنید.

- ۱- زهرا در حیاط خانه‌اش ۵ گلدان دارد.  
اگر در هر گلدان ۳ بوته بنفسه کاشته باشد.

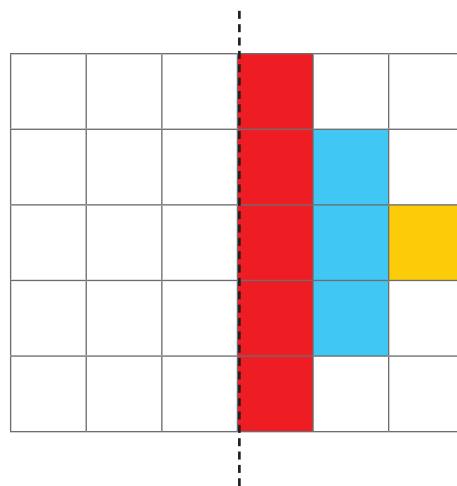
? ..... او .....

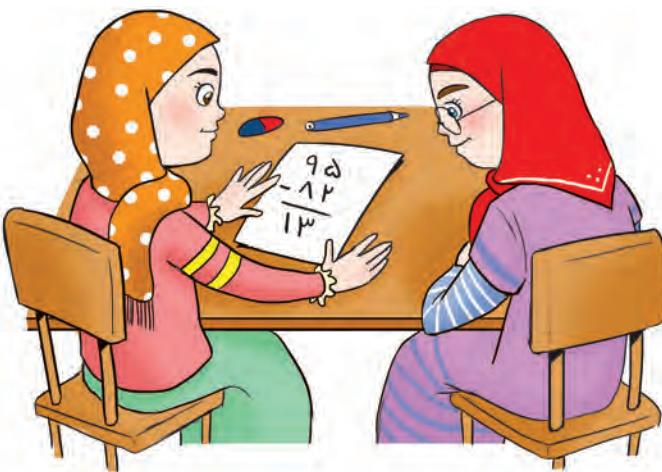
- ۲- ۷۲ کیلوگرم برنج داشتیم.  
اگر آن را در ۹ کیسه برشیم.

? ..... در هر کیسه .....



با توجه به خط تقارن نیمه‌ی دیگر شکل را کامل کنید.





لاله گفت: من ۱۳ سال دارم.  
دوست او شیما پرسید: چگونه سن خود را حساب کردی?  
لاله گفت: امسال، سال ۹۵ است. سال تولد خودم که ۸۲ است را از سالی که در آن هستیم کم کردم.

امسال ۹۵

$$\begin{array}{r} - 82 \\ \hline 13 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 95 \\ - 14 \\ \hline 81 \end{array}$$

شیما گفت: من ۱۴ سال دارم. فکر می‌کنی در چه سالی به دنیا آمده‌ام?  
لاله گفت امسال، سال ۹۵ است و سن او را محاسبه کرد  
و گفت: سال ۸۱ متولد شده‌ای.



کامل کنید.

۱- احسان در سال ۷۸ به دنیا آمده است.  
احسان چند سال دارد? .....

۲- مادر احسان در سال ۵۵ به دنیا آمده است.  
مادر احسان چند سال دارد? .....

۳- پدر احسان در سال ۴۹ به دنیا آمده است.  
پدر احسان چند سال دارد? .....

۴- از تولد خواهر احسان ۹ سال می‌گذرد.  
او در چه سالی متولد شده است? .....

احسان بزرگ‌تر است یا خواهرش؟ .....



## تمرین

۱- انقلاب اسلامی ایران در سال ۵۷ پیروز شد.

چند سال از پیروزی انقلاب می‌گذرد؟ .....

۲- از ازدواج آقا و خانم محمدی ۱۷ سال می‌گذرد.

آن‌ها در چه سالی ازدواج کرده‌اند؟ .....



## ریاضی و زندگی

در جدول زیر نام اعضای خانواده‌ات (پدر، مادر، خواهر، برادر ...) و سال تولد آن‌ها را بنویسید.  
سپس حساب کنید که هر کدام چند سال دارند.

سن	متولد سال	نام
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....

– سن چه کسی از همه کم‌تر است؟ .....

– سن چه کسی از همه بیشتر است؟ .....

## تفریق با انتقال (سه رقم از سه رقم)



..... / ..... / .....



..... : .....

صد تایی	ده تایی	یکی
۳	۲	۴
- ۱	۸	۹

آموزگار از لیلا پرسید به این تفریق دقت کن آیا این تفریق با انتقال است؟  
لیلا گفت : بله  
آموزگار پرسید چرا؟

لیلا توضیح داد چون عدد یکی و ده تایی ردیف اول کوچک‌تر از عدد یکی و ده تایی ردیف دوم است.  
لیلا تفریق را با جدول به صوت روبه رو حل کرد سپس تفریق را بدون جدول انجام داد.

صد تایی	ده تایی	یکی
۲	۱۱	۱۴
۳	۲۱	۲۶
- ۱	۸	۹
۱	۳	۵

$$\begin{array}{r}
 11 \\
 2 \cancel{\cancel{1}} 14 \\
 3 \cancel{\cancel{2}} 4 \\
 -189 \\
 \hline
 \end{array}$$



تفریق‌های زیر را انجام دهید.

صد تایی	ده تایی	یکی
۴	۳	۶
- ۱	۷	۹
.....	.....	.....

$$\begin{array}{r}
 632 \\
 -597 \\
 \hline
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 890 \\
 -677 \\
 \hline
 \end{array}$$

## تمرین

– عبارت هر تفیریق را نوشته و حاصل آن را به دست آورید.

۹۲۳،۵۷۸

۳۵۲،۷۴۰

حالا با ماشین حساب درستی جواب ها را امتحان کنید.

مانند نمونه انجام دهید.

مقدار پول

۶۷۵ تومان

قیمت



۴۲۵ تومان

باقیمانده پول

۶۷۵

– ۴۲۵

۲۵۰ تومان

۹۲۵ تومان



۷۵۰ تومان

## مسئله حل کنید

۱- فروشنده ای از ۵۴۲ جفت کفش ۲۹۷ جفت آن را فروخته است.

چند جفت کفش فروخته نشده است؟



۲- نیما برای خرید بلیت اتوبوس یک اسکناس ۵۰۰ تومانی به راننده داد شما با ماشین حساب به او کمک کنید تا باقی پول خود را حساب کند.

## مرور فصل



برای محاسبه سن هر فرد چه کار می کنیم؟



۱- مقایسه کنید.

۱ کیلوگرم ○ ۱۰۰۰

۱ سانتی متر ○ ۱ متر

۴۳۹۷۵ ○ ۹۷۶۳

۷۲۹۵۰ ○ ۷۲۹۵۰

سن پدر ○ سن فرزند

مرتبه‌ی یکان ○ مرتبه‌ی یکان هزار

۴۱۵۳۹ ○ ۲۶۸۴۳

۹۹۹۹ ○ ۱۰۰۰۰

۲- به صورت حساب رو به رو نگاه کنید و قیمت هر جنس را بخوانید و به فارسی بنویسید.

نام جنس	قیمت
بیسکویت ویفر	6000 ریال
کیک بزرگ	15000 ریال
بیسکویت بزرگ	47000 ریال
جمع کل	68000 ریال

بیسکویت ویفر : .....

بیسکویت بزرگ : .....

کیک : .....

جمع کل : .....

## مرور فصل

۳- با توجه به تقویم پاسخ دهید.

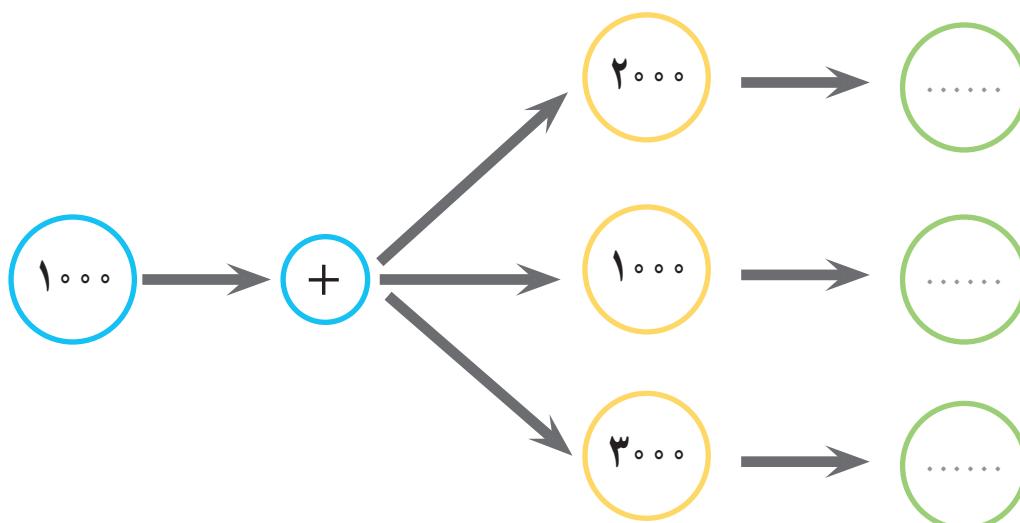
- چند سال از ملی شدن صنعت نفت ایران می‌گذرد؟

- خرمشهر در سوم خرداد سال ۶۱ آزاد شد. چند سال از آزادی خرمشهر می‌گذرد؟

۴- جمع کنید.

$$\begin{array}{r} 5\text{هزار} \\ 3\text{هزار} \\ + \end{array} \dots\dots$$

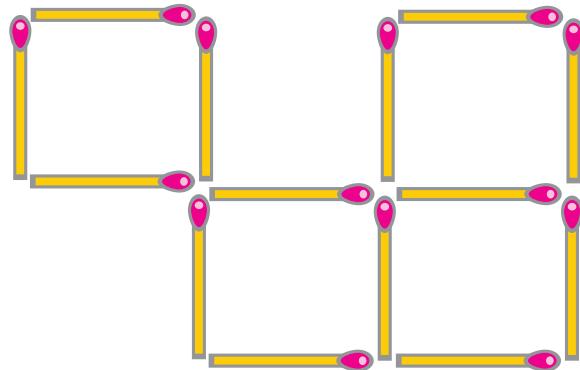
$$\begin{array}{r} 2\text{هزار} \\ 4\text{هزار} \\ + \end{array} \dots\dots$$



## مرور فصل



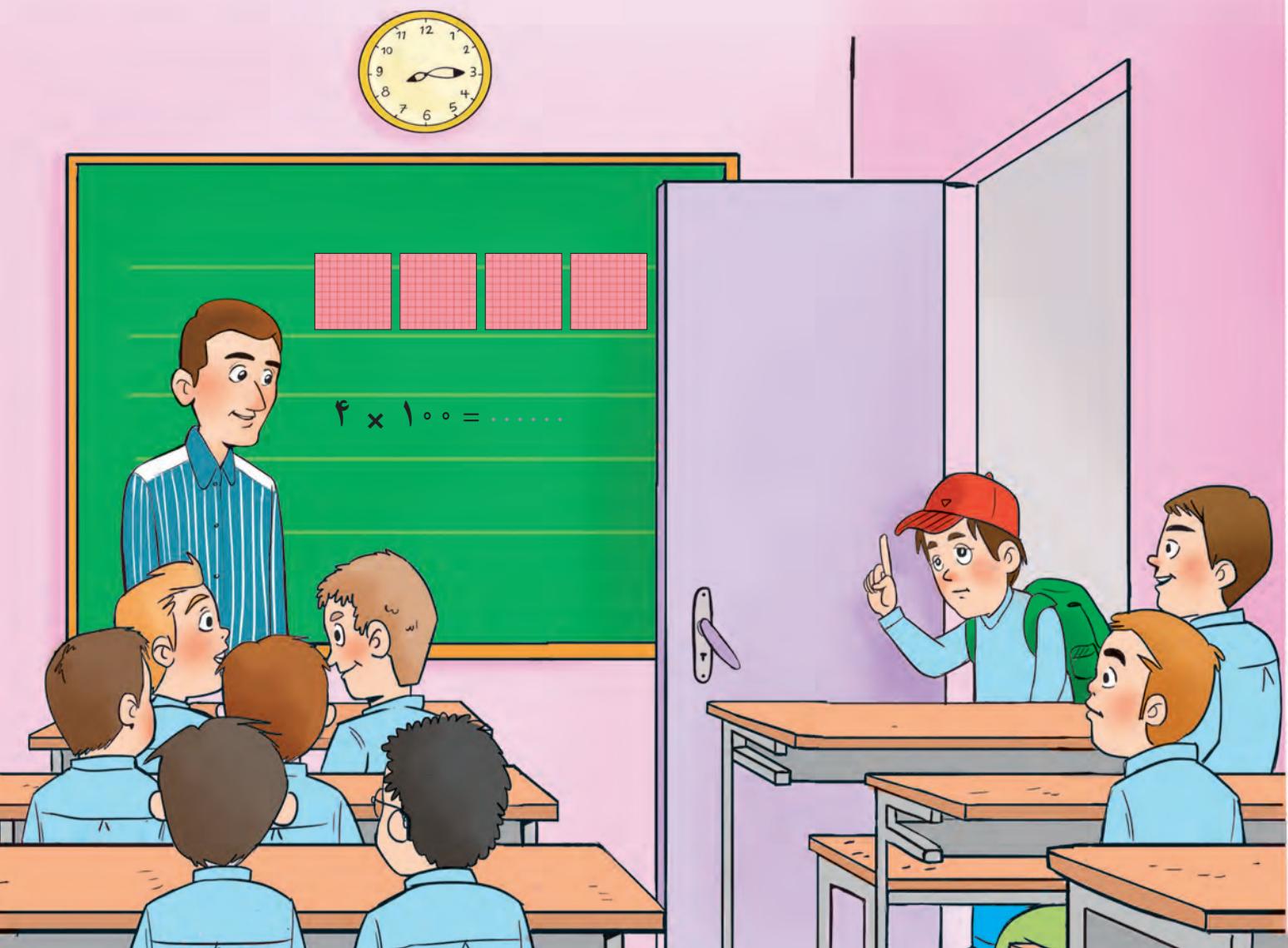
چگونه می‌توان با برداشتن دو یا سه چوب کبریت شکل مقابل را به  $3^3$  مربع تبدیل کرد؟



محسن با پدرش به مغازه رفته بود. آن‌ها یک پاکت شیر و یک شانه تخم مرغ برداشته‌اند. فروشنده به آن‌ها گفت: می‌شود ۹۰۰۰ تومان. محسن از پدرش پرسید: فروشنده چگونه بدون ماشین حساب این قدر زود جمع قیمت‌ها را حساب کرد. پدرش گفت: او اعداد را به صورت ذهنی جمع می‌کند.  
مثالاً: قیمت شیر ۲۰۰۰ تومان و قیمت یک شانه تخم مرغ ۷۰۰۰ تومان است.

پس: ۷ هزار و ۲ هزار می‌شود: **۹ هزار** تومان

## فصل ٥





مانند نمونه، با توجه به اعداد سمت راست، رقم خواسته شده را در جدول بگذارید.

هزارها					
.....	.....	۳	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....

یکان هزار عدد ۴۳۱۷۹

صدگان عدد ۶۵۰۳۸

یکان هزار عدد ۱۲۸۷

دهگان هزار عدد ۱۶۹۸۰

دهگان عدد ۹۰۵۴

یکان عدد ۲۸۴۱۳

– پاسخ صحیح را با علامت «✓» مشخص کنید.

عدد هفتادهزار و دویست و پنج کدام است؟

ج) ۷۰۲۰۵

ب) ۷۰۲۵۰

الف) ۷۰۲۵

– بزرگ‌ترین عدد چهاررقمی کدام است؟

۹۰۰۰

۹۹۹۹

۱۰۰۰

– در هر ردیف عددی را که باید در جای خالی نوشته شود با علامت «✓» مشخص کنید.

۳۷۵۱۸\_۳۷۵۱۹\_.....

ب) ۳۷۵۲۱

الف) ۳۷۵۲۰

۴۰۰۷\_.....\_۴۰۰۹

ب) ۴۰۰۸

الف) ۴۰۱۰

.....\_۵۸۳۱۷\_۵۸۳۱۸

ب) ۵۸۳۱۶

الف) ۵۸۱۳۹

– به دلخواه یک عدد چهار رقمی و یک عدد پنج رقمی را به رقم نوشته سپس آن ها را به حروف بنویسید.

..... به حروف : ..... به رقم : ..... عدد چهار رقمی : به رقم

..... به حروف : ..... به رقم : ..... عدد پنج رقمی : به رقم

تمرين

قيمة اجناس زير را به حروف بنویسید.



١٢٥٠٠ ریال

به حروف :



٩٧٠٠ ریال

به حروف :



٧٥٠٠ ریال

به حروف :



٧٥٠٠ ریال

به حروف :



٥١٥٠٠ ریال

به حروف :



٤٩٢٥٠٠ ریال

به حروف :

یک عدد ۵ رقمی بنویسید که یکی از رقم‌های آن صفر باشد.

رقم صدگان این عدد : .....

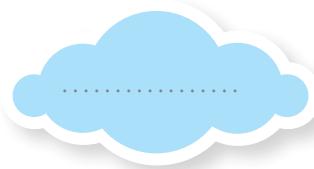
رقم دهگان هزار این عدد : .....

ارزش مکانی رقم ۷ در کدام عدد کمتر است؟ مرتبه‌ی آن را بنویسید.

۷۳۵۲۰

۴۹۷۶۵

۵۱۳۷۹



— مانند نمونه به جای هر عدد حروف آن را بنویسید و در پایان کلمات به دست آمده را به صورت یک جمله بنویسید.

ک ۰      ن ۱      ت ۲      ا ۳      م ۴      و ۵      ی ۶      س ۷      ر ۸      د ۹

۱۳۸۶۳

ای را ن

۳۸

.....

۲۷۵۹

.....

۴۸۳۹

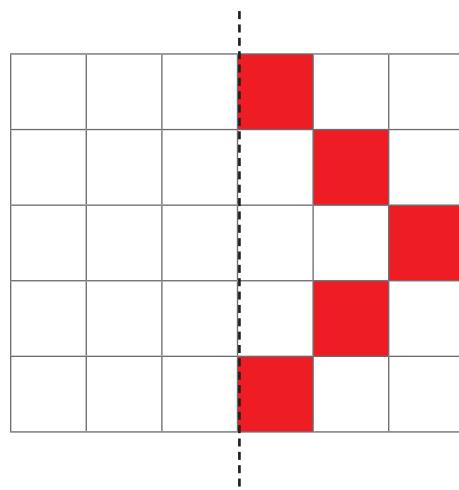
.....

جمله :

به فروشگاه محل خود بروید و اجنباس مورد نیاز خانه‌ی خود را مثل: پودر ماشین لباسشویی، یک بسته عدس، دستمال کاغذی، ماکارونی، روغن و شامپو و ... را پیدا کنید و قیمت آن‌ها را بخوانید و در جدول زیر بنویسید.

قیمت		جنس
به حروف	به رقم	
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....

با توجه به خط تقارن نیمه‌ی دیگر شکل را کامل کنید.



### تقسیم (۳)



..... / ..... / .....



..... : .....



چند ۳ تا می شود ۱۲ تا

$$\boxed{\phantom{0}} \times 3 = 12$$

آموزگار ۱۲ گردو را به علی داد و گفت: آن هارا به بسته های ۳ تایی تقسیم کند.  
و بگوید چند دسته می شود؟



$$4 \times 3 = 12$$

علی فکر کرد.

$$\boxed{4} \times 3 = 12$$

و گفت:  
چهار سه تا می شود ۱۲ تا:

$$12 \div 3 = \boxed{4}$$

و تقسیم آن را این گونه نوشت:



$$2 \times \boxed{\phantom{0}} = 18$$

این بار آموزگار ۱۸ گردو را به علی داد و از او خواست گردوها را بین ۲ نفر از دانش آموزان تقسیم کند و بگوید به هر کدام چند گردو می رسد؟

علی فکر کرد و گفت: ۲ چند تا می شود ۱۸ تا؟

$$2 \times 9 = 18$$

$$2 \times \boxed{9} = 18$$

۲ نه تا می شود ۱۸ تا

$$18 \div 2 = \boxed{9}$$

و تقسیم آن را این گونه نوشت:



مانند نمونه در جاهاي خالي عدد مناسب بنويسيد :



$$5 \times 4 = 20$$

$$20 \div 4 = 5$$



$$3 \times 6 = 18$$

$$18 \div 3 = 6$$



$$\dots \times 8 = 32$$

$$32 \div 8 = \dots$$



$$2 \times \dots = 14$$

$$14 \div 2 = \dots$$



$$\dots \times 2 = 12$$

$$12 \div 2 = \dots$$



$$5 \times \dots = 25$$

$$25 \div 5 = \dots$$

مانند نمونه برای هر مسئله شکل بکشید، سپس جاهای خالی را کامل کنید.

– می خواهیم ۲۴ گردو را در ۴ کيسه بگذاریم. در هر کيسه چند گردو بگذاریم؟

$$4 \times \boxed{6} = 24$$

$$24 \div 4 = \boxed{6}$$



– می خواهیم ۱۸ عدد شامی را در ۶ بشقاب بگذاریم. در هر بشقاب باید چند شامی بگذاریم؟

$$6 \times \dots = 18$$

$$18 \div 6 = \dots$$

– ۲۰ شاخه گل داریم. اگر بخواهیم در هر گلدان ۴ گل بگذاریم. به چند گلدان نیاز داریم؟

$$\dots \times 4 = 20$$

$$20 \div 4 = \dots$$

– می خواهیم ۱۲ سیب را در ۴ سبد بگذاریم. در هر سبد باید چند سیب بگذاریم؟

$$4 \times \dots = 12$$

$$12 \div 4 = \dots$$

## تمرین

مانند نمونه به سوال‌های زیر پاسخ دهید و تقسیم آن را بنویسید.

$$2 \times 4 = 8$$

چند ۴ تا می‌شود ۸ تا؟

$$8 \div 4 = 2$$

تقسیم آن

$$\dots \times 5 = 15$$

چند ۵ تا می‌شود ۱۵ تا؟

تقسیم آن

$$3 \times \dots = 27$$

چند تا می‌شود ۲۷ تا؟

تقسیم آن

$$7 \times \dots = 42$$

چند تا می‌شود ۴۲ تا؟

تقسیم آن

مانند نمونه حاصل هر ضرب را به دست آورید. سپس برای هر ضرب یک تقسیم بنویسید.

$$3 \times 7 = 21$$

$$4 \times 6 = \dots$$

$$5 \times 4 = \dots$$

$$21 \div 7 = 3$$

$$\dots \div \dots = \dots$$

$$\dots \div \dots = \dots$$

$$6 \times 9 = \dots$$

$$8 \times 5 = \dots$$

$$7 \times 8 = \dots$$

$$\dots \div \dots = \dots$$

$$\dots \div \dots = \dots$$

$$\dots \div \dots = \dots$$

با توجه به شکل یک ضرب و یک تقسیم بنویسید.



$\dots \times \dots = \dots$

$\dots \div \dots = \dots$

برای شکل زیر، یک ضرب و یک تقسیم بنویسید.



$\dots \times \dots = \dots$

$\dots \div \dots = \dots$

تقسیم کنید.

$10 \div 2 = \boxed{\phantom{00}}$

$18 \div 9 = \boxed{\phantom{00}}$

$14 \div 7 = \boxed{\phantom{00}}$

$72 \div 9 = \boxed{\phantom{00}}$

$24 \div 4 = \boxed{\phantom{00}}$

$25 \div 5 = \boxed{\phantom{00}}$

$12 \div 2 = \boxed{\phantom{00}}$

$21 \div 3 = \boxed{\phantom{00}}$

$42 \div 6 = \boxed{\phantom{00}}$

۱- در هر جعبه ۶ مداد است. ۳۶ مداد را در چند جعبه می‌توانیم بگذاریم؟

۲- اگر ۵۶ نفر در ۷ صف باشند در هر صف چند نفر ایستاده‌اند؟

۳- اگر ۳۰ نان را در ۵ کيسه قرار دهیم. در هر کيسه چند نان قرار می‌گیرد؟

۴- ۳۵ روز چند هفته است؟

ابتدا دو سری کارت اعداد مربوط به ضرب ۱ تا ۹ را به همراه کارت علامت‌های : ضرب، تقسیم و مساوی تهیه و در اختیار دو گروه از دانش آموزان قرار دهید. از گروه اول بخواهید با کارت‌هایی که در اختیار دارند یک عبارت ضرب درست کنند (مانند ۱۵ = ۳ × ۵).

( سپس از گروه دوم بخواهید با کارت‌ها برای همان ضرب، یک تقسیم درست کنند (مانند ۱۵ ÷ ۵ = ۳).

این بازی با اعداد مختلف تکرار شود. گروهی که بیشترین پاسخ صحیح را بدنهند، برنده اعلام می‌شود.



وزن هر کیسه چه قدر است؟  
درستی حدس خود را با انجام یک تقسیم نشان دهید.





\* ۱- تعداد ۳۰ لوییا را در دسته‌های ۳ تایی، ۵ تایی و ۶ تایی قرار دهید و برای هر کدام یک تقسیم بنویسید.



کامل کنید

۱- آقای امینی ..... بسته ..... تایی دفتر خرید.

$$8 \times 6 = \dots$$

او .....

$$20 \div 5 = \dots$$

۲- پوریا ..... شکلات دارد.

او می‌خواهد این شکلات‌ها را به ..... نفر از دوستانش بدهد.

به هر .....

\* توصیه می‌شود اشیائی را که می‌توان برای آن تقسیم نوشت در اختیار داش آموز بگذارد.



آموزگار از نیکا خواست تا مقدار پول های مقابل

را حساب کند.



نیکا گفت: ۲ هزار با ۲ هزار می شود: **۴ هزار**

سپس آموزگار یک اسکناس ۵ هزار تومانی به پول ها اضافه کرد و از نیکا پرسید:



حالا مقدار پول ها چه قدر است؟

نیکا گفت: ۲ هزار با ۲ هزار می شود **۴ هزار**

**۴ هزار هم با ۵ هزار می شود: ۹ هزار**



این بار آموزگار از او خواست تا ۳ پول بالا را حساب کند.

نیکا گفت: ۵ هزار و ۲ هزار می شود **۷ هزار**

**۷ هزار هم با ۱ هزار می شود **۸ هزار****

**کار در  
کلاس**

مقدار بولهای هر ردیف را بنویسید.



..... تومان



..... تومان



..... تومان



..... تومان

## تمرین

– مقدار پولی که برای خرید هر جنس لازم است را جدا کنید.



۱۰۰۰ تومان



۴۰۰۰ تومان



– مشخص کنید با پول های داده شده کدام کالا را می توان خرید؟



۹۵۰۰ تومان



۸۰۰۰ تومان



۵۰۰۰ تومان



۷۰۰۰ تومان

**ریاضی و زندگی**



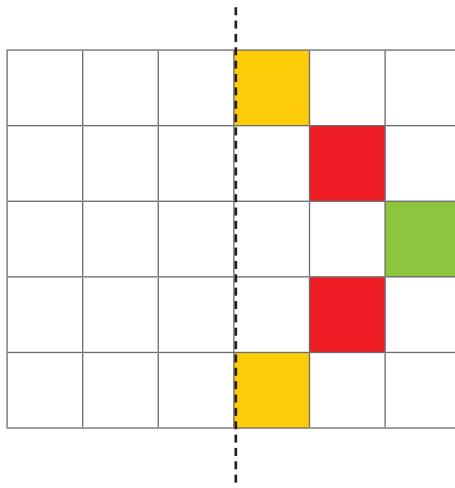
امیر از مادرش ۲ اسکناس ۲۰۰۰ تومانی و یک اسکناس ۵۰۰۰ تومانی گرفت و به فروشگاه رفت تا خرید کند.  
به نظر شما امیر با آن پول‌ها آن چه چیزهایی می‌تواند بخرد؟

**حدس بزنید**

قیمت کدام یک از این جنس‌ها به مقدار پول داده شده نزدیک‌تر است؟ علامت بزنید.

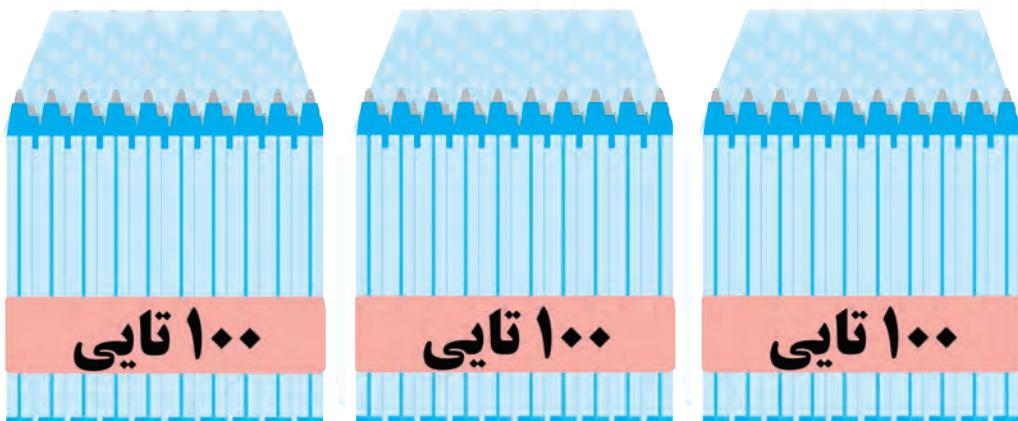






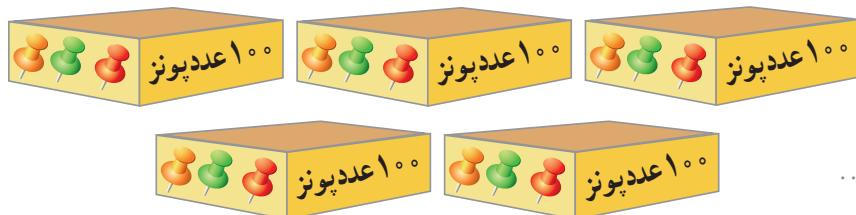
**تقارن**

با توجه به خط تقارن، نیمه‌ی دیگر شکل را کامل کنید.



سه بسته ۱۰۰ تایی می‌شود ۳۰۰

$$3 \times 100 = 300$$



کامل کنید.

..... ۵ صد تایی می‌شود



..... ۸ صد تایی می‌شود



از ضرب هر عدد در ۱۰۰ چه نتیجه‌ای گرفتید؟

حاصل ضرب های زیر را حساب کنید.

$$6 \times 100 = \dots$$

$$2 \times 100 = \dots$$

$$9 \times 100 = \dots$$

$$12 \times 100 = \dots$$

$$66 \times 100 = \dots$$

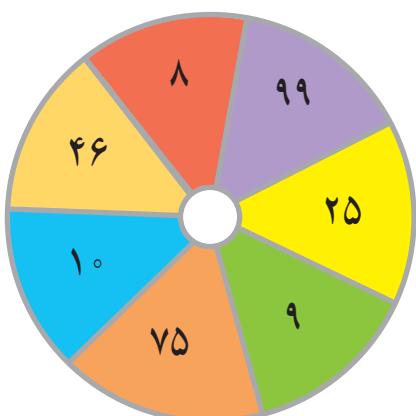
$$50 \times 100 = \dots$$

حالا با ماشین حساب درستی پاسخ های خود را امتحان کنید.



– رضا ۳ اسکناس ۱۰۰ تومانی دارد. رضا چند تومان دارد؟

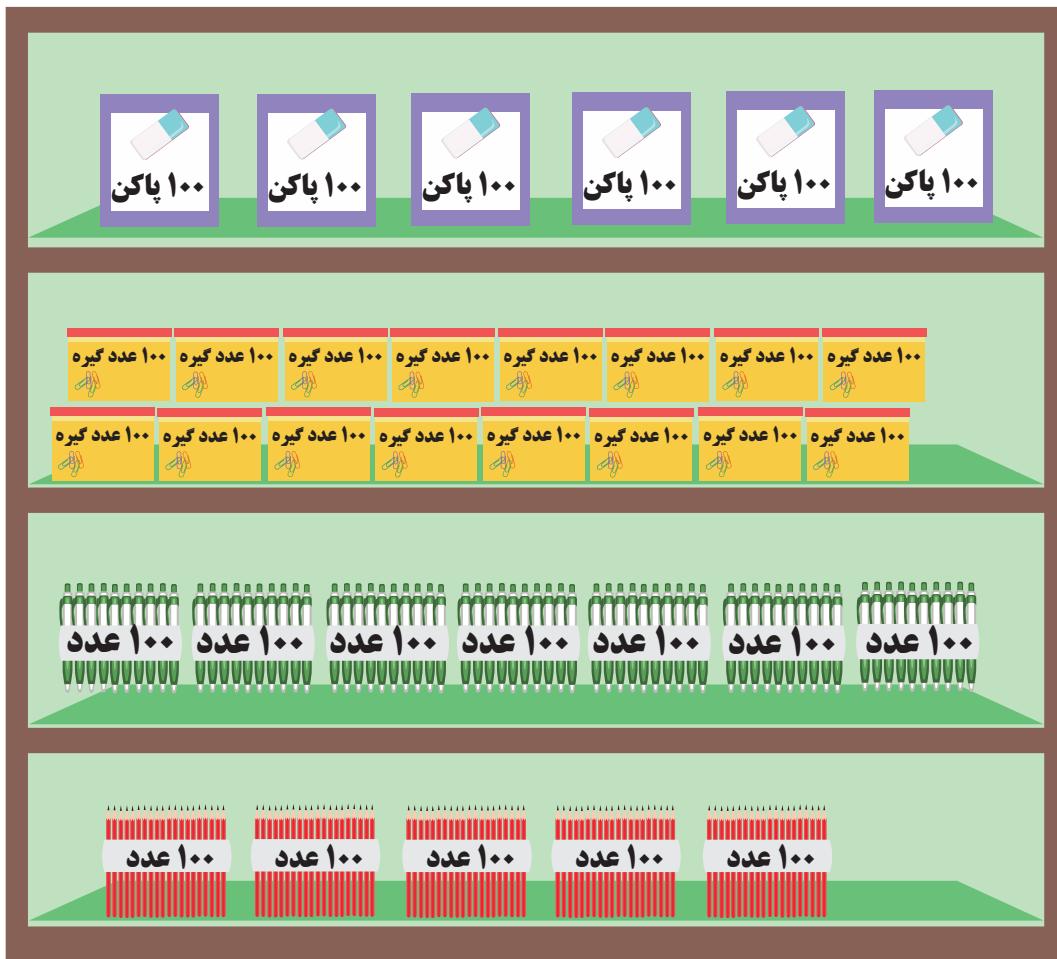
– در مغازه‌ی آقای اکبری ۲۵ کیسه برنج ۱۰۰ کیلویی است. در این مغازه چند کیلوگرم برنج است؟



دانشآموزان را به صورت گروههای ۲ نفری در مقابل صفحه‌ی دارت قرار دهید، هر نفر یک پرتاپ انجام دهد عدد خانه‌ای که دارت روی آن خورده است در ۱۰۰ ضرب شود. امتیاز هر گروه محاسبه شود. گروهی که امتیاز بیشتری دارد برنده است (برای این بازی می‌توانید از دارت، توب کوچک و ... استفاده کنید).



امروز معاون مدرسه از دو نفر از دانشآموزان کمک خواست تا موجودی انبار مدرسه را بنویسند. شما هم به آنها در بهدست آوردن موجودی انبار کمک کنید.



..... = تعداد پاکن ها

..... = تعداد گیره کاغذ

..... = تعداد مداد

..... = تعداد خودکار

به محیط اطراف خود دقت کنید.  
چه چیزهایی را در بسته‌بندی‌های صد تایی می‌بینید، بنویسید.



..... / ..... / .....

..... : .....



ساعت ۷ و ۱۵ دقیقه است. یعنی ۱۵ دقیقه از ساعت ۷ گذشته است.



کامل کنید.



دقیقه از ساعت ..... گذشته است.



دقیقه از ساعت ..... گذشته است.



دقیقه از ساعت ..... گذشته است.



دقیقه از ساعت ..... گذشته است.



دقیقه از ساعت ..... گذشته است.



دقیقه از ساعت ..... گذشته است.



ساعت کلاس شنای بنهشہ ۱۱ صبح است.  
او ساعت ..... به استخر رسید.  
یعنی ..... از ساعت ..... گذشته بود.



ساعت آموزش فوتبال نیما ۸ صبح است  
او ساعت ..... به باشگاه رسید.  
یعنی ..... از ساعت ..... گذشته بود.



ساعت کلاس نقاشی بهاره ۹ صبح است  
او ساعت ..... به کلاس رفت.  
یعنی ..... از ساعت ..... گذشته بود.

برنامه‌ریزی درست به انجام به موقع کارها کمک  
می‌کند و این یعنی وقت‌شناسی.



۱- حمید باید ساعت ۸ صبح در مدرسه حاضر باشد.  
اما او ساعت ۱۵:۸ به مدرسه رسید.  
یعنی ..... دقیقه از ..... گذشته بود.  
او ..... دقیقه دیر به مدرسه رسیده بود.



۲- آقای کریمی می خواست به شیراز سفر کند.  
ساعت پرواز هواپیما ۹ صبح بود.  
او ساعت ۲۵:۹ دقیقه به فرودگاه رسید.  
آقای کریمی از پرواز جاماند.  
چون ..... دقیقه از ساعت ..... گذشته بود.



۳- خانم احمدی ساعت ۱۱ صبح وقت چشم پزشکی داشت.  
او ساعت ۳:۱۱ به مطب رسیده بود.  
خانم پرستار به او گفت: ..... دقیقه از وقت شما گذشته  
و پزشک در حال معاینه بیمار دیگری است.  
پس باید کمی منتظر بمانند.



..... / ..... / .....



..... : .....

## مرور فصل

فرهنگ  
نوشت

احمد می‌گوید: من دو عدد داشتم که آن‌ها را در هم ضرب کردم و حاصل این ضرب  $52^0$  شده است. یکی از این عددها ۵۲ است. به نظر شما عدد دیگر چند است؟ .....

تمرین

۱- با استفاده از این رقم‌ها ۴، ۲، ۷ و ۵ یک عدد ۵ رقمی بنویسید.

رقم صدگان این عدد چیست؟ .....

رقم دهگان هزار این عدد چیست؟ .....

عدد را به حروف بنویسید. .....

۲- عدد دههزار چند صفر دارد؟

۵ صفر

۴ صفر

۳ صفر



۳- چند دقیقه از ساعت ۱۱ گذشته است؟

## مروز فصل



۴- با ۲۰ پایه چند صندلی می‌توان درست کرد؟

۵- خانم وحیدی یک تولیدی مانتو دارد. او برای مانتوها ۶۵ بسته دگمه صدتاًی خریده است.

او چند دگمه خریده است؟

۶- قیمت کدام یک از این جنس‌ها به مقدار پول داده شده نزدیک است؟ علامت بزنید.



نوشتن اعداد روی محور را ادامه دهید.



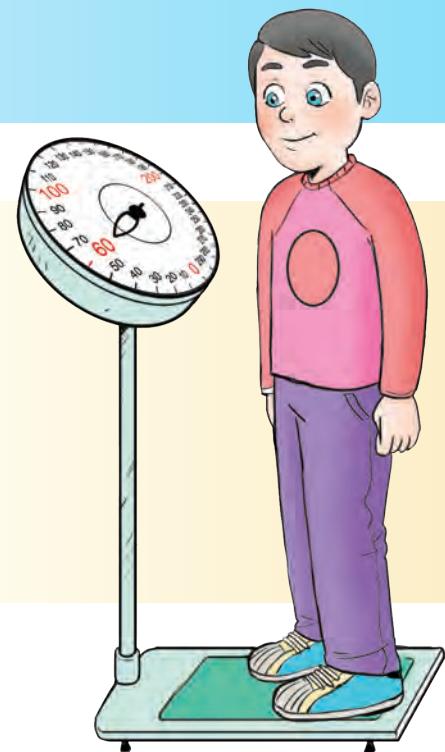
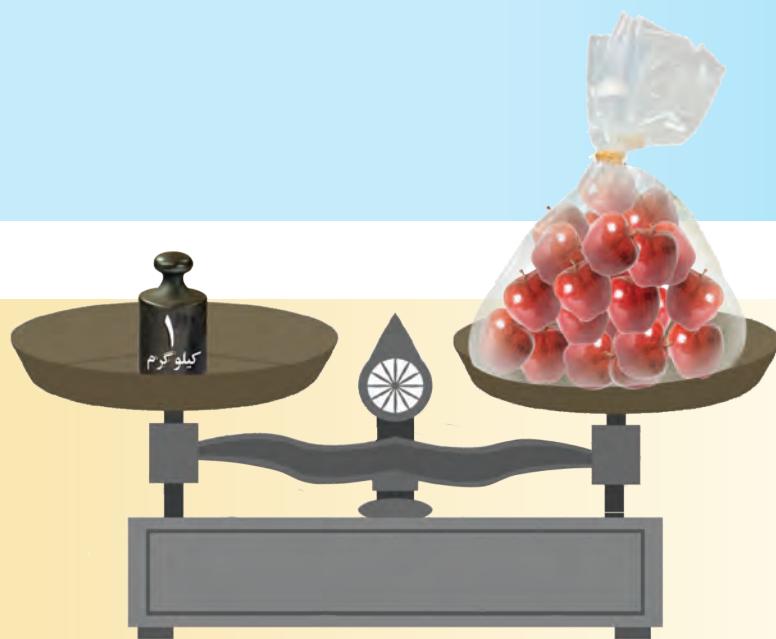
فرهنگ  
خواندن

آیا می‌دانید که در بانک‌ها همه‌ی پول‌ها در دسته‌های صدتاًی بسته‌بندی می‌شوند. تاکنون شما اسکناس‌های ۱۰۰۰

تومانی، ۲۰۰۰ تومانی، ۵۰۰۰ تومانی و ..... را در بسته‌های صدتاًی دیده‌اید؟

به نظر شما یک بسته صدتاًی اسکناس ۵۰ تومانی چه قدر می‌شود؟

## فصل ٦



## اعداد زوج و فرد



..... / ..... / .....



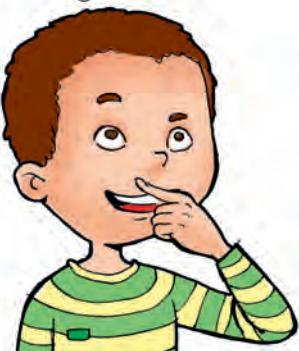
..... : .....

اعدادی که یکان آن ها ..... و ..... و ..... و ..... باشد **فرد** هستند.

اعدادی که یکان آن ها ..... و ..... و ..... و ..... باشد **زوج** هستند.

۵۳۶۷

عدد ۵۳۶۷ فرد است.



۲۱۷۰۴

عدد ۲۱۷۰۴ زوج است.



اعداد زوج و فرد را در جدول بنویسید.

۴۴۵۳ - ۳۲۶ - ۶۱۹۷۰ - ۲۰۴۱۸ - ۸۸۹

اعداد فرد	اعداد زوج



با اعداد داده شده ۲ عدد زوج و ۳ عدد فرد درست کنید و در جدول بنویسید.

۶

۰

۳

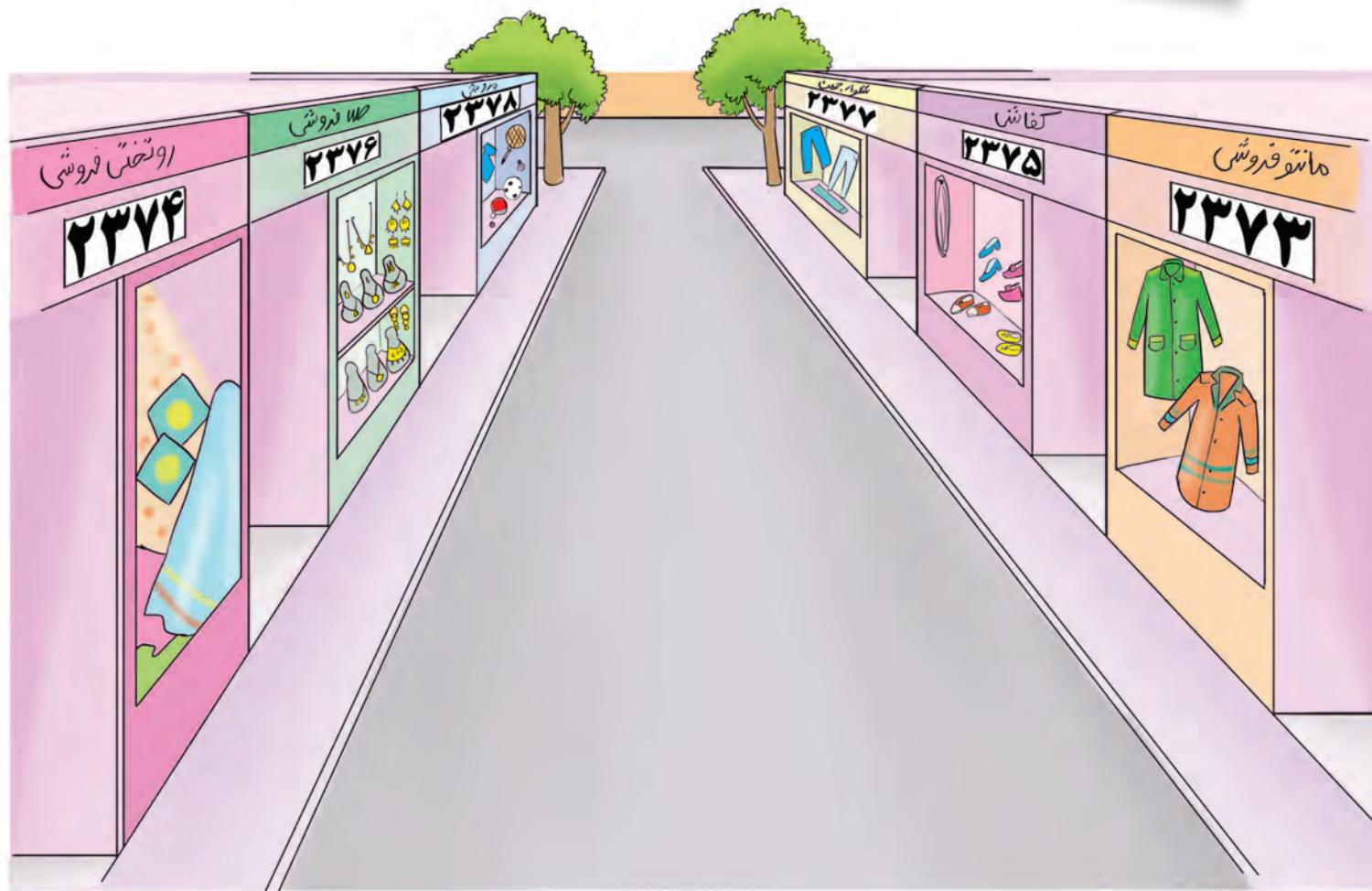
۸

۹

فرد	زوج
.....	.....
.....	.....
.....	.....

- دور اعداد زوج را خط بکشید.

**325 - 4572 - 62650 - 8627 - 18976**



به پلاک مغازه‌های این خیابان دقت کنید.

آیا پلاک‌ها به ترتیب است؟

ترتیب آن چگونه است؟

شما در چه جاهای دیگری پلاک‌ها را به این ترتیب دیده‌اید؟



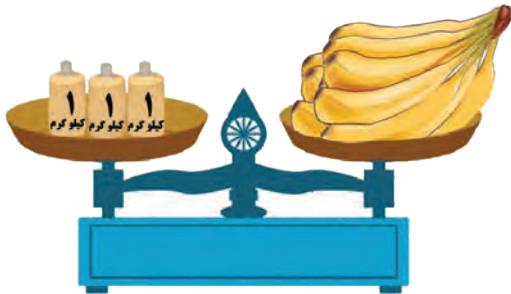
..... / ..... / .....



..... : .....

## مروز کیلوگرم و گرم

با توجه به هر ترازو وزن کالاهای زیر را بنویسید.



این موزها ..... کیلوگرم است.



این قارچها ..... گرم است.



این بسته فلفل ..... گرم است.



این کیسه برنج ..... کیلوگرم است.



این هندوانه ..... کیلوگرم است.



این ظرف ماست ..... گرم است.

۱ کیلوگرم چند گرم است؟

# کیلوگرم و گرم



..... / ..... / .....

..... : .....

1,500



2,500



1,200



وزن این ماهی ..... گرم است.

وزن این طالبی ها ..... گرم است.

به سنگینی هر جسم **جرم** آن جسم می گویند. اما در زندگی روزمره به جای کلمه **جرم** از کلمه **وزن** استفاده می کنیم.



عددی را که هر ترازو نشان می دهد را بنویسید.



وزن این نوزاد ..... گرم است.

وزن این نوزاد ..... گرم است.

وزن هریک از کالاهای زیر را بخوانید و بنویسید.



وزن شیشه‌ی سُس ..... گرم است.



وزن این بسته ماهی ..... گرم است.



وزن بسته‌ی نخود فرنگی ..... است.



وزن این قوطی روغن نباتی ..... گرم است.

در هر ردیف، کدام جنس نشان دهنده وزن داده شده است؟ آن را علامت بزنید.



۱ کيلوگرم





۳ کيلوگرم





۵۰۰ گرم



وزن مناسب هر کالا چقدر است؟ آن را علامت بزنید.



۵ کیلوگرم

۵۰ گرم



۲ کیلوگرم

۴۵ گرم



چند ماده غذایی را که در منزل دارید به دلخواه انتخاب کرده و بعد از اندازه گیری، وزن آن ها را به کیلوگرم یا گرم بنویسید.



مواد	وزن



یک روز مدرسه ۴ ساعت طول می‌کشد.



شنا کردن آرش ۲ ساعت طول کشید.



۵ دقیقه طول کشید تا سعید مسواک بزنند.

مانند نمونه بهترین مدت زمان هر کار را علامت بزنید.



۲۰ دقیقه

۲ ساعت



۱ ساعت

۲ دقیقه



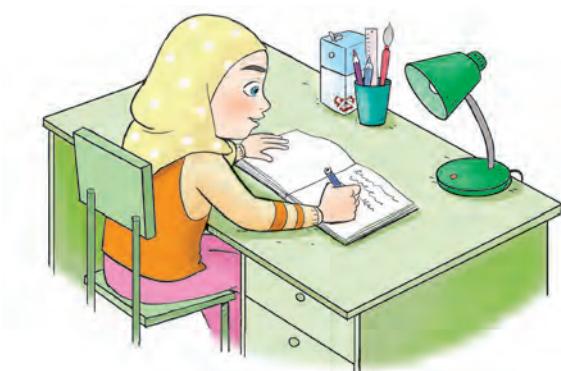
۳ ساعت

۱ ساعت



۲ دقیقه

۲ ساعت



۱ ساعت

۵ دقیقه



۱ ساعت

۳ دقیقه

مدت زمان هریک از فعالیت‌های زیر را بنویسید.

مدت زمان	فعالیت
.....	انجام تکاليف
.....	تماشای تلویزیون
.....	حمام کردن
.....	خواب بعداز ظهر



## جمع چهار عدد یک رقمی



..... / ..... / .....

..... : .....

$$\begin{array}{r}
 3 \\
 + 4 \quad \textcircled{7} \\
 + 5 \quad \textcircled{12} \\
 + 1 \\
 \hline
 13
 \end{array}$$

مژگان از رضا پرسید: اگر گفتی چگونه می‌توان این اعداد را با هم جمع کرد؟  
رضا گفت: ابتدا عدد ۳ و ۴ را با هم جمع می‌کنیم که  $(3+4)$  می‌شود ۷  
سپس ۷ را با عدد ۵ جمع می‌کنیم که  $(7+5)$  می‌شود ۱۲.  
بعد ۱۲ را با ۱ جمع می‌کنیم. پاسخ می‌شود ۱۳.

مژگان گفت: من این‌گونه آن‌ها را جمع می‌کنم. ۳ و ۴ می‌شود ۷  
۱ و ۵ هم می‌شود ۶  
پس: ۷ + ۶ می‌شود ۱۳

$$3 + 4 + 5 + 1 = 13$$



جمع‌های زیر را از هر راهی که می‌توانید انجام دهید.

$$\begin{array}{r}
 2 \\
 + 3 \\
 + 2 \\
 + 3 \\
 \hline
 .....
 \end{array}$$

$$2 + 3 + 2 + 3 = \dots\dots$$

$$\begin{array}{r}
 4 \\
 + 5 \\
 + 4 \\
 + 5 \\
 \hline
 .....
 \end{array}$$

$$4 + 5 + 4 + 5 = \dots\dots$$

$$\begin{array}{r}
 3 \\
 + 4 \\
 + 4 \\
 \hline
 .....
 \end{array}$$

$$3 + 4 + 4 = \dots\dots$$

$$\begin{array}{r}
 5 \\
 + 5 \\
 + 5 \\
 + 5 \\
 \hline
 .....
 \end{array}$$

$$5 + 5 + 5 + 5 = \dots\dots$$



حالا با استفاده از ماشین حساب جمع‌های بالا را انجام دهید. آیا درست انجام داده‌اید؟  
هر پاسخی که اشتباه است دوباره جمع آن را انجام دهید.

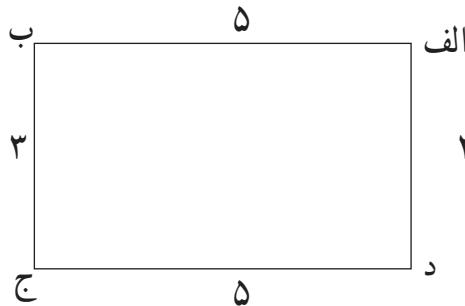


..... / ..... / .....



..... : .....

می‌دانیم : به اندازه‌ی دور هر شکل محیط آن شکل می‌گویند.



آموزگار از رضا خواست با خط کش طول و عرض مستطیل رو به رو را اندازه بگیرد و محیط آن را با نوشتن جمع همهٔ ضلع‌ها پیدا کند.

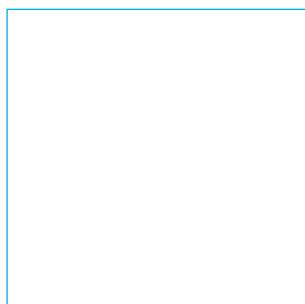
رضا ضلع‌ها را اندازه گرفت و عدد هر ضلع را نوشت.

آن‌گاه عدد همهٔ ضلع‌ها را با هم جمع کرد و نوشت : ۱۶

$$5 + 3 + 5 + 3 = 16$$

پس محیط مستطیل ۱۶ سانتی‌متر است.

سپس از سعید خواست تا اندازه‌ی هر ضلع شکل مربع را با خط کش اندازه گرفته و محیط آن را حساب کند.

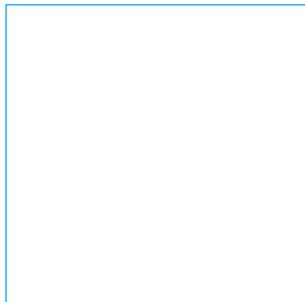


$$\dots + \dots + \dots + \dots = \dots$$

پس محیط مربع ..... سانتی‌متر است.



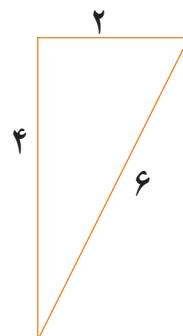
۴



$$\begin{array}{r} + \dots \\ + \dots \\ + \dots \\ \hline \dots \end{array}$$

$$\dots + \dots + \dots + \dots = \dots$$

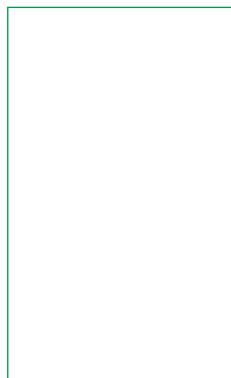
۱- محیط هر یک از شکل‌های زیر را به دست آورید.



$$\begin{array}{r} + \dots \\ + \dots \\ \hline \dots \end{array}$$

$$\dots + \dots + \dots = \dots$$

۳

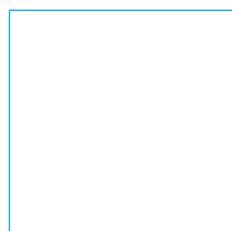
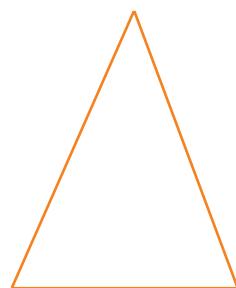


$$\begin{array}{r} \dots \\ + \dots \\ + \dots \\ + \dots \\ \hline \dots \end{array}$$

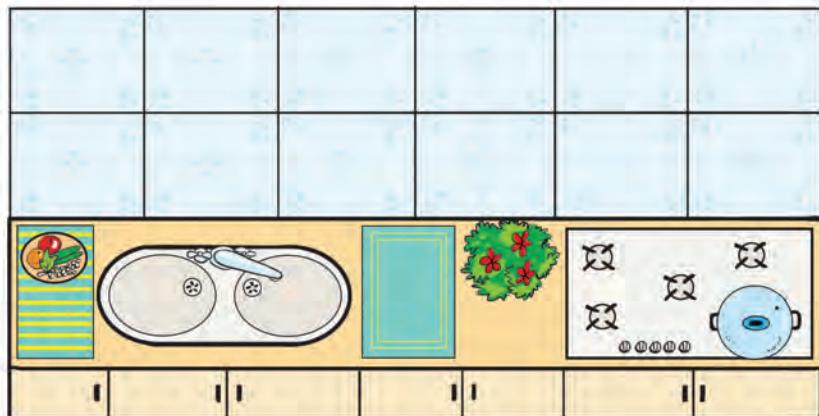
$$\dots + \dots + \dots + \dots = \dots$$

۵

۲- در هر شکل ضلع‌ها را اندازه گرفته و محیط شکل را به دست آورید.



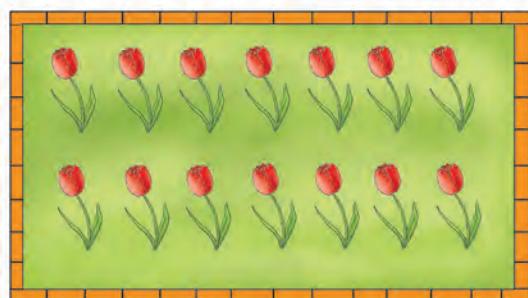
**مسئله  
حل کنید**



۱- اندازه‌ی ضلع‌های یک کاشی آشپزخانه به شکل مربع ۸ سانتی‌متر است. محیط این کاشی را به دست آورید؟

۲- اندازه‌ی طول ضلع‌های یک مثلث  $4, 3, 5$  سانتی‌متر است. محیط این مثلث چند سانتی‌متر است؟

۳- باغچه‌ای به شکل مستطیل به طول  $4$  و عرض  $2$  متر داریم، محیط این باغچه را به دست آورید.



\* حالا جواب مسئله‌ها را با استفاده از ماشین حساب امتحان کنید.

**ریاضی و  
زندگی**

با استفاده از متر اندازه‌ی ضلع‌های یک تابلو، موزاییک و ... را بنویسید و با ماشین حساب محیط آن را به دست آورید.



برای هریک از عبارت‌های زیر یک مسئله بنویسید.

$15 + 10 = \dots$

\_۱

---

$35 - 12 = \dots$

\_۲

---

$2 \times 5 = \dots$

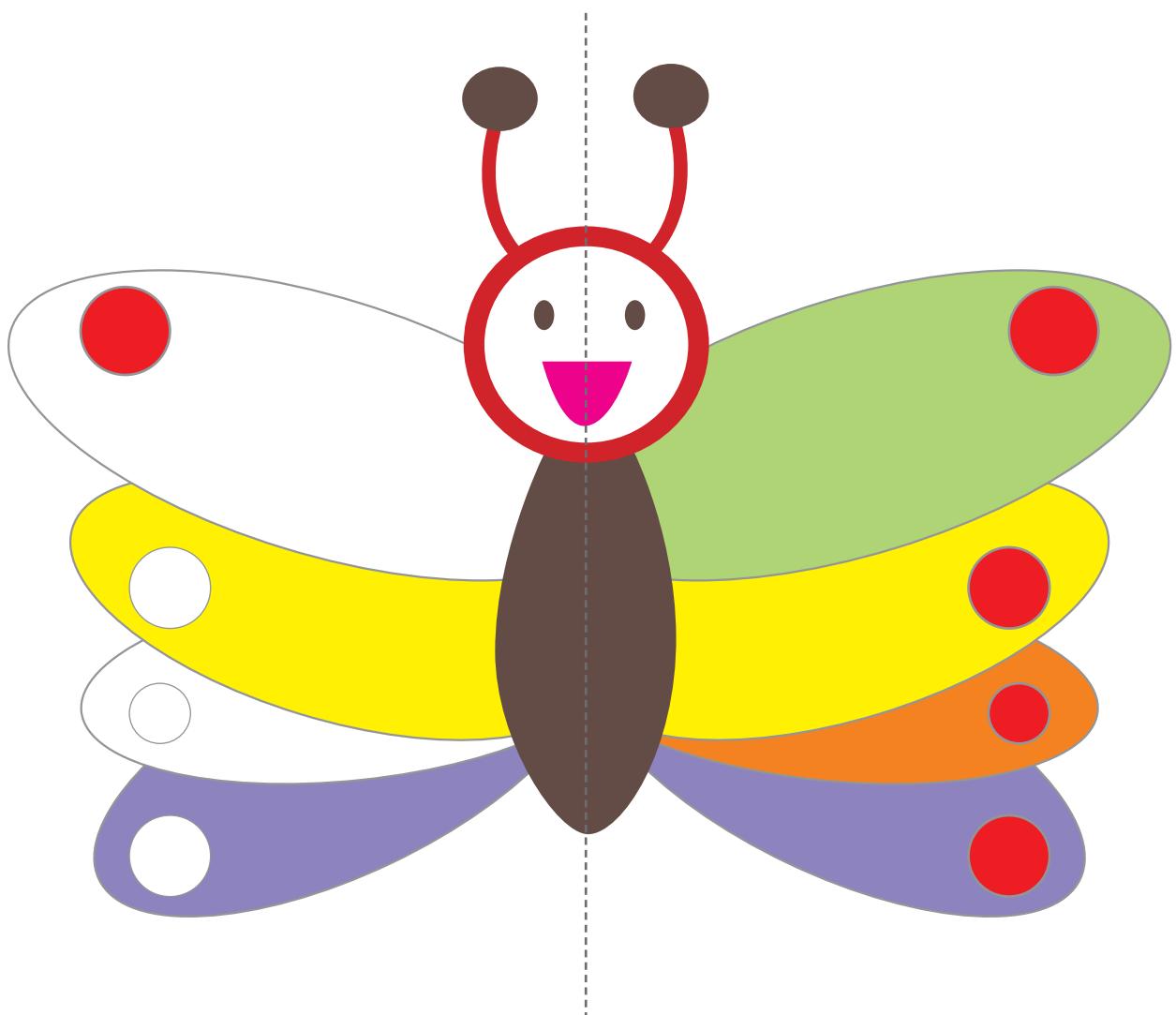
\_۳

---

$18 \div 6 = \dots$

\_۴

با توجه به خط تقارن ، نیمه‌ی دیگر پروانه را کامل کنید.





..... / ..... / .....



..... : .....

## مرور فصل

### فرهنگ نوشتن

من دانشآموز کلاس ..... هستم و در سال ..... به دنیا آمدام من ..... ساله هستم. هر روز صبح ساعت ..... از خواب بیدار می‌شوم و ساعت ..... به خانه برمی‌گردم.

در طول سالی که گذشت یاد گرفتم موقع خرید به ..... و ..... اجناس دقت کنم و قیمت اجناس را با هم مقایسه کنم. تا جنس مناسب‌تر را انتخاب کنم.

من می‌توانم تاریخ پرداخت قبض‌هایی مانند قبض‌های آب و ..... ، ..... و ..... را بخوانم.  
من خدا را شکر می‌کنم.

### تمرین

۱- با اعداد ۳ و ۸ و ۴ و ۵ و ° دو عدد زوج و دو عدد فرد پنج رقمی بنویسید.



۲- مدت زمان مناسب برای انجام تکالیف کدام است؟

۵ ساعت

۲ ساعت

۳- خانم رضایی می‌خواهد دور رومیزی به طول ۳ متر و عرض ۲ متر روبان بدوزد. او به چند متر روبان احتیاج دارد؟

## مروز فصل

سرگرمی

ردیف	ستون				
۹۵	۱۰۰	۹۰۶	۲۰۰۰	۳۴۸	
۵۳	۴۳۲۰۰	۶۷۶	۳۰۰۰	۹	
۱۰۰۰	۲۷۶	۹۹۹۹	۵۰۰۰	۹۰۷	
۵	۳۲۱	۴	۴۰۰۰	۶۸۴	

– پنجمین عدد ردیف اول را بنویسید.

– در ستون دوم عددهای زوج را پیدا کنید و بنویسید.

– بزرگ‌ترین عدد چهار رقمی ردیف سوم را بنویسید.

– در ستون پنجم عددی که يکان آن ۷ است را پیدا کنید.

– در ستون چهارم جمع ۲ اسکناس ۲۰۰۰ تومانی را پیدا کنید.

– در ردیف چهارم پاسخ تقسیم  $۲۰ \div ۴$  را پیدا کنید.

فرهنگ  
خواندن

«وقت طلاست»

مادر بزرگ می‌گوید : یکی از ضرب المثل های خیلی معروف ما ایرانی ها ضرب المثل «وقت طلاست» می‌باشد. یعنی وقت یا زمان خیلی بالارزش است. اگر برای هر کاری زمان‌بندی داشته باشیم، می‌توانیم همه‌ی کارهای خود را در وقت مناسب انجام دهیم و دیگر وقت کم نمی‌آوریم. مانند تنظیم زمان برای انجام تکالیف روزانه.



..... / ..... / .....



..... : .....

## تمرین‌های دوره‌ای (۲)

– قد صبا ۱۵۲ سانتی‌متر است. قد پروانه ۱۲۰ سانتی‌متر است.

پروانه چند سانتی‌متر کوتاه‌تر از صبا است؟ .....

صبا چند سانتی‌متر بلندتر از پروانه است؟ .....

– مبلغ قبض زیر را با رقم بنویسید.

قبض پارکینگ

مبلغ قابل پرداخت: پنجاه و پنج هزار ریال

به رقم: .....



٦٧٠ تومان

– هادی ۹۰۰ تومان دارد. او می‌خواهد این شکلات را بخرد. چه قدر باید از فروشنده پس بگیرد؟

– لاتین عدد ۹۵۳۷۲ کدام است؟ علامت بزنید.

65327

95372

95732

## تمرین‌های دوره‌ای (۲)

– جمع کنید.

$$۴ \text{ هزار} + ۳ \text{ هزار} = \dots\dots\dots$$

$$۱ \text{ هزار} + ۵ \text{ هزار} = \dots\dots\dots$$

$$۶\,0\,0\,0 = ۶ \text{ هزار} + \dots\dots\dots$$

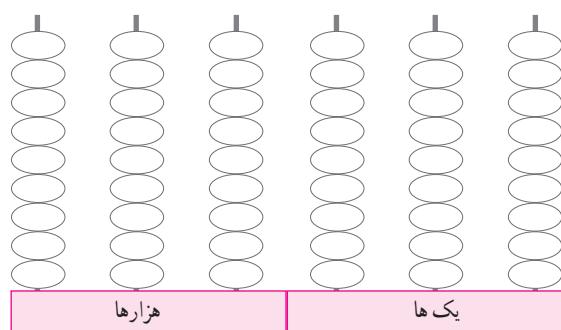
$$۵\,0\,0\,0 = ۵ \text{ هزار} + \dots\dots\dots$$

– در خانه‌های خالی رقم‌هایی را بنویسید که نشان دهنده عدد مقابل باشد.

هزارها					
صدگان	دهگان	یکان	صدگان	دهگان	یکان
۹					۵

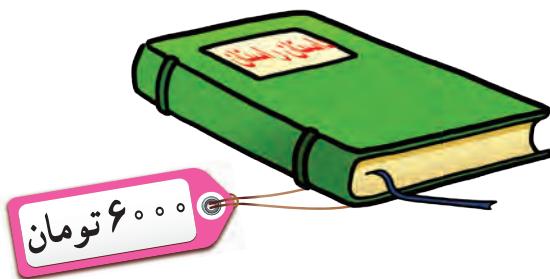
نود و سه هزار و سیصد و پنج

– شکل عدد مقابل را با رنگ کردن مهره‌ها نشان دهید.



۲۵۰۶۹

– به اندازه‌ی قیمت کتاب از پول‌های داده شده جدا کنید.



## تمرین‌های دوره‌ای (۲)

– مادر برای تهیه آش نذری مواد زیر را خریده است.

مواد	وزن
نخود	۱۳۰۰ گرم
لوبیا	۱۵۰۰ گرم
عدس	۹۵۰ گرم

مقدار وزن نخود در آش بیشتر است یا عدس؟

مقدار وزن نخود در آش بیشتر است یا لوبیا؟

– یک عدد زوج و یک عدد فرد پنج رقمی بنویسید.

عدد فرد .....

عدد زوج .....



۲ کیلوگرم

۲۰۰ گرم

– وزن مناسب را علامت بزنید.

– نخستین رایانه در سال ۱۳۴۱ به ایران آمده است.

چند سال از آن تاریخ می‌گذرد؟



– می‌خواهیم دورتا دور یک مزرعه‌ای به شکل مستطیل را که به طول ۳ متر و عرض ۲ متر است را توری بکشیم. چند متر توری نیاز داریم.

## تمرین‌های دوره‌ای (۲)

– فکر می‌کنید چه مدت زمانی برای بستن بند کفشه مناسب است؟ علامت بزنید.

۱ ساعت

۱ دقیقه

– خانم رضایی مهمان دارد. اگر هر پیمانه برنج برای ۲ نفر کافی باشد. او برای ۱۶ نفر چند پیمانه برنج لازم دارد؟

– آقای طاهری کارمند بانک است.

به نظر شما آقای طاهری چقدر تأخیر دارد؟ .....



– فروشنده‌ای ۳۲ بسته مداد صدتایی برای فروشگاه خود خریده است. او چند مداد خریده است؟